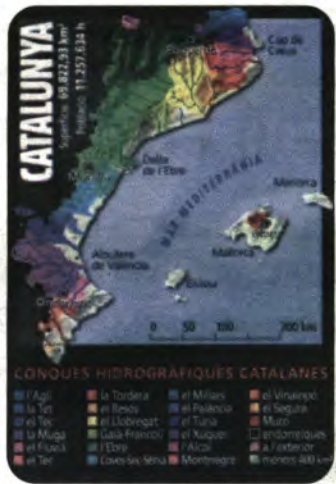

La Nació ve sempre històricament definida per dades naturals, sobretot per la llengua ("gens" dels romans, "nació israelita" segons Gàlates 1:14) front a la ciutadania legalista dels Estats ("ciutadania romana" segons Fets 22:26).

L'Estat són les fronteres imposades a sang i foc per les conquestes d'antics o moderns tirans. Catalunya és una nació natural, creada per la Història duta de la mà de Déu. Espanya és un Estat polític i artificial, suma de les conquestes de governants astuts i sense entranyes.

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

www.racocatala.com/esteldemallorca
E MAIL esteldemallorca@racocatala.com

ANY XXIII. NÚMERO 514

1° DE SETEMBRE DEL 2003

PREU: 2 €

SANT LLORENÇ DES CARDESSAR

Na Maria Josep Torres és la cambrera del Bar Olímpic al carrer Major de Sant Llorenç. Tel. 971 838 759

Fa 25 anys que en Xesc Umbert regenta el Taller can Xesc al carrer des Cardessar de Sant Llorenç. En Xesc és l'home del Temps a Sant Llorenç. Controla els aparells que li donà l'Ajuntament que mesuren la pluja, la temperatura etc. Diu que enguany hi ha tres graus més de temperatura que l'habitual. Tel. 971 569 505

Fa 6 anys que na Mercé Garcia de València amb la seva filla Lidia regenten el Bar Nou al carrer del Rector Pasqual, 11 de Sant Llorenç. Tel. 971 564 023

Vos recomanem que escolteu l'emissora de ràdio Catalans de Melbourne, una iniciativa espectacular. Una emissora de ràdio d'Austràlia que emet en català, amb una molt bona programació musical tota en llengua catalana.

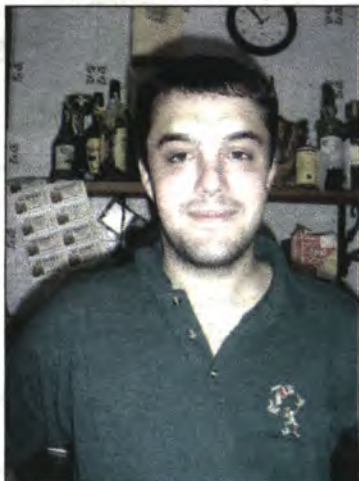
La web és:

<http://rcmelb.org/>

S O N C E R V E R A

Fa 2 mesos que en Pep Sureda regenta el Bar Pública. T al carrer de la Mare de Déu de Sant Salvador de Son Cervera. Tel. 666 105 760

En Josep Manuel Raposo és l'amo jove de la Taverna Gallega al carrer Fra Garí, 9 de Son Cervera. Tel. 971 567 181

Fa mig any que na Sebastiana Morei regenta la Perruqueria Mari a la Plaça de Sant Joan de Son Cervera. Tel. 971 567 621

Fa 13 anys que na Caterina Cervera, a qui veiem amb les seves ajudants, regenta la Perruqueria Cervera al carrer de na Joana Roca, 67 de Son Cervera. Tel. 971 567 476

Na Lina i na Rosa són les madones joves de la Ferreteria Viñas a Son Cervera. El seu avi Norberto va obrir aquesta ferreteria fa 45 anys. Tel. 971 567 029

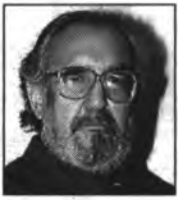
Fa 6 anys que na Margalida Vives regenta la botiga ca na Madoneta al carrer de la Mare de Déu de Sant Salvador, 8 de Son Cervera. El seu repadrí Antoni Cervera va obrir aquesta botiga fa 120 anys. Tel. 971 567 602

Na Caterina Bet Vives és la quarta generació d'estanquers a l'Estanc n. 1 de Son Cervera. El seu re padrí Vicenç el va obrir fa 120 anys. Tel. 971 567 847

**LA REVISTA
DELS
EMPRESARIS**

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

- * Als Estats Units, les rates cellardes s'han menjat els fils elèctrics i han deixat mig país a les fosques. Per aquí no se que passarà, però circulant per els carreteres se veuen quantitat de rates ben grosses mortes pels cotxes. Sembla que aquests rosegadors tenen pocs depredadors: falcons, xorigs, serps, moixos... i se reproduïxen en quantitat. A devers ses Cadenes on hi tenim la redacció de l'Estel, no tenim aquest problema. Hi ha molts de moixos que tenen a retxa aquests animals que històricament han fet tan de mal a la humanitat.
- * A la Ribera de s'Arenal, tocant a Can Pastilla., al carrer Marbella hi ha nascut un nou centre comercial. El Centre Comercial La Ribera, amb un SYP, cafeteries, una herboristeria, botigues i més coses tot a la planta baixa amb aparcaments al primer pis, igual que a l'aeroport. Un lloc emergent on els residents i els turistes hi van a comprar perquè els resulta fàcil i plaent. En canvi a la vora del mar al centre comercial Cupido i Pil·lari, les botigues a soterranis i pisos, han tancat quasi totes. L'urbanisme mal fet, a la llarga no és rendible.
- * I ara, un record pel mestre Jordi Magrinyà que ens ha deixat per sempre als 82 anys, a l'igual que el mestre Pau Llabrés que va morir fa uns mesos també a edat avançada. Aquests dos patriotes, amics i subscriptors de l'Estel ens ensenyaren català a la darrera de la dècada dels 70 en uns cursos organitzats per l'Obra Cultural Balear. Després servarem una bona amistat. Descansin en pau.
- * Aquesta gent que comanda als Estats Units, a la Gran Bretanya i a Espanya, ens han ficat dins un bon merder: la guerra de l'Iraq mata molta de gent cada dia, d'un bàndol i de l'altre. A Europa, els vells i malalts moren en quantitat per mor del CO2 expulsat a l'atmosfera per culpa dels qui comanden, que no volen respectar el Protocol de Kioto. Ells se faran rics, però noltros morirem com a rates si bo expulsam aquesta gent de les seves pioltrones. Ω

Repressió i impunitat

Un manresà detingut sota acusació de tinença d'explosius va ser segrestat i torturat al bosc

La Coordinadora Antirepressiva denuncia aquest succés
Inicien amb una roda de premsa una campanya per difondre els fets

Manresa/El Bages.- El 20 d'agost, des de la Coordinadora Antirepressiva de Manresa s'inicia amb una roda de premsa al local de l'associació cultural Batzac, una campanya de difusió i denuncia d'aquests greus fets que varen passar ara fa prop de 3 mesos. En aquest comunicat n'expliquen amb detall el periple que va envoltar el segrest del noi: "La nit del 17 al 18 de maig als volts de les 2 de la matinada, el Xabier va ser segrestat per un grup de persones encamputxades a punta de pistola, i conduït al bosc de l'entorn de Collbaix, on va ser agredit i torturat durant hores. Aproximadament 10 dies abans l'agredit havia estat detingut pels Mossos d'Esquadra per presumpte tinença de material per a fer explosius (pirotècnia, material de muntanya, etc.), però havia quedat en llibertat provisional a l'espera d'informes tècnics, malgrat la insistència dels cossos policials al jutge per aplicar la legislació antiterrorista o la presó preventiva. Durant el segrest, els agressors no van parar d'increpar-lo titllant-lo de terrorista, mentre el picaven colpejaven al tòrax. Es tractava de professionals ja que en cap moment es van deixar veure i van torturar-lo sense deixar pràcticament marques. Simultàniament, a més, van anar enviant missatges amenaçadors des del propi mòbil de l'agredit a una companya seva i van fer trucades als seus pares fent-se passar per ell. Finalment als voltants a les 4 de la matinada els agressors van fer arribar un missatge on es donaven indicacions aproximades d'on es trobava el company. No se'l va localitzar fins a les 6 de la matinada, dins el seu propi vehicle, en calçotets i amb la seva roba i

les claus dispersades per l'entorn. El diagnòstic de l'hospital, on l'agredit va romandre ingressat durant quatre dies va ser fractura en una costella i fisura a l'esternó, tot i que, com hem dit, no van aparèixer marques exteriors visibles. Un cop donat d'alta l'agredit va posar la corresponent denúncia al jutjat d'instrucció número 2 de Manresa. Aquests fets, a més, els hem de situar en un context d'assetjament constant per part dels Mossos d'Esquadra a l'agredit, tant abans com després de l'agressió, amb múltiples identificacions i seguiments, tant al Xabier com al seu entorn immediat. No deixa de ser paradoxal també que per una banda els Mossos d'Esquadra tardessin 15 dies a oferir-li protecció oficial, a la qual el Xabier es va negar davant la negativa dels agents de paisà a identificar-se, i que per l'altra des del Servei de Premsa del mateix cos policial es negui la constància de la denúncia interposada per l'agredit. Des de la Coordinadora Antirepressiva no volem fer una valoració precipitada i assenyalar culpables des de bon principi, ja que no tenim suficients elements de judici per a fer-ho. Ara bé, tenim clar que històricament aquest tipus d'actuacions només han estat perpetrades per grups d'ultradreta altament organitzats i gairebé sempre amb lligams policials o bé actuacions parapoliciales que podríem emmarcar en el que es coneix com a terrorisme d'estat, amb clars antecedents a l'Estat espanyol." Per més info antirepressiu@manresa.vilaweb.com

Coordinadora Antirepressiva de Manresa
19/8/03

O P I N I Ó

Bin Laden ja ens ho deia: "Vull que envaïu l'Iraq"

Nova York/Estats Units.- "Des d'abans que comencessin a llençar bombes sobre l'Iraq, ja es distribuïen uns pòsters pels ambients alternatius de la ciutat, on es podia veure la cara de Bin Laden, substituint la de l'oncle Sam, en aquella imatge tan utilitzada per les oficines de reclutament de l'exèrcit dels EUA. En Bin Laden, que assenyala amb el dit a tothom que es mira el pòster, i diu: "Vull que envaïu l'Iraq! Envaïu l'Iraq, home, envaïu-lo! Així em proporcionareu una nova fornada de reclutes. Les vostres bombes encendran encara més el seu odi cap a Amèrica, i les seves ganes de revenja. Els americans no estaran segurs enlloc. Si us plau, ataqueu l'Iraq d'una vegada! Així us oblidareu de perseguir Al Qaeda. I dividireu l'opinió pública internacional. Vinga, home, vinga! Desestabilitzeu la regió! Potser el Pakistan caurà, també... necessitem les seves armes nuclears. Doneu-li una excusa a Saddam per atacar primer... i potser fotrem a Israel dins de la guerra... Perfecte...! De manera que, per favor, invadiu l'Iraq! Alegreu-me el dia!" Però ni Bush, ni Blair, ni Aznar, ni Berlusconi, ni... no es varen sentir assenyalats pel dit del Bin Laden, ni al·ludits. I ara, a l'Iraq, els policies militars de les forces d'ocupació, se senten insegurs fins i tot quan s'apropen

a una llauna de coca-cola, que es trobin al mig del camí... perquè a vegades la guerrilla hi col·loca dinamita i el policia perd, almenys, una mà, o un peu, o la vista... I això no són rumors. Així ho explica l'edició europea de "The Wall Street Journal" del divendres, 1-8-03...

Aquí, quan el metro es queda parat entre estacions o quan els autobusos queden atrapats en caravana, al mig del Lincoln Tunnel, que uneix Manhattan amb New Jersey, la gent encara es miren a la cara, espantats pel que pugui passar... i pel que ja ha passat."

Francesc Arnau i Arias. Corresponsalia de Contra-Infos a Nova York 5/8/03

Les xifres de l'Iraq Invasió d'Iraq: la matança continua

- 6086 civils iraquians assassinats des del 20 de març
- 142 militars anglo-americans morts durant l'operació d'assalt de l'Iraq
- 126 soldats anglo-americans morts des del suposat final de la invasió (12 durant l'última setmana) Ω

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

M a l l o r q u í
La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears,
és oficial a Mallorca.
Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix
escoles catalanes al teu poble o barriada

La Policia Local de les Borges blanques porta el CAT a la matrícula

Després de tot el rebombori que va ocasionar la E de les noves matrícules de tots els nous vehicles, i després de tot el rebombori que van provocar els adhesius CAT, i les amenaces des de Madrid a tot aquell qui gosés mostrar algun símbol d'identitat que no fos l'espanyol, amb el temps ens hem anat acostumant a veure les conegudes enganxines del CAT en un nombre important de cotxes... Més dels que potser ens pensavem fa 3 anys quan es van començar a repartir les enganxines.

Ara be, el que resulta més curiós (i que en el fons hauria d'ésser un símbol de normalitat) és la Policia Local de Les Borges Blanques (Les Garrigues), formada per cinc agents i un cotxe totterreny, porten l'adhesiu del CAT des de fa un any i mig, tot tapant la E de la matrícula (tant a davant com a darrera), amb el risc d'ésser multats pels Mossos d'Esquadra, amb multes que podrien arribar als 300 €.

La Policia Local de Les Borges Blanques ja ha explicat que el CAT de les seves matrícules no impedeix la visibilitat de les xifres de la matrícula, que és el que, en el fons, identifica el vehicle.

D'altra banda, també comenten que no saben qui va ser l'individu que va col·locar les enganxines en qüestió ni el perquè. El que està clar, és que ara per ara, no tenen cap mena d'intenció de treure-se-les. Tot i així, hauran d'elaborar un informe per tal de d'acabar de decidir si les mantenen o no.

Re: La Policia Local de les Borges blanques porta el CAT a la matrícula

A mi, que no m'agrada en absolut la violència, se m'ha passat pel cap més d'una vegada, d'agafar una nit i sortir al carrer amb un plec ben gran d'adhesius amb el CAT, i no deixar cap cotxe al carrer sense tal distinció... És que estic quasi segur de que molta gent, només per mandra, ja se'l deixaria!

En fi, millor això que posar bombes, no? ;P

[Respondre]

Em sembla un error fer esta noticia

Ara què voleu? fent públic açò? que els demanen des de la prefectura general que la lleven? Que cap policia

nacional filoesapnyolet els denunciï!!! Xe, xiquets.. hem de tenir més cap per fer les notícies, però ells ja fan la seua part posant la pegantina, però crec que com a policies no cal donar les dades d'on són perquè podrien tenir problemes. Dessitge que els cotxes del país Valencià posen també com ja em fet moltíssima gent posar el PV o NV. I ja vulguera jo que cap cotxe valencià portara la E però mira qui mana mana. jo propose les accions legals, encara que lluitar com fan estos policies és la manera més intel·ligent. Visca Catalunya, visca el país valencià!!!!

[Respondre]

Els que poden, que el duguin....

De fet... El meu pare. Gran independentista... li fa por posar-se'l al cotxe nou (recent nascut) per por que algun fatxot li faça alguna destrossa, i és que a segons quins lloc s'ha de vigilar.

Si no fos per això estic segur que n'hi hauria el triple, com a mínim....

Ja se sap... fa masses anys que amaguem el cap sota l'ala.

Jaumot

[Respondre]

Jo ja porto el CAT al cotxe de fa molt de temps...

I mai no m'han multat ni aturat a la carretera ni res de tot això...però es clar, que visc al Regne Unit i el meu cotxe es britànic...l'Estat britànic no s'hi fica amb el meu CAT i en canvi l'Estat espanyol que es el que, malauradament, ens representa, ens persegueix de mala manera (i no només l'Estat espanyol...també un munt de botiflers d'aquest país!)...i pel que fa al tema de les banderes, per ací no hi tant de rebombori...simplement, les banderes no s'hi veuen tant com per les Espanyes...be, com a tatuatges i roba interior, un munt! ...que jo sàpiga, no hi ha pas cap llei que obligui a cap ajuntament, govern locals, etc. a penjar cap bandera...ara mateix, hi ha un gran debat a Anglaterra perquè un ajuntament angles volia penjar la bandera ANGLESA i la penya es va revoltar tot dient que podia ferir les sensibilitats de les minories ètniques (la pròpia bandera!!), però s'ha de dir també que la bandera anglesa (la nostra creu de St Jordi) es sinònim de racisme i extremismes de dreta a molts indrets (NACIONALISME ANGLÉS...equivalent al nacionalisme espanyol etc. Etc).. TONI. Ω

És moralment legal l'actual Govern Balear?

Em ve de nou que a hores d'ara encara ningú no hagi posat en qüestió la legitimitat, moral si més no, del Govern de les Balears actual, sortit de les eleccions del 25 de maig.

Em ve molt de nou i ho voldria atribuir a l'estat d'esbaltiment en què els "perdedors" han caigut i que els té més de mig paralizats, incapaços de reaccionar si no és dient bajanades que, en l'estat actual de la qüestió són molt perilloses.

El meu raonament (al qual m'agradaria que diguéssiu la vostra) és aquest: el marge de vots d'avantatge que donaren la victòria al PP és molt petit. I, per acabar-ho d'adobar, degut als resultats a les Pitiuses. No perdéssim de vista que, ni a Mallorca ni a Menorca, el PP no hauria guanyat si aquells vots no haguessin desequilibrat la balança.

I, com que la diferència que els va fer guanyar és tan petita, voldria exposar-vos un parell de punts que, per a mi són extrapolables. Uns quants els vaig veure amb els meus ulls. Uns altres m'han estat referits per amics de confiança.

El dia que vaig anar a votar, al meu poble, els del PP, com sempre fan en venir les eleccions, havien anat a cercar els vellets residents de la Residència de Tercera Edat amb cotxe, els havien alligonats bé i els havien posat a la mà els papers del Partit perquè el votassin. Amb

quines "raons" els havien convençuts ho va posar en evidència una jaieta que, acostant-se a la mesa, va alçar amb la mà els sobres del PP i va dir, en veu ben alta que tothom va sentir: "Que són aquests, que he de votar, perquè no em treguen de la Residència". Els membres del PP present varen cuitar a fer-la callar. Vaig fer passes per aclarir allò de què ja em sospitava i em vaig assabentar (cal dir que no em vingué gens de nou) que tots els residents havien estat sotmesos al mateix lavatge de cervell de la por. El PP va jugar amb la por, es va servir d'arguments capciosos, no va respectar res sols per fer la seva.

Sabem, i sabeu tots, que a les principals zones hoteleres hi hagué hotelers que varen coaccionar, fins i tot amb amenaces, els seus empleats perquè votassin el PP. I, arreu arreu, hi hagué fets d'aquesta casta que afegiren milers de vots al PP.

Jo crec, fermament, que aquesta partida de milers de vots va ésser els que els féu obtenir la victòria. Joc brut, dels més bruts, com sempre solen fer. Això no és legal, no és jugar net, i per això no reconec autoritat moral al PP per a governar les Balears. Crec que en són indignes.

Els partits de l'esquerra són responsables, a parer meu, del pecat d'innocència virginal. Ells són purs, els no s'han d'embrutat posant-se al nivell de

les grolleries del PP. D'altra part, els consider culpables d'haver decebut les nostres esperances, no havent sabut o volgut fer un front comú, tirant cadascun cap a si mateix, amb una miopia i manca de sentit de país molt greus. I vet-aquí els resultats.

Em va venir molt de nou que, a la mesa on la velleta va demanar si era el PP el que havia de votar per no veure's al mig del carrer les votacions no fossin impugnades. N'hi havia per a això, i per a molt més.

Perquè ja no es tracta de la "compra de vots" a què el PP ens té avesats a base de regalar sopars de costelles i bistecs de vedella a la gent que vol captar. Aquest procediment, i altres de semblants, no m'agrada gens, però no crec que entri dins el terreny del delictes, al contrari dels que de denunciats abans.

Per tant, amics i companys, ara que el PP està en el poder, esperem-nos-en les pitjors grolleries. Hi predomina gent neta d'escrúpols, que no dubten davant res, que no respecten ni la llengua, ni la cultura pròpies, ni el territori, ni el país. Que fan comptes d'entrar a sac a les nostres Illes. Són depredadors de l'espècie més baixa, però molt ben orientats, amb el suport -econòmic i de tota mena- dels seus amos del Gobierno.

Si ens estam braços plegats mentre aquests pirates fan la seva, serem responsables davant la història d'abando-

nament de les nostres responsabilitats. El moment és crucial i ens hi jugam el nostre ésser. L'enemic, el qui vol esborrar de Mallorca i de les altres illes allò que és la personalitat pròpia, és actiu i disposa de tots els mitjans, legals i mafiosos. Legals, perquè la llei se la fan ells mateixos. I mafiosos, perquè la gent que té per costum de recórrer al joc brut hi pul·lula (tant com corre la cocaïna entre alguns dels seus més alts càrrecs).

Tothom diu i creu que l'agost és un mes buit. No ho creguem. Ells (com ja s'ha començat a veure) van contra rellotge per posar a punt les mesures encaminades a l'extinció de la llengua catalana a les Balears. Convé que nosaltres tampoc no perdem calada. Ω

MIQUEL
ADROVER

P.S.: M'agradaria que aquest escrit arribàs a qualque

membre del PP, i també d'UM, còmplice vergonyant del PP. Vull creure que qualcun n'hi ha d'honorat, per poc que ho sigui. Esper, per mica de decència que conservi, que la cara li caigui de vergonya. Perquè, per molt miop i curt de gambals que sigui, això no excusa la seva participació a la destrucció del país.

Llei de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Aprovada pel Parlament de les Illes Balears el 29 d'abril de 1986
(BOCAIB n. 15, 20-05-86. Correcció d'errates BOCAIB n. 16, 30-05-86)

Exposició de motius

Títol preliminar

Títol I: de l'ús oficial

Títol II: de l'ensenyament

Títol III: dels mitjans de comunicació social

Títol IV: de la funció normalitzadora dels poders públics

Disposicions addicionals

Disposicions transitòries

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Les Illes Balears s'incorporen a l'àrea lingüística catalana amb la conquesta de Mallorca pel Rei Jaume I (1229), Eivissa i Formentera per l'arquebisbe de Tarragona, Guillem de Montgrí (1235), i Menorca pel Rei Alfons el Liberal (1287).

Des d'aleshores, el català és la llengua pròpia de les Illes Balears i ha estat sempre l'instrument amb què els illencs han fet les seves màximes aportacions a la cultura universal, i el vehicle que ha fet possible l'articulació del geni del nostre poble de manera que la seva empremta quedàs marcada de forma inesborrable en el llegat cultural dels pobles d'Occident.

Des del segle XIII, la llengua catalana, al costat del llatí per a certs usos, esdevé la llengua de la cancelleria i la de l'administració en general, així com de la predicació i d'altres activitats públiques i formals; i també és la llengua emprada pel poble com a eina d'intercomunicació social.

Al segle XVIII, els decrets de Nova Planta anul·len els òrgans d'autogovern de la Corona d'Aragó i la llengua catalana comença a sofrir un procés de marginació creixent en els diversos àmbits d'ús públic i formal. Així, el 1768, per una Pragmàtica de Carles III, la llengua catalana és bandejada en la major part de la documentació oficial, civil i eclesiàstica; i diversos textos legals proscriuen, devers la meitat del segle XIX, l'ús de la nostra llengua a l'ensenyament. Al segle XX, a part del breu parèntesi de la Segona República, el català sofreix una marginació encara més accentuada, tant a l'escola com als mitjans de comunicació, i, també, en l'ús oficial i públic en general, que culmina durant la dictadura franquista. Finalment, la generalització dels moderns mitjans de comunicació, sobretot ràdio i televisió, dels quals quedava exclòs el català, ha fet que la nostra llengua arribàs a córrer el perill de desaparició si no es redreçava el rumb.

Així mateix, cal comptar amb l'arribada, en temps recents, d'un nombre considerable d'immigrants d'altres àrees lingüístiques, als quals la nostra societat no ha pogut oferir els instruments que els poguessin facilitar la seva normal integració.

És així que la nostra llengua, que ha estat i és vehicle d'una cultura universal, es troba, actualment, en una situació de desvalorament. Conseqüències d'aquesta situació són: un excés de barbarismes a la llengua parlada popularment, el desconeixement de les formes d'expressió culta tradicional, la generalització de certs prejudicis lingüístics i diverses actituds d'infravaloració envers el propi idioma.

Amb el restabliment de la democràcia, la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears han esta-

blert un marc legal que permet iniciar un procés de recobriment i de promoció de la llengua pròpia de les Illes Balears que pot alleugerir parcialment la situació actual.

La Constitució espanyola, a l'article 3, diu, que «el castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat» la qual «tots els espanyols tenen el deure de conèixer i el dret d'usar», que «les altres llengües espanyoles seran també oficials a les respectives Comunitats Autònomes d'acord amb els seus estatuts», i que «la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que ha d'ésser objecte d'un respecte i protecció especials».

La Llei Orgànica 2/1983, de 25 de febrer, de l'Estatut d'Autonomia per a les Illes Balears, al seu article 3, estableix que la llengua pròpia de la Comunitat Autònoma és la catalana, cooficial amb la castellana, i assenyalava el dret que tenen tots els ciutadans de conèixer-la i d'usar-la sense que ningú no pugui ésser discriminat per causa de l'idioma.

Per altra banda, l'article 10.21 atribueix a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria de «foment de la cultura, de la investigació i de l'ensenyança de la llengua de la Comunitat Autònoma». I, l'article 14 encomana als poders públics la normalització lingüística, atribueix a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva per a l'ensenyament de la llengua catalana «... en harmonia amb els plans d'estudis estatals...» i assenyalava, de més a més, que «les modalitats insulars de la llengua catalana seran objecte d'estudi i protecció, sense perjudici de la unitat de l'idioma».

El Reial Decret 2193/1979, de 7 de setembre, desenvolupat per l'Ordre Ministerial de 25-X-79, va iniciar el camí per a la incorporació de la llengua i cultura de la Comunitat Autònoma al sistema educatiu de les Illes Balears, durant l'etapa preautonòmica fins a la promulgació de l'Estatut d'Autonomia, l'aprovació del qual dona per finalitzat el període de provisionalitat quan es constitueixen les Illes Balears com a Comunitat Autònoma, conforme determina l'article primer de la Llei Orgànica 2/83, de 25 de febrer.

La llengua catalana i la llengua castellana són totes dues llengües oficials de la Comunitat Autònoma, amb el mateix rang, si bé de naturalesa diferent: l'oficialitat de la llengua catalana es basa en un estatut de territorialitat, amb el propòsit de mantenir la primacia de cada llengua en el seu territori històric. L'oficialitat del castellà, establerta per la Constitució a tot l'Estat, es basa en un estatut personal, a fi d'emparar els drets lingüístics dels ciutadans, encara que la seva llengua no sigui la pròpia del territori.

D'acord, doncs, amb aquest marc legal la Comunitat Autònoma té el dret i el deure d'acabar amb la situació d'anormalitat sociolingüística i es compromet a regular l'ús de la llengua catalana com a llengua pròpia de les Illes Balears, i del castellà com a llengua oficial de tot l'Estat. És així que haurà de garantir els drets lingüístics i farà possible que tothom conegui les dues llengües, precisament, per poder fer efectius aquells drets.

També cal comprometre tots els ciutadans de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva llengua habitual, en la salvaguarda i extensió de la llengua catalana, dins una situació social en què tots els ciutadans coneguin les dues llengües i assumeixin la defensa i normalització de la catalana, perquè és un component essencial de la identitat nacional dels pobles de les Illes Balears.

La Comunitat Autònoma té, en suma, com a objectius dur a terme les accions pertinents d'ordre institucional per tal que el català, com a vehicle d'expressió, modern, plurifuncional, clar, flexible i autònom, i com a principal símbol de la nostra identitat com a poble, torni a ésser l'element cohesionador del geni illenc i ocupi el lloc que li correspon en qualitat de llengua pròpia de les Illes Balears. Per això ha d'ésser present en els diversos àmbits d'ús oficial de l'administració, dels mitjans de comunicació de masses, de l'escola i de la vida social en general, amb el corresponent respecte a les modalitats lingüístiques pròpies de la tradició literària autòctona, però sense perjudici de la unitat de la llengua catalana.

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1

1.- La present Llei té per objecte desenvolupar l'article 3 de l'Estatut d'Autonomia, pel que fa a la normalització de la llengua catalana, com a pròpia de les Illes Balears en tots els àmbits, i de garantir l'ús del català i del castellà com a idiomes oficials d'aquesta Comunitat Autònoma.

2.- Són, per tant, objectius de la Llei:

- Fer efectiu l'ús progressiu i normal de la llengua catalana en l'àmbit oficial i administratiu.
- Assegurar el coneixement i l'ús progressiu del català com a llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament.
- Fomentar l'ús de la llengua catalana en tots els mitjans de comunicació social.
- Crear la consciència social sobre la importància del coneixement i l'ús de la llengua catalana per tots els ciutadans.

Article 2

1.- La llengua catalana és la llengua pròpia de les Illes Balears i tots tenen el dret de conèixer-la i d'usar-la.

2.- Aquest dret implica poder adreçar-se en català, oralment o per escrit, a l'Administració, als organismes públics i a les empreses públiques i privades. També, implica poder expressar-se en català a qualsevol reunió i desenvolupar en aquesta llengua les activitats professionals, laborals, polítiques, sindicals, religioses i artístiques; així com rebre l'ensenyament en català i rebre informació a tots els mitjans de comunicació social.

3.- Les manifestacions en llengua catalana, en forma oral o escrita, pública o privada, produeixen plens efectes jurídics i de l'exercici d'aquest dret no pot derivar cap requeriment de traducció ni cap exigència dilatòria o discriminatòria.

4.- Ningú no podrà ésser discriminat per raó de la llengua oficial que empra.

5.- Les modalitats insulars de la llengua catalana seran objecte d'estudi i protecció, sense perjudici de la unitat de l'idioma.

Article 3

Les persones jurídiques de l'àmbit territorial de les Illes Balears s'han d'atenir, també, als punts que estableix l'article anterior.

Article 4

Els poders públics han d'adoptar les mesures necessàries per a fer efectius la promoció, el coneixement i l'ús normal de la llengua catalana.

Article 5

1. Els ciutadans poden dirigir-se als jutges i tribunals a fi d'obtenir la protecció judicial en relació al dret d'emprar qualsevol de les dues llengües oficials, d'acord amb la legislació vigent.

TÍTOL I. DE L'ÚS OFICIAL

Article 6

1.- El català, com a llengua pròpia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, ho és també del Govern Autònom, del Parlament i dels Consells Insulars i, en general de l'Administració Pública, de l'Administració Local i de les corporacions i institucions públiques dependents de la Comunitat Autònoma.

2.- La llengua catalana i la llengua castellana són llengües oficials a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i han d'ésser emprades preceptivament per l'Administració segons la forma regulada per la Llei.

Article 7

1.- Les Lleis aprovades pel Parlament de la Comunitat Autònoma, els decrets legislatius, les disposicions normatives i les resolucions oficials de l'Administració Pública, s'han de publicar en llengua catalana i en llengua castellana en el «Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears».

2.- Respecte de la llengua, la documentació derivada de les activitats administratives, els avisos, els formularis i els impresos de les entitats públiques esmentades redactats en llengua catalana tenen validesa oficial i plena eficàcia jurídica.

Article 8

1.- Els ciutadans tenen dret d'usar la llengua catalana, oralment o per escrit, en les seves relacions amb l'administració pública a l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma.

2.- Les còpies o certificacions expedides per les entitats públiques de la Comunitat Autònoma s'han d'expedir en català, llevat del cas que l'interessat o la persona o entitat que les requereixen en sol·licitin la versió castellana.

3.- A les Illes Balears les actuacions administratives són vàlides i produeixen plens efectes qualsevol que sigui la llengua oficial emprada.

Article 9

1.- El Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de regular, mitjançant disposicions regla-

mentàries, l'ús normal de la llengua catalana, oralment o per escrit, en les activitats administratives dels òrgans de la seva competència.

2.- El Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de promoure la normalització de la llengua catalana, oralment o per escrit, als registres públics no dependents de la Comunitat Autònoma.

3.- Els Consells Insulars i les Corporacions Locals han de regular l'ús de la llengua catalana dins l'àmbit de la seva competència d'acord amb els principis i les normes d'aquesta Llei.

Article 10

1.- A les actuacions administratives a instància de part, si hi ha altres interessats i així ho sol·licitin, l'Administració ha de comunicar-los tot quant els afecti en la llengua oficial en què s'hagi iniciat l'actuació.

En cas de no haver-hi acord entre els interessats, s'ha d'utilitzar la llengua de la persona que hagi promogut l'expedient o el procediment, sense perjudici del dret de les parts que els sigui lliurada la traducció corresponent.

2.- Així mateix, en els expedients iniciats d'ofici, qualsevol que sigui la llengua oficial que s'hi utilitzi, l'Administració ha de lliurar als interessats els documents o comunicacions en la llengua oficial en què els sol·licitin.

3.- Els documents públics atorgats a les Illes Balears s'han de redactar en la llengua oficial escollida per l'atorgant, o, si hi ha més d'un atorgant, en l'idioma que aquests acordassin.

En cas de discrepància els documents es redactaran en les dues llengües. Les còpies s'expediran en la llengua utilitzada en la matriu.

4.- Els poders públics que actuen a la Comunitat Autònoma, han d'assegurar que tots els documents impresos, utilitzats a l'Administració Pública i a disposició dels ciutadans, estiguin escrits en català i en castellà.

Article 11

1.- Dins l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, tots els ciutadans tenen dret a poder dirigir-se a l'Administració de Justícia en la llengua oficial que estimin convenient d'usar, i no se'ls pot exigir cap classe de traducció. Per altra banda, aquest fet no pot representar retard en la tramitació de les seves previsions.

2.- Pel que fa a la llengua, totes les actuacions, documents, escrits, realitzats o redactats en català, són totalment vàlids i eficaços davant els tribunals i els jutjats de les Illes Balears. En tot cas, els interessats tenen dret a ser assabentats en la llengua que elegeixin.

3.- El Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure, d'acord amb els òrgans corresponents, la progressiva normalització de l'ús de la llengua catalana en l'Administració de Justícia a les Illes Balears.

Article 12

1.- Pel que fa a la inscripció dels documents en els registres públics de la Comunitat Autònoma, els assentaments s'han de fer en la llengua oficial en què s'hagi declarat, atorgat o redactat el document o en la que es

faci la manifestació. Si el document és bilingüe, s'inscriurà en la llengua que indiqui la persona que el presenti al registre. En tot cas, els assentaments s'han de preactivar en la llengua sol·licitada per l'interessat o pels interessats de comú acord.

2.- A efectes d'expedició de certificacions per part dels funcionaris del registre, s'ha de garantir la traducció de qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Autònoma, d'acord amb la voluntat del qui faci la petició.

Article 14

1.- Els topònims de les Illes Balears tenen com a única forma oficial la catalana.

2.- Correspon al Govern de la Comunitat Autònoma, d'acord amb l'assessorament de la Universitat de les Illes Balears, determinar els noms oficials dels municipis, territoris, nuclis de població, vies de comunicació interurbanes en general i topònims de la Comunitat Autònoma. Els noms de les vies urbanes han d'ésser determinats pels ajuntaments corresponents, també amb l'assessorament esmentat, donant preferència a la toponímia popular tradicional i als elements culturals autòctons.

3.- Aquestes denominacions són les legals a tots els efectes i la retolació ha de concórdar amb elles. El Govern de la Comunitat Autònoma ha de reglamentar la normalització de la retolació pública, respectant, en tots els casos, les normes internacionals que l'Estat hagi subscrit.

Article 15

1.- La retolació pública, es farà en llengua catalana, acompanyada si calgués de signes gràfics que en facilitin la comprensió als no-catalanoparlants. La retolació en català i castellà s'emprarà quan així ho aconsellin les circumstàncies sociolingüístiques.

2.- A tots els rètols, indicacions i escrits en general, bilingües, la primera versió ha de ser la catalana, com a llengua pròpia de les Illes Balears, i la segona, la castellana. 3.- A tots els serveis de transport públic, els impresos, els avisos, i comunicacions al servei públic, s'han de fer en llengua catalana i en llengua castellana.

Article 16

1.- A fi de fer efectius els drets reconeguts a l'articulat de la present Llei, els poders públics han de promoure les corresponents mesures de cara a la progressiva capacitat del personal de l'Administració Pública i de les empreses de caràcter públic a les Illes Balears, en l'ús de la llengua catalana.

2.- A les proves selectives que es realitzin per a l'accés a les places de l'Administració dins l'àmbit territorial de les Illes Balears, s'ha de tenir en compte, entre altres mèrits, el nivell de coneixement de les dues llengües oficials, la ponderació del qual determinarà l'Administració per a cada nivell professional.

TÍTOL II. DE L'ENSENYAMENT

Article 17

El català, com a llengua pròpia de les Illes Balears, és oficial a tots els nivells educatius.

Article 18

1.- Els alumnes tenen dret a rebre l'ensenyament en la seva llengua, sigui la

catalana o la castellana.

2.- A tal efecte, el Govern ha d'arbitrar les mesures adients de cara a fer efectiu aquest dret. En tot cas, els pares o tutors poden exercir en nom de llurs fills aquest dret, instant a les autoritats competents perquè sigui aplicat adequadament.

Article 19

1.- La llengua i literatura catalanes, amb especial atenció a les aportacions de les Illes Balears han d'ésser ensenyades obligatòriament en tots els nivells i graus i modalitats de l'ensenyament no universitari. S'ha de garantir el compliment d'aquesta disposició en tots els centres docents

2.- La dedicació horària, dins els programes educatius, referida a l'ensenyament de la llengua i literatura catalanes serà en harmonia amb els plans d'estudis estatals i com a mínim igual a la destinada a l'estudi de la llengua i literatura castellanen.

3.- Els centres privats subvencionats amb fons públics que imparteixen ensenyaments regulats prenent com a base una llengua no oficial en la Comunitat Autònoma han d'impartir com a assignatures obligatòries la llengua catalana i la castellana sense perjudici de la normativa que correspon a l'Estat dictar en aquesta matèria d'acord amb el que preveu l'article 12.2 de la llei Orgànica del Dret a l'Educació.

Article 20

1.- El Govern ha d'adoptar les disposicions necessàries encaminades a garantir que els escolars de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, puguin utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria.

Article 21

Els plans d'estudis s'han d'adequar als objectius proposats en el present títol.

Article 22

1.- El Govern de la Comunitat Autònoma, a fi de fer efectiu el dret a l'ensenyament en llengua catalana, ha d'establir els mitjans necessaris encaminats a fer realitat l'ús normal d'aquest idioma com a vehicle usual en l'àmbit de l'ensenyament en tots els centres docents.

2.- L'administració ha de prendre les mesures adequades perquè la llengua catalana sigui emprada progressivament als centres d'ensenyament, a fi de garantir el seu ús com a vehicle d'expressió normal, tant a les actuacions internes com a les externes i a les actuacions i documents administratius.

3.- L'Administració ha de posar els mitjans necessaris per a garantir que els alumnes no siguin separats en centres diferents per raons de llengua.

Article 23

1.- Els plans d'estudis de les Escoles Universitàries de Formació del Professorat d'E.G.B. i altres centres de formació, perfeccionament i especialització del professorat han d'ésser elaborats de manera que els alumnes d'aquests centres adquireixin la competència i la capacitat lingüístiques necessàries per a impartir classes en català i fer efectius els drets reconeguts a la present Llei.

2.- Donada l'oficialitat de les dues llengües, catalana i castellana, els professors que imparteixen l'ensenyament dins l'àmbit de les Illes Balears han

de posseir el domini oral escrit dels dos idiomes oficials necessari en cada cas per a les funcions educatives i docents que han de realitzar.

3.- Els professors que a partir de l'entrada en vigor de la present Llei no tinguin un coneixement suficient de la llengua catalana seran capacitats progressivament per mitjà dels corresponents cursos de reciclatge, el còmput horari dels quals serà tengut en compte a efectes de jornada laboral en període no lectiu.

4.- L'Administració autonòmica ha de procurar que en la reglamentació de l'accés del professorat a la funció docent s'estableixi el sistema adequat per tal que tots els professors de nou ingrés posseïxin les competències lingüístiques fixades en el present article.

Article 24

1.- El català, com a llengua pròpia de la Comunitat Autònoma, ha d'ésser matèria obligatòria en els Programes d'Educació Permanent dels Adults.

2.- Igualment, en els ensenyaments especialitzats, en els programes dels quals s'ensenyi llengua, s'ha d'incloure de manera obligatòria l'ensenyament de la llengua catalana.

3.- En els centres d'ensenyament especialitzats dependents del Govern de la Comunitat Autònoma on no s'imparteixi la matèria de llengua, s'han d'oferir cursos addicionals de llengua catalana als alumnes que en tinguin un coneixement insuficient.

4.- En els centres d'educació especial per a alumnes amb deficiències psíquiques o sensorials, en l'aprenentatge s'ha d'emprar com a llengua instrumental aquella que, tenint en compte les circumstàncies familiars de cada alumne, contribueixi de la millor manera al seu desenvolupament.

Article 25

1.- Els professors i alumnes en els centres d'ensenyament superior tenen el dret a emprar oralment i per escrit la llengua oficial de la seva preferència.

2.- El Govern de la Comunitat Autònoma i les Autoritats Universitàries tenen el compromís d'assegurar a través de cursos i d'altres mitjans la comprensió i ús de la llengua catalana, oral i escrita, per part de professors i alumnes en l'ensenyament universitari.

TÍTOL III. DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

Article 26

El Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure l'elaboració del material didàctic necessari per tal de fer possible l'ensenyament, de i en llengua catalana, i hi dedicarà les partides pressupostàries corresponents.

Article 27

El Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure el coneixement i desenvolupament de la llengua i cultura catalanes, especialment des de la perspectiva de les Illes Balears, en tots els mitjans de comunicació social.

Article 28

1.- El català, ha de ser la llengua usual en emissores de ràdio i de televisió i en altres mitjans de comunicació social de titularitat de l'Administració Autònoma o sotmesos a la seva gestió.

2.- El Govern de la Comunitat Autònoma ha d'impulsar la normalització de la llengua catalana a les emissores de ràdio i canals de televisió estatals

Article 29

1.- El Govern de la Comunitat Autònoma garanteix el dret dels ciutadans a ser informats pels mitjans de comunicació social tant en llengua castellana com en llengua catalana.

2.- Els ciutadans tenen dret a utilitzar el català, oralment o per escrit, en condicions d'igualtat amb el castellà, en tots els mitjans de comunicació social de les Illes Balears.

Article 30

1.- El Govern de la Comunitat Autònoma ha de dur una política de col·laboració, en matèria de ràdio i televisió, amb altres Comunitats Autònomes que tinguin el català com a llengua pròpia.

2.- En qualsevol cas, el Govern de la Comunitat Autònoma farà les gestions necessàries per a facilitar als ciutadans de les Illes Balears la recepció de les emissions de televisió en llengua catalana dependents d'altres comunitats autònomes.

3.- Així mateix promourà la normalització lingüística en els centres emissors de RTVE a Balears, a fi d'assegurar una presència adequada del català com a llengua pròpia de les Illes Balears.

Article 31

1.- El Govern de la Comunitat Autònoma potenciarà la producció i exhibició de pel·lícules realitzades, doblades o subtítolades en català, d'altres mitjans audiovisuals i d'edicions fonogràfiques en llengua catalana.

2.- Igualment, ha d'estimular i fomentar amb mesures adequades les representacions teatrals: espectacles i d'altres manifestacions culturals en català.

3.- Així mateix, ha de contribuir al foment del llibre i altres publicacions en llengua catalana amb mesures que en potenciïn la producció editorial i la difusió.

4.- A tals efectes el Govern promourà una política de col·laboració amb les institucions d'altres Comunitats Autònomes, especialment les de llengua catalana.

Article 32

1.- Els poders públics de la Comunitat Autònoma donaran suport econòmic als mitjans de comunicació que emprin la llengua catalana de forma habitual.

2.- Les mesures de suport econòmic i material que adopti el Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per fomentar els mitjans de comunicació que emprin la llengua pròpia de les Illes Balears s'han d'aplicar amb criteris objectius sense discriminacions, dins les previsions pressupostàries.

TÍTOL IV. DE LA FUNCIÓ NORMALITZADORA DELS PODERS PÚBLICS

Article 33

1.- Els poders públics de la Comunitat Autònoma adoptaran les mesures pertinents i proveiran dels mitjans necessaris per al coneixement i ús de la llengua catalana en tots els àmbits i activitats de la vida social.

Article 34

1.- El Govern de la Comunitat Autònoma assegurarà l'ús de la llengua catalana en totes les funcions i activitats

de caire administratiu que realitzin les Institucions i Organismes que en depenen.

2.- Igualment, han de procedir els Consells Insulars i les corporacions locals, d'acord amb les disposicions de la present Llei.

3.- Les bases de convocàtor per a la provisió de places en l'Administració de la Comunitat Autònoma i en les Corporacions Locals inclouran una referència expressa al coneixement de la llengua catalana.

Article 35

1.- El Govern Balear garantirà l'ensenyament de la llengua catalana als funcionaris i d'altres empleats públics al servei de l'Administració Autònoma. La mateixa obligació correspondrà als Consells Insulars i a les Corporacions Locals dins el seu àmbit competencial.

2.- Igualment s'ha de propiciar l'ensenyament de la llengua catalana per als funcionaris dependents de l'Administració Central en els termes convinguts amb aquesta.

Article 36

El Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure l'ensenyament de la llengua catalana per a adults.

Article 37

1.- Els poders públics de la Comunitat Autònoma han de fomentar l'ús de la llengua catalana a la publicitat.

2.- Així mateix, s'ha d'impulsar l'ús ambiental del català i, de manera especial, la retolació en llengua catalana en tots tipus d'entitats socials i culturals, mercantils i recreatives.

Article 38

1.- El Govern de la Comunitat Autònoma i les Corporacions Locals poden exceptuar o bonificar, pel que fa a obligacions fiscals, aquells actes i manifestacions relacionats amb el foment, divulgació i extensió de la llengua i cultura catalanes, pròpies de les Illes Balears.

2.- El Govern, d'acord amb les Corporacions Locals interessades, ha de crear centres especialment dedicats, en tot o en part, a fomentar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua catalana i de la cultura de les Illes Balears.

Article 39

El Govern de la Comunitat Autònoma assumirà la planificació, organització, coordinació i supervisió del procés de normalització de la llengua catalana i ha d'informar anualment el Parlament sobre la seva evolució. Amb tal fi ha de crear i posar en funcionament un servei que tinguí per objecte les funcions assenyalades, sense perjudici de les atribucions reconegudes en la Disposició Addicional Segona de l'Estatut d'Autonomia a la Universitat de les Illes Balears.

Article 40

1.- El Govern de la Comunitat Autònoma ha d'establir un pla, amb l'assessorament de la Universitat, per tal que la població prengui consciència de la importància i utilitat de la normalització de la llengua catalana i de la conservació, foment i transmissió de la cultura pròpia de les Illes Balears.

2.- Igualment, s'ha de realitzar una enquesta sobre la situació actual de la

llengua catalana a les Illes Balears, en relació al coneixement i a l'ús per part dels ciutadans d'aquesta llengua, i s'ha de promoure l'elaboració d'un mapa sociolingüístic de les Illes Balears.

3.-L'enquesta i el mapa han de ser revisats periòdicament, a fi d'adequar a la realitat l'acció reguladora i executiva de la política lingüística, i, al mateix temps, a fi de valorar la incidència de la planificació en el progressiu coneixement de la llengua catalana.

Disposició Addicional 1a

El Govern Balear ha de promoure, d'acord amb els òrgans competents, la normalització de l'ús de la llengua catalana a l'Administració perifèrica de l'Estat, a l'Administració de Justícia, en els registres, a les empreses públiques i semi-públiques i a qualsevol àmbit administratiu no dependent del Govern de la Comunitat Autònoma.

Disposició Addicional 2a

D'acord amb la disposició addicional segona de l'Estatut d'Autonomia, essent la llengua catalana també patrimoni tres Comunitats Autònomes, a part dels vincles que es puguin establir entre les institucions de les Comunitats esmentades, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears podrà sol·licitar al Govern de la Nació i a les Corts Generals els convenis de cooperació i de relació que es considerin oportuns per tal de salvaguardar el patrimoni lingüístic comú, així com efectuar la comunicació cultural entre les Comunitats abans esmentades.

Disposició Addicional 3a

Així mateix, d'acord amb la Disposició Addicional 2a de l'Estatut

d'Autonomia, la institució oficial consultiva per a tot quant faci referència a la llengua catalana serà la Universitat de les Illes Balears. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, podrà participar dins una institució adreçada a salvaguardar la unitat lingüística, institució que serà formada, d'acord amb la Llei de l'Estat, en col·laboració amb altres Comunitats Autònomes que reconeixin la cooficialitat de la llengua catalana i decideixin formar-ne part.

Disposició Addicional 4a

De manera excepcional, en cas de residència transitòria a les Illes Balears, els pares o tutors podran sol·licitar que els fills o tutelats quedin exclosos de l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes. Els alumnes majors d'edat també podran sol·licitar-la. En tot cas, únicament poden demanar l'exempció d'aquesta matèria, quan el temps transcorregut de residència, mes el temps previst, no sigui superior a tres anys. L'exempció tindrà validesa per a un curs escolar, però es podrà renovar fins a un màxim de tres cursos. Reglamentàriament es determinarà el procediment d'exempció.

Disposició Addicional 5a

En tots els centres docents, on sigui necessari, s'establiran amb caràcter opcional classes dedicades a l'ensenyament de la llengua catalana, a fi de facilitar l'adaptació a l'ensenyament dels alumnes procedents de fora de la comunitat lingüística catalana.

Aquestes classes d'acolliment s'impartiran fora de l'horari escolar de la resta d'alumnes i no poden substituir

l'obligació de cursar l'assignatura en el nivell que els correspongui.

Disposició Addicional 6a

Els professors procedents d'altres Comunitats Autònomes de l'Estat Espanyol que no posseeixin un nivell suficient de comprensió oral i escrita de la llengua catalana estaran obligats a superar les proves dels dos primers nivells de reciclatge dins un període de tres anys, comptats a partir de la seva presa de possessió.

Disposició Addicional 7a

Els professors que estiguin prestant els seus serveis a centres docents ubicats en el territori de la Comunitat Autònoma en el moment de la publicació d'aquesta Llei disposaran d'un període de tres anys, comptats a partir de la promulgació d'aquesta, per a obtenir l'avaluació satisfactòria en els dos primers cursos de reciclatge.

Disposició Addicional 8a

Els límits temporals expressats en les Disposicions 6a i 7a podran ampliar-se per causes excepcionals en un termini màxim de dos anys que tindrà caràcter improrrogable.

Disposició Transitòria 1a

Dins l'àmbit de l'Administració, pel que fa a l'ús de la llengua catalana, el període d'adaptació dels serveis i organismes que disposa la present Llei no pot excedir de tres anys en el cas del Govern de la Comunitat Autònoma, dels Consells Insulars, de l'Administració Local i d'altres entitats públiques dependents del Govern de la Comunitat Autònoma.

Quant a l'Administració de l'Es-

tat en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, així com en l'Administració de Justícia, el Govern de la Comunitat Autònoma ha de promoure acords amb els organismes competents a fi de fixar períodes d'adaptació similars.

Disposició Transitòria 2a

Tots els rètols indicadors a què fa referència l'article 14, i que no són escrits en català, o que ho són incorrectament, han de ser escrits correctament en aquesta llengua en el termini màxim de tres anys. No obstant això, a més de la nova retolació, es podran conservar els rètols o indicadors antics que tinguin un valor històrico-artístic rellevant.

Disposició Transitòria 3a

En els plans d'estudi del professorat d'EGB hi ha d'haver, com a obligatòries, les assignatures necessàries per tal que, en l'expedició del títol, es garanteixin els coneixements suficients de llengua i literatura catalanes des de la perspectiva de les Illes Balears a fi de poder-les impartir en els centres d'ensenyament situats a l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma, dins un termini màxim de quatre anys.

Fins que els centres de formació de professorat hagin elaborat els seus plans d'estudis de manera que garanteixin que els seus titulats tinguin els coneixements de català necessaris per a poder impartir classe en els centres d'ensenyament situats a l'àmbit territorial de les Illes Balears, el Govern de la Comunitat Autònoma posarà els mitjans necessaris per a assegurar l'esmentat nivell de coneixements del català a tots els alumnes que hi cursin

estudis.

Disposició Transitòria 4a

Mentre no s'hagin aconseguit les finalitats assenyalades a l'article primer, el Govern de la Comunitat Autònoma, els Consells Insulars i les Corporacions Locals consignaran en els seus respectius pressuposts les partides corresponents que permetin dur a terme les actuacions contingudes a la present Llei.

Disposició Transitòria 5a

Als afectes de l'aplicació del Títol II d'aquesta Llei, així com de les normes que la desenrotllen, la Conselleria d'Educació i Cultura, mentrestant no es transfereixin funcions i serveis en matèria educativa, establirà els corresponents convenis de cooperació.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin totalment o parcialment al que disposa la present Llei.

Disposició Final 1a

S'autoritza el Govern Balear a adoptar les disposicions reglamentàries que precisi l'aplicació i desplegament del que disposa la present Llei.

Disposició Final 2a

La present Llei entrarà en vigor el dia següent al de la seva publicació en el Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Nota de la redacció: Si el Govern balear no compleix i fa complir aquesta llei, cal que l'oposició o qualsevol ciutadà ho denunciï. Ω

L'eusko-botifleria tampoc té límits: Els curts de vista

indi

Ni George Lucas a les seves bones èpoques hagués pogut crear un guió de ciència ficció més complicat i incongruent que el que s'està donant al País Basc. A Madrid hi trobem els curts de mira. Els que no saben fer altra cosa que no veure-hi més enllà del nas. Els que creuen que el problema és cremar una bandera o manifestar-se demanant coses que no toquen.

Espanya és un país de toros. Ho és tant que es veu que el nou passaport (el que compleix els estàndards del l'amic Bush) inclou també un toro difuminat a la part superior dreta.

En canvi, el que no saben fer és agafar el toro per les banyes. Criminalitzar els independentistes bascos o catalans perquè traeixen la nació espanyola és tant absurd com dir que la gespa és verda. Evidentment que la traïm, la Nació Espanyola! Ja ho crec que sí! Tant com podem! A cada cantonada si fa falta! Que som independentistes recony! O s'agafa el toro per les banyes i s'accepta que hi ha gent a Euskal Herria i a Catalunya que no ens sentim espanyols i que no pararem fins obtenir la independència o criminalitzar algú perquè crema la insígnia estatal es queda en la rabieta del ruc del pati de l'escola. Ni a les repúbliques bananeres foten coses tant estúpides.

En Mas sembla que ha après d'en Laporta. Aquest home ha revolucionat més del que es deu arribar a pensar. El delfí presentava l'altre dia el seu "equip" al mes pur estil "Laportia", sumant-li joventut i talent trenta dels nous joves valors que Catalunya ofereix per intentar capi-

talitzar la regeneració que necessiten els botiflers.

En canvi a Euskal Herria no han arribat aquestes lliçons. El PNB segueix sense adonar-se'n de la necessitat del crack mediàtic. Aquest projecte d'estat lliure associat necessita una campanya de màrketing urgent per no caure en la botifleria usual de la puta i la ramoneta que tant bé coneixem.

Com sempre la burocràcia espanyola ens coneix molt millor del que nosaltres els coneixem. El PNB sembla que no sàpiga que presentar un projecte d'Estat Lliure Associat serà interpretat a Espanya com un projecte per la independència. Serà blasmat en aquest sentit. Res més lluny de la intenció penebista que, tot just ara, han inclòs dins el projecte la opció del referèndum...

I tot i incloure aquesta opció, neguen inicialment el dret a una manifestació que reclama precisament això i que finalment és aprovada pel TSJPB. I, a sobre, quan la Fiscalia espanyola actua ràpidament contra uns fets que els independentistes bascos saben perfectament les conseqüències que els portaran, se'n feliciten. Però a veure, en què quedem? Ah, clar! En la puta i en la ramoneta. Molt maco.

Però encara hem d'aprendre molt dels independentistes bascos. Ells sí que tenen un projecte. Ells sí que saben que els projectes no es paren perquè tothom estigui de vacances. Ells sí que saben que tota aquesta conxorxa mediàtica per fer-nos creure que ara, durant les vacances, no hi ha notícies i tothom està tranquil és una pura entelèquia. Ells sí que saben que cal remoure les consciències, que cal fer públics els sentiments del poble perquè la no expressió d'aquests és el primer pas cap a la desaparició. Ells sí que saben que els criminalitzaran, però saben que aquella justícia ells no l'accepten. Van més enllà.

Vaja, que ni la Guerra de les Galàxies. Ω

LA BANDERA, EL FERROCARRIL I L'ESTATUT

Després de l'incident de les banderes que va tenir lloc a l'Ajuntament de Manresa, el govern del PP intenta aprofitar la mínima esclatxa, per "euskaldunitzar" (políticament i socialment) la nostra nació catalana. Davant d'aquesta greu manipulació, cal argumentar amb tots els ets i uts, que la millora de l'autogovern -via reforma (de debò) de l'estatut - no només és una necessitat lingüística i identitària, sinó que, sobretot, és quelcom de justícia, vital pel manteniment de les prestacions socials i la qualitat de vida del 100 % dels catalans.

En aquest sentit, és molt significatiu que mentre el govern central posa tots els bastons a les rodes per tal d'evitar la transferència de serveis i competències a la Generalitat, un àmbit bàsic pel bon funcionament d'un país modern - com és el transport públic ferroviari - es troba en un veritable procés de desballestament. Així, no pot ser que els jerarques centralistes de Madrid pretenguin fer-nos creure que l'actual sistema de planificació d'infraestructures i xarxes viàries és positiu per Catalunya. D'aquesta manera, és d'una evidència esclatant constatar que les obres de l'AVE són un veritable desgavell (i alhora causen molts problemes a tota la xarxa ferroviària convencional), i que el nostre país català cada cop és més una terra de peatges.

En definitiva, que tot reivindicant la nostra senyera (perquè una bandera representa un poble, una cultura i una manera de ser i de sentir) els catalans hem d'exigir, amb radicalitat democràtica, un nou estatut que ens permeti tenir, entre moltes altres coses, un transport públic digne. Unes línies de trens i autobusos, com a mínim, iguals que les que tenen a la Comunitat de Madrid, per tal d'evitar el greuge d'haver d'agafar, gairebé obligatòriament, el cotxe privat per anar a treballar. Ω

JOSEPM. LOSTE i ROMERO

LA TRIPLE RETALLADA SOCIAL

En aquesta societat turbocapitalista i ultraplutocràtica, on ja es comencen a veure els seus efectes més perniciosos en força de canvi climàtic, (que com sempre els pagarem els pobres de sempre perquè els oligarques puguin seguir "fardant" de cotxes), la regressió de la qüestió social és despietada i brutal. La qual cosa provocarà que molta gent, de casa, no es podrà arribar a jubilar, perquè abans ja estaran descansant, per sempre, al cementiri.

Així, en aquests moments, en aquest

país on, més que mai, el gran problema no és ser honrat sinó pobre (i no moralment sinó econòmicament) i on la mentida i el caciquisme són els principals arguments ideològics de la seva classe política, gran part de la població està patint una criminal, triple retallada social. Una reculada social que toca de ple les condicions de treball, la sanitat pública i les pensions. D'aquesta manera, avui en dia és molt fàcil, ràpid i barat acomiadar un treballador, però, per contra, si un ciutadà ha comès el delictes de tenir més de 40 anys i té la desgràcia d'anar a l'atur,

ja pot dirigir-se a Càrites abans que a les OTG (ex-INEM). D'altra banda, la privatització de la sanitat és un fet palpable; la degradació del servei públic és a l'ordre del dia. Les llistes d'espera són el pa nostre de cada dia, excepte pels privilegiats, que pagant molts euros, se'n van a la sanitat de primera divisió. I per finalitzar, les pensions, on cada dia s'endureixen més les condicions per a cobrar-ne una de digna, a més a més, hi ha una continua intoxicació informativa per tal de carregar-se les pensions públiques per repartiment i anar a un sistema nord-ame-

ricà, on el 60 % dels pensionistes futurs passarien a ser simples captaires.

En síntesi, que la prepotència neoliberal actual ha segrestat el valor més important d'una democràcia de debò: la redistribució de la riquesa. I això, és la causa de totes les violències (inclosa la domèstica) i dels desequilibris alarmants de la nostra societat actual. Ω

JOSEP M. LOSTE I ROMERO

Fem complir la llei! col·labora amb la campanya En català a tot arreu

Fes-nos arribar el nom de les empreses, els establiments o els professionals que vulneren els nostres drets lingüístics

Òmnium Cultural inicia una campanya de denúncia dels establiments que incompleixen la Llei de política lingüística.

Et demanem que ens facis arribar, si vols anònimament, les dades dels establiments que incompleixen aquesta llei. Òmnium Cultural en tramitarà les denúncies.

Obligacions que marca la Llei de política lingüística

Empreses i establiments

- Han de tenir la senyalització i els cartells d'informació general de caràcter fix, com a mínim, en català.
- Han de tenir els documents d'ofertes de serveis, com a mínim, en català.
- Han de tenir a disposició de la ciutadania els contractes d'adhesió o amb clàusules tipus (com per exemple, els bancaris, els d'assegurances i els de subministraments) en català i en castellà, en exemplars separats.
- Les entitats financeres han de tenir els xecs, els talonaris, els extractes i les llibretes d'estalvi, almenys, en català.

Restaurants

- Han de presentar al públic les cartes de plats i vins, almenys, en català.

Agències de viatges

- Han de lliurar-nos tota la informació referent al viatge que hem contractat: horaris, categoria de l'allotjament, activitats complementàries, etc., a més del contracte, redactats, almenys, en català.

Establiments d'allotjament turístic

- Han d'exposar en català els preus de tots els serveis que facilitin, i les factures han de contenir, almenys en català, de manera clara i especificada, els diversos serveis prestats per l'establiment.

Serveis a domicili

- Han de tenir a disposició dels clients redactada, almenys, en català la tarifa de preus de cada un dels conceptes del servei que ofereixen.

Tallers de reparació

- Han de tenir en un lloc visible, en català, les tarifes vigents, pel que fa a mà d'obra, materials, etc. Els tallers oficials, a més, han de tenir els catàlegs i les tarifes de les peces que utilitzin en català.

Documents notarials

- Els notaris, abans de redactar el document, han de preguntar explícitament als atorgants quina llengua escullen. Si no s'escull expressament cap llengua, el document s'ha de redactar en català.

La disposició addicional cinquena *Garanties de compliment* de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, apartat b) diu: «**L'incompliment dels preceptes dels articles 15, 30, 31 i 32.3 imputable a les empreses i les entitats concernides es considera una negativa injustificada a satisfer les demandes de les persones usuàries i consumidores, a la qual s'ha d'aplicar el règim sancionador que estableix la Llei 1/1990, de 8 de gener, sobre la disciplina del mercat i de defensa dels consumidors i dels usuaris**». Ω

Fes fotocòpies de la butlleta i difon-la entre els teus amics.

*Detalla en què consisteix l'incompliment (informació dels rètols, documents en general, atenció oral, etc.)

Nom de l'establiment
o professional

Adreça

Motiu

.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

Òmnium Cultural c/ del Bruc, 99, 1r 08240 Manresa
campanya@manresa.vilaweb.com

C A L A R A T J A D A

Fa 14 anys que en Levon Ohanesyan d'Armenia regenta l'Agència de Publicitat Levon al carrer Tritó, 6 de Cala Rajada. Tel. 971 564 083

Fa 15 anys que na Loli Rodríguez i en Pep Miquel Sánchez regenten la botiga de Cuines Ramon al carrer Isaac Peral, 14 de Cala Rajada. Tel. 971 563 268

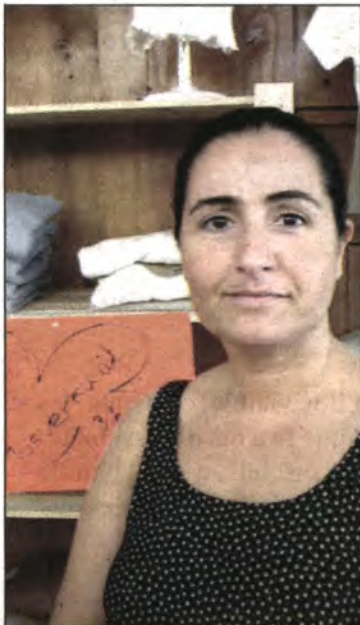
Fa 20 anys que n'Argos Cavaller i na Iolanda Izquierdo regenten la fabrica d'espardenyes i fan reparacions de roba i sabates al carrer de Joan Moll, 3 de Cala Rajada. Son pare va obrir aquest taller fa 28 anys. Tel. 670 344 126

Fa 36 anys que na Tona Mar amb en Joan Adrover regenten la Joieria Adrover al carrer d'Elinor Cervera, 64 de Cala Rajada. Tel. 971 563 847

Fa mig any que na Charlotte Duverne de Paris regenta el Saló de Perruqueria París al començament del carrer de Cala Agulla a Cala Rajada. És una dona molt plantosa i simpàtica. Tel. 971 564 905

Fa 3 anys que na Marbel Martínez de Figueres regenta la botiga Nature Unisex al carrer de Cala Agulla, 23 de Cala Rajada. Tel. 971 818 960

Fa 4 anys que na Maria Josep Ortuño regenta la botiga de moda Eivissa a l'Avinguda de Cala Agulla a Cala Rajada. Tel. 971 588 184

Fa 32 mesos que na Marta Urquijo de Santander ha obert l'herboristeria El Trasgu al Centre Comercial La Ribera al carrer Marbella, 15 de les Meravelles. Tel. 971 491 907

En Gonçal Medel i n'Alicia Ferrer acaben d'obrir la Pizzeria El Diablillo al Centre Comercial La Ribera, al carrer Marbella, 15. Pizzes, pastes i amanides, tan per menjar-se com per endur-se'n. Si en voleu a domicili, telefonau al 971 268 070

Fa un any que en Gabriel Garcia i la seva filla Alexandra obren el Super Siroco al carrer Costa Brava, 3 de les Meravelles. Tel. 606 609 194

S'ARENAL DE MALLORCA

La calor sufocant d'aquestes darres setmanes no és quelcom arbitrari que hagi de passar perquè és l'estiu. Les temperatures extremes d'aquest juny, juliol i agost són una autèntica epidèmia que posa clarament en dubte l'eficàcia del nostre sistema sanitari i, per extensió, de tot el conjunt de la "teòrica" protecció social de què gaudim.

Així, a l'Estat Francès aquesta xacra ha produït 5.000 morts i ha fet dimitir

CALORADES I IRRESPONSABILITATS

el Director General de Sanitat (almenys a l'estat veí tenen unes estadístiques més acurades que les nostres i una mica més de dignitat política). Perquè, és clar, a casa nostra això de la responsabilitat política és com una nebulosa, és quelcom eteri que no se sap ben bé que és. Però centrant-nos en aquesta calor anormal, en aquest veritable canvi climà-

tic, en aquest cas, després dels advertiments dels científics honestos i de les organitzacions de defensa del medi ambient, com a mínim, s'hauria d'haver previst que tant d'alliberament de CO₂, acceleraria el procés d'escalfament del planeta. Doncs bé, ja ho tenim a sobre. I un cop més sense, fer els deures.

Lògicament, aquest desgavell ambient tan considerable, planteja - i ha de ser una exigència de la ciutadania en els propers anys - que s'hagin d'exigir responsabilitats administratives i/o polítiques als nostres governants i responsabilitats civils i, si s'escau penals, als "caps grossos" de les indústries petroleres i automobilístiques. Ω

JOSEP M.. LOSTE I ROMERO

Restaurante «Can Colau»
(PEPE'S)

Tel. 971 565 207
Cala Mesquida

sa lluna
casa decoració i regal

C/ Cristófol Colón nº 11
Alcúdia 07400
971 545 214
www.salluna.com

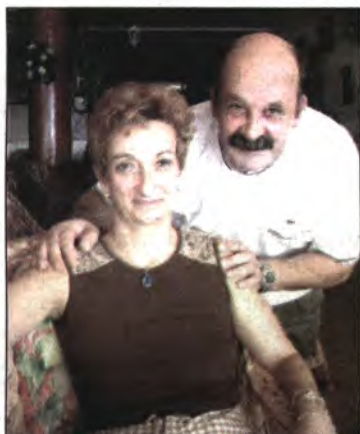
BARCELONA:
ONZE DE SETEMBRE
Presentació del llibre
AUTOESTIMA I PAÏSOS CATALANS
(La Busca edicions)

a cura d'Àngel Velasco, filòleg
i amb l'assistència del coautor Quim Gibert, psicòleg

Dia: Dijous 11 de setembre de 2003, Diada Nacional de Catalunya
Hora: Un quart de 5 de la tarda
Lloc: Macrocarpa d'Entitats dels Països Catalans instal·lada en el Passeig President Companys
Organitza: Gent de la Terra

C A L A M I L L O R

Fa 10 anys que en Josep Darrosa d'As-túres i na Cristina Pérez de França regenten el Restaurant Sant Cristofor a Cala Millor. Tel. 971 586 147

Fa 20 anys que en José Marin regenta el Restaurant Mastil al Passeig Marí-tim, 18 de Cala Millor. Se menja a la carta per uns 12 € de mitjana. Tel. 971 813 232

Fa 13 anys que na Martina Peters de Wuppertal amb en José Pino regenten l'assessoria fiscal, laboral i jurídica Cala Millor al carrer de ses Eres. 2-B de Cala Millor. També fan traduccions de català, espanyol, alemany, anglès i francès. Tel. 971 586 519

Fa 27 anys que en Simó Mateu regenta la botiga de Mobles Antics Simó al carrer de ses Eres, 1-A de Cala Millor. En Simó, que és salleric és col·leccionista de peces antigues. Tel. 971 585 434

Fa 7 anys que na Lurdes Lull de Manacor regenta la botiga de Moda Oyutto al carrer de Joan Cervera, 12 de Cala Millor. Tel. 971 813 300

C A N Y A M E L

Fa 23 anys que na Susanna Klemmer regenta la Perfumeria Susanna al Centre Comercial de Canyamel. Te. 971 841 587

Fa 30 anys que n'Antònia Mas regenta els Apartaments Sa Torre i el Rent a Car Sureda-Mas a Canyamel. Tel. 971 841 339

Fa 9 anys que na Margalida Nebot i sa filla Aina regenten l'estanc de Canyamel. Venen paquets de tabac d'aquests que diuen EL TABACO MATA i n'estan com empeguèides. Tel. 971 841 443

C A L A M E S Q U I D A

Fa 35 anys que la família Sansó-Vaquer regenten el Super Mallorca a Cala Mesquida. Tel. 971 563 382

Fa 19 anys que la família Sunyer-Barceló regenten el Restaurant Can Colau a Cala Mesquida. També regenten el Restaurant Willis al mateix poble. Tel. 971 565 207

El PP de L'Escala vota a favor d'un nou Estatut d'Autonomia i de reconèixer a Catalunya com una nació

Diferents ajuntaments han votat els últims dies mocions a favor de la reforma de l'Estatut d'Autonomia català i això és el que ha fet també el consistori de l'Escala, tot i que en aquest cas l'aprovació ha comptat amb un fet poc habitual. El regidor del PP, Vicenç Folgado, va votar-hi a favor.

El regidor del PP a l'Ajuntament de L'Escala, Vicenç Folgado va donar la sorpresa quan va votar a favor d'una moció presentada al ple municipal com un acord finalment consensuat entre tots els partits amb representació (CiU, PSC, PP, ERC i ICV). Folgado va considerar que el seu suport a la moció no era contradictori amb el fet d'haver-se presentat pel PP.

En el text es lamenta que no s'hagi reformat l'Estatut durant la legislatura vigent i es reclama un nou marc estatutari que garanteixi el reconeixement de Catalunya com a nació, el seu desenvolupament futur, l'articulació d'un nou marc competencial i de relacions amb Espanya i un millor finançament. També es reclama el màxim consens en la redacció de la reforma per tal d'establir el marc institucional que haurà regir a Catalunya en el marc de l'Estat espanyol i el sistema polític del que vulgui dotar-se lliurement el poble català.

Increïble...

[Respondre]

Hi ha qui tot ho troba increïble ! Això és política i en això consisteix el joc de les mentides en dir el que no penses i defensar el que no defensaries, i tot per a que ? Per seguir mamant de la teta per tu seguir allà dalt assegurant-te que a sota teu sempre hi haurà molta gent.

Per cert apassionant lo del nou estatut, veient lo bé que ens va anar l'últim jo ja friso perquè el reformin ! Més tenint en compte que mai abastarà tota la nació !

Apa qui no tingui res millor a fer que s'emocioni per petits detalls que sols evidencien que ja devem ser morts com a país! Ω

Salon de Paris

Peluqueria
Friseur
Coiffeur

Charlotte
Ayari

Cala Agulla 5
07590 Cala Rajada

Tel: 971-564905
10.00-13.00 / 15.30-19.30

Eonoll Marí
RESTAURANT

Passeig del Moll, 24
Port de Cala Bona
Tel: 971 813 641

Maria Alberdina

- Centre de dia per a Persones Majors
- Assistència a Domicili
- Serveis Assistencials
- Activitats

Tel. 24 H
667 447 947

C/ Trencadors, 1 bis
07600 El Arenal
Tel.: 971 445 101

CONVERSA SOBRE LA INTOLERÀNCIA... CATÒLICA

J.J.: Gràcies per l'aclariment. No havia caigut en qui era en Rätzinger.

R.: De res, és un plaer aclarir el que realment no havia quedat gens clar.

Per cert, que en això que de vegades diuen alguns auto-identificant-vos com a "desinformat", "curtets" o tal sobre un tema en concret, no hi crec gaire: jo diria que cadascú és el que vol ser, i cadascú pot informar-se tant com vulgui si realment ho desitja o ho troba escaient. Per tant... (...excuses). Som lliures d'estar més o menys informats, tant com vulguem. Certament cadascú tenim unes prioritats i també, a voltes, impossibilitats tècniques (temps, obligacions...) difícilment esmenables, però a la llarga cadascú és el que vol ser (i la mort n'és la conclusió eterna).

Altrament, allò pitjor no és tampoc estar desinformat (tothom estem desinformats en una infinitud de temes), sinó més aviat tenir uns certs criteris ètics per triar on implicar-nos. Tampoc no és problema ser curt en si. Però la gent que realment és curta i està desinformada en certs contextos el que és, és mandrosa i aquest és el problema real, d'on naturalment se'n ve ser ignorant. O pitjor encara: per orgull no vol reconèixer que ser ignorant és negatiu i aleshores fan de la ignorància...una virtut!. Això és la ruqueria, típica del blaverisme o de molts moviments fanatitzats i intolerants. "La intolerància pot ser definida aproximadament com la indignació dels homes que no tenen opinions" (Gilbert K. Chesterton, autor catòlic britànic).

J.J.: Estic d'acord amb el que dius, però em penso que en Rätzinger es deu referir més aviat a la moral catòlica.

R.: Clar, però la moral catòlica és ampla i complexa, i no és sols moral sexual com alguns (pros i antis) quasi acaben per creure. El que passa és que el Papat/Vaticà és un monstre bicèfal: Estat i multinacional religiosa. Això no vol dir pas que moltes coses que fan i diuen no sien correctes, generoses i interessants (dignes de ser estudiades i imitades pels progrés catalans, per ex.), tanmateix, i paradoxalment (la vida va tota plena de paradoxes i sols una mentalitat capaç de captar-les pot entendre la complexitat de tot). Però en ser un monstre d'interessos tan complexos i a voltes contraposats a l'Evangeli, sol prioritzar molt unes parts de la moral sobre unes altres, segons les pròpies necessitats de supervivència pura i dura (com tota entitat realista). I és que, tot i la descomunal força que és, també se sent dèbil en si, a causa dels vents que bufen (per això ha involucionat tant d'ençà el Vaticà II).

J.J.: D'acord amb que la tolerància té un límit, però justament la moral catòlica és particularment intolerant i trobo que no és una referència vàlida per a establir el límit que ha de tenir la tolerància.

R.: No diria jo que l'Església Catòlica és tan i tan intolerant, en part el que passa és que té una mena de criteris poc a la page i això la fa xocar amb sectors socials específics. Però, dissortadament, les societats humanes van totes plenes de grups i mentalitats tan o més intolerants que l'Església Catòlica, el que passa que no es nota tant perquè no xuclen poder, sinó que estan oprimits i, doncs, no els podem copsar. Però mira quan els anarquistes van arribar al poder el que van fer a Catalunya, o el que fan els marxistes, o els musulmans quan guanyen una revolució...Vull dir: que a tot arreu couen faves i a ma casa a cabassades.

Un altre aspecte: la tolerància és sovint filla del dubte. I dubta qui té poca informació. Una societat multiseular i poderosa com l'Església Catòlica segur que està molt ben informada. I els progrés catalans molt menys.

I la tolerància, sovint, el que realment és no és sinó indiferència i feblesa. "Tolerance is the virtue of the man without convictions". G. K. Chesterton (1874-1936).

J.J.: Off Topic. Es veu que al Papa li estant administrant un substància misteriosa per a revifar-lo.

R.: Cert, ha aixecat el cap. Són capaços de qualsevol cosa. Però podrien almenys informar a tothom, per tastar-ho també, he sentit dir que és la papaia.

ACTIVITATS I GRUPS DE TREBALL

Mestres, pares, metges i laics demanen retardar l'edat de consentiment sexual

25 associacions i moviments demanen que es passi dels 13 als 16 anys per a defensar les famílies i els menors
E-Cristians07/02/2003

Escrit adreçat al Ministre de Justícia, amb data 4 de Febrer de 2003, a Barcelona Excm. Sr. D. JOSÉ MARÍA MICHAVILA NÚÑEZ Ministeri de Justícia/ San Bernardo, 62 28015 Madrid Excelentíssim Sr., Ens permetem dirigir-nos a vostè amb motiu de la pròxima reforma del Codi Penal. Els membres de les entitats, associacions i moviments signants de la present volem manifestar-li el nostre desig que sigui modificat l'actual article 181 del Codi Penal. Resulta contrari a tota lògica i causa inquietud en les famílies un precepte que situa l'edat en la qual es considera que no hi ha consentiment en les relacions sexuals en els 13 anys. La conseqüència és doble: d'una banda, sensu contrari, pot haver consentiment a partir dels 14 anys, fins i tot en relacions homosexuals. Per un altre, un pare que volgués impedir determinades relacions a un fill/a major de 13 anys podria ser denunciat i condemnat per coaccions en aplicació de l'article 172 del mateix cos legal. Situar aquest nivell de consentiment en els 13 anys, a més, no té parangó en el dret comparat. Així, proposem la modificació de l'esmentat article 181 CP i per a això li adjuntem una proposta de redacció en Annex a la present. Es tractaria de situar l'edat en la qual s'entén que no hi ha consentiment en els 16 anys, tret que l'autor sigui d'edat igual o inferior, o superior en un any. Davant el creixent neguit davant normes com l'expressada que exigeixen, si no queda més remei, accions concretes de mobilització, esperem participi de les nostres reflexions i inquietuds i promogui la reforma que li proposem en tràmit d'esmenes parlamentàries. Aprofitem l'ocasió per a transmetre-li una salutació molt cordial. ENTITATS SIGNANTS: -Col·legi Reial Monestir de Santa Isabel -DIF (Desenvolupament Integral de la Família) -FAPEL (Federació d'Associacions de Pares i Mares de les Escoles Lliures de Catalunya) -GEC (Grup d'Entitats Catalanes de la Família) -Metges Cristians de Catalunya -RENAFER (Associació Espanyola de Professors de Planificació Natural) -Federació de Cristians de Catalunya -Moviment Cristià de Mestres i Professors -Federació Espanyola d'Associacions Pro-vida -Associació Pro-Vida de Catalunya -Associació Cultural Charles Péguy -Comunió i Alliberament -Famílies Noves del Moviment dels Focolars -Professionals per l'Ètica -Fundació Universitària Abat Oliba -Fundació Doctor Albert Bonet -E-Cristians -Christi Fideles Laici -Acció Familiar Barcelona -Fundació Vida -Nasciturus -Mediació Empresa i Família -Associació Civitas Dei -Joves E-Cristians ANNEX: Proposada de nova redacció de l'article 181 del Codi Penal REDACCIÓ ACTUAL QUE REBUTGEN LES ASSOCIACIONS: Art.181. -1.- Aquell qui, sense violència o intimidació i sense que intervingui consentiment, realitzés actes que atemptin contra la llibertat o indemnitat sexual d'altra persona, serà castigat, com responsable d'abús sexual, amb la pena de presó d'un a tres anys o multa de divuit a vint-i-quatre mesos. 2- A l'efecte de l'apartat anterior, es consideren abusos sexuals no consentits els quals s'executin sobre menors de tretze anys, sobre persones que es trobin privades de sentit o que el seu trastorn mental s'abusés. 3-La mateixa pena s'imposarà quan el consentiment s'obtingui prevalent-se el responsable d'una situació de superioritat manifesta que coarti la llibertat de la víctima. 4-Les penes assenyalades en aquest article s'imposaran en la seva meitat superior si concorregués la circumstància 3ª o la 4ª, de les previstes en l'apartat 1 de l'article 180 d'aquest Codi. NOVA REDACCIÓ QUE PROPOSEN LES ASSOCIACIONS: Art.181. -1.- Aquell qui, sense violència o intimidació i sense que intervingui consentiment, rea-

litzés actes que atemptin contra la llibertat o indemnitat sexual d'altra persona, serà castigat, com responsable d'abús sexual, amb la pena de presó d'un a tres anys o multa de divuit a vint-i-quatre mesos. 2- A l'efecte de l'apartat anterior, es consideren abusos sexuals no consentits els quals s'executin sobre menors de 16 anys tret que l'autor tingui la mateixa o menor edat o superior en un any, sobre persones que es trobin privades de sentit o que el seu trastorn mental s'abusés 3-La mateixa pena s'imposarà quan el consentiment s'obtingui prevalent-se el responsable d'una situació de superioritat manifesta que coarti la llibertat de la víctima. 4-Les penes assenyalades en aquest article s'imposaran en la seva meitat superior si concorregués la circumstància 3ª o la 4ª, de les previstes en l'apartat 1 de l'article 180 d'aquest Codi.

2001-2002 E-cristians.net

El problema de la autoridad

Estos casos son pertinentes con respecto de nuestra actitud hacia la autoridad de las Escrituras. Con toda claridad, consideramos que ciertas cosas del Antiguo Testamento ya no son valederas. Otras cosas, aún las consideramos como valederas, incluyendo la legislación en el Antiguo Testamento que no se menciona en absoluto en el Nuevo. ¿Cuál es nuestro principio de selección aquí?

Por ejemplo, los lectores modernos están de acuerdo con la Biblia al rechazar:

- el incesto
- la violación
- el adulterio
- las relaciones sexuales con animales
- Pero disentimos con la Biblia en muchas otras prácticas sexuales. La Biblia condena las siguientes conductas, que nosotros, por lo general, permitimos:
- las relaciones sexuales durante la menstruación
- el celibato
- la endogamia
- dar nombre a los órganos sexuales
- la desnudez (bajo ciertas circunstancias)
- la masturbación (exceptuado el Catolicismo)
- el control de la natalidad (exceptuado el Catolicismo)
- Y la Biblia considera el semen y el flujo menstrual como impuros, lo que nosotros no.

Asimismo, la Biblia permite conductas que hoy condenamos:

- la prostitución
- la poligamia
- el casamiento por levirato
- el sexo con esclavos
- el concubinato
- el trato de la mujer como propiedad
- el casamiento prematuro (para la niña de 11 a 13 años)
- Y, mientras que el Antiguo Testamento aceptó el divorcio, Jesús lo prohibió.

¿Por qué, entonces, apelamos a someter a prueba los textos de las Escrituras solamente en el caso de la homosexualidad, cuando nos sentimos perfectamente libres para discrepar con las Escrituras en la mayoría de otros temas sexuales?

Obviamente, muchas de nuestras preferencias en estos asuntos son arbitrarias. La poligamia mormona estaba prohibida en este país, a pesar de la protección constitucional a la libertad de cultos, porque violaba los sentimientos de la cultura cristiana dominante. Sin embargo, no existe una prohibición bíblica explícita contra la poligamia.

El problema de la autoridad no se mitiga con la doctrina de que los requisitos cúlticos del Antiguo Testamento fueron abrogados por el Nuevo, y que solamente los mandatos morales del Antiguo Testamento permanecen vigentes. Pues la mayoría de estas prácticas caen entre los mandatos morales. Si insistimos en ubicarnos bajo la antigua ley, entonces, tal como Pablo nos lo recuerda, "estamos obligados a observar íntegramente la Ley" (Gálatas 5:3). Pero, si Cristo es "el término de la Ley" (Romanos 10:4), si hemos sido eximidos de la Ley para servir, no bajo el viejo código escrito, sino en el nuevo código de vida del Espíritu (Romanos 7:6), entonces, todas estas prácticas sexuales quedan bajo la autoridad del Espíritu. Por lo tanto, no podemos tomar, ni siquiera lo que Pablo dice, como una nueva ley. Los mismos fundamentalistas se reservan el derecho de elegir y tomar qué leyes mantendrán, a pesar de que

rara vez reconozcan hacer justamente eso.

Juzguen por ustedes mismos

Me parece que el quid de la cuestión es, simplemente, que la Biblia no tiene ética sexual. No hay ética sexual bíblica. En cambio, presenta un surtido de costumbres sexuales, algunas de las cuales cambiaron a través del milenio de historia bíblica. Las costumbres son prácticas irreflexivas aceptadas por una comunidad dada. Muchas de las prácticas que la Biblia prohíbe, nosotros las permitimos, y a la inversa, muchas de las prácticas que la Biblia permite, nosotros las prohibimos. La Biblia conoce solamente una ética del amor, la cual constantemente se aplica sobre cualquier costumbre social que domine en cualquier país, o cultura, o período dados.

La mera noción de "ética sexual" refleja el materialismo y el resquebrajamiento de la vida moderna, en la cual de manera creciente definimos nuestra identidad sexual. La sexualidad no puede separarse del resto de la vida. Ningún acto sexual es ético en sí y por sí mismo, sin referencia al resto de la vida de una persona, a sus pautas culturales, a las circunstancias especiales afrontadas y a la voluntad de Dios. Lo que tenemos son, simplemente, costumbres sexuales, las cuales cambian, algunas veces con sorprendente velocidad, creando dilemas que nos dejan perplejos. Tan solo en el curso de nuestras vidas, hemos sido testigos del cambio de preservar la propia virginidad hasta el matrimonio, a parejas que conviven por varios años antes de casarse. La respuesta de muchos cristianos es meramente añorar la hipocresía de una época pasada.

Más bien, nuestra tarea moral es aplicar la ética del amor de Jesús a todas las costumbres sexuales que estén generalizadas en una cultura dada. Podríamos dirigirnos a jóvenes adolescentes no con leyes y mandatos cuya violación es un pecado, sino mejor con las tristes experiencias de tantos de nuestros propios hijos, que encuentran agobiadas las relaciones sexuales demasiado tempranamente iniciadas, y que reaccionan con un celibato voluntario y aun con la negativa a un noviazgo. Podemos dar razones sólidas y órdenes incumplibles. Podemos desafiar tanto a los gays como a los heterosexuales a cuestionar sus conductas, a la luz del amor y de los requisitos de fidelidad, honestidad, responsabilidad y genuina preocupación por los mejores intereses del otro y de la sociedad como un todo. La moralidad cristiana, después de todo, no es un cinturón de castidad para reprimir instintos, sino un modo de expresar la integridad de nuestra relación con Dios. Es un intento de descubrir una forma de vida que sea consistente con la imagen de quien Dios nos creó para que fuéramos. Para aquellos de orientación homosexual, ser instrumentos morales que rechacen las costumbres sexuales que violen su propia integridad y la de otros, y tratar de descubrir qué significaría vivir según la ética del amor de Jesús.

EL FET I EL SEU CONTEXT

Embarassos d'adolescents: les dades de Catalunya destapen un greu problema

La Generalitat admet mil casos cada any, una realitat que porta a l'avortament i mostra el fracàs de les campanyes de preservatius

David Rico 24/10/2002

S'acaba de fer públic que, a Catalunya, cada any queden embarassades últimament unes 1.000 noies entre 14 i 17 anys d'edat. L'any 2000 van ser exactament 1.023, 100 més que el 1999 i 182 més que el 98. Es tracta d'una tendència ascendent que fa reflexionar, més enllà de l'àmbit territorial de l'estadística, perquè la realitat és present a moltes zones del món amb les seves causes, unes deficientes condicions educatives i informatives sobre sexualitat i afectivitat, i evidentment les seves conseqüències, entre elles un augment de l'avortament, ja que el 2000 van ser mares "només" 354 catalanes menors de 17 anys. Per tant, es confirma el pitjor: 2 de cada 3 noies embarassades han avortat, entre els anys 1998 i 2000, en una de les 7 clíniques privades de Catalunya autoritzades a realitzar aquestes pràctiques. Per exemple, l'Observatori de Bioètica i Dret de la Universitat de Barcelona ha reclamat recentment que s'afronti globalment la situació i que es faciliti educació sexual, més que no pas informació d'anticonceptius, a les escoles. El fet que hi hagi cada vegada més embarassos, sigui on sigui, destapa un greu problema i també un fracàs: el de les campanyes que fomenten l'ús del preservatiu entre els joves. El greu problema va lligat a la defensa de la vida i lògicament també a qüestions econòmiques i de justícia social. Moltes de les noies embarassades viuen en un entorn complicat i no saben inicialment què pot passar quan tenen una relació sexual amb 15 anys, per posar un exemple. Nou estudi que qüestiona l'eficàcia del preservatiu Un informe científic publicat la setmana passada pel Medical Institute for Sexual Health (Institut Mèdic de Salut Sexual) confirma que "els preservatius no aconsegueixen reduir el risc de contraure algunes de les malalties de transmissió sexual més comunes i potencialment perilloses. L'escrit, titulat Sexe, preservatius i malalties de transmissió sexual: el que sabem ara, explica els recents descobriments i investigacions professionals sobre la capacitat dels preservatius per reduir riscos. És un document desenvolupat per alguns dels experts més destacats dels Estats Units pel que fa a malalties de transmissió sexual i investigació de preservatius." Amèrica està afrontant una epidèmia de malalties de transmissió sexual: més de 15 milions de noves infeccions cada any". Així de clar s'ha expressat el president de l'Institut Mèdic, Joe S. McIlhenny. Concretament l'informe diu que "en la transmissió de sífilis, l'ús

del preservatiu deixa un risc relatiu d'infecció entre el 50 i el 61 per cent, mentre que en malalties com ara la gonorrea o la Chlamydia, el percentatge és aproximadament del 50 per cent". Encara que aquestes dades no es refereixin directament al risc d'embaràs, que d'altra banda ja s'ha demostrat que no s'elimina mai amb el condó, tenen una incidència clara en la manca d'informació. Conèixer bé informes com aquest pot ajudar decisivament a reduir les relacions sexuals entre adolescents, que són la causa més directa dels embarassos i, malauradament també, dels avortaments. Precisament dins el capítol d'avortaments, les xifres de Catalunya, que va publicar el diari EL PERIÓDICO el dimarts 15 d'octubre, no contempen explícitament l'ús de la píndola de l'endemà. Lògicament seria molt difícil quantificar els éssers humans que són assassinats per aquest procediment, ja que en molts casos es pren el comprimit abortiu sense que se sàpiga del cert si la noia ha quedat embarassada. Sigui com sigui, però, s'hi podrien afegir uns quants més als més de 600 fetus (per tant, vides) que són destruïts cada any a Catalunya des del 1998 a partir d'embarassos d'adolescents. Ensenyament: control dels centres públics El panorama que estem analitzant ens permet preguntar-nos, d'altra banda, si hi ha un model d'ensenyament que dissuadeixi el comportament sexual que provoca l'augment d'embarassos en adolescents. Sembla bastant evident que manca un control dels centres públics, ja que a les escoles inspirades per algun ideari, entre elles les cristianes, no es manifesta tant el problema. Una vegada més, la realitat que mostren les estadístiques deixa la recent campanya de la Generalitat sobre la sida a l'escola en una iniciativa clarament enganyosa. Reduir la informació als alumnes adolescents a una explicació tècnica sobre la utilització del preservatiu, com pretenia i pretén encara fer el govern català, desenfoca clarament tot el tema de la sexualitat a aquestes edats (12-17 anys), ja que posar màquines de preservatius, encara que sigui amb una consulta prèvia, simplement estimularia un augment de les relacions sexuals. I com que també s'ha demostrat que el preservatiu no frena ni la sida ni els anomenats "embarassos no desitjats", ens trobem davant un gran error novament. En definitiva, hem conegut unes xifres que fan reflexionar i que alerten sobre la necessitat d'informació i educació de debò en el tema de la sexualitat i també de l'afectivitat, lligat a altres valors humans. L'especial sensibilitat humana que tenen normalment els adolescents fa que sovint no es plantegin les coses que fan pensant en les seves conseqüències. Per això ens trobem amb l'evidència que l'edat en què les persones tenen la primera relació sexual està baixant, per exemple fins als 15 anys a Catalunya. Certament és aquí on es troba la principal arrel dels embarassos de noies adolescents. I les famílies, no només l'escola, també poden fer molt per una autèntica educació en valors. Ω

2001-2002 E-cristians.net

EUA va emprar napalm a la invasió d'Iraq

Segons l'organització ecologista Greenpeace, el

diari The Independent va publicar el passat 10 d'agost que l'exèrcit dels Estats Units va emprar bombes de napalm a la invasió d'Iraq.

El napalm s'adhereix a la pell quan crema, provocant terribles ferides i la mort en molts casos. Una convenció de l'ONU va prohibir el 1980 l'ús de napalm contra objectius civils, però els Estats Units (un dels pocs països que empra aquesta arma) no van signar el tractat.

Segons l'article d'Andrew Buncumbe, corresponsal de The Independent a Washington, pilots d'Estats Units van llançar l'agent incendiari napalm sobre tropes iraquianes durant l'avanç sobre Bagdad, en març i abril. Dotze-

nes de bombes de napalm van ser llançades a prop de ponts sobre el canal de Sadam i el riu Tigris, al sud de Bagdad.

L'Administració Bush va negar que hagués utilitzat bombes de napalm a Iraq, però pilots d'Estats Units i comandants seus han confirmat recentment que van utilitzar una versió actualitzada (que fa servir querosè en comptes de gasolina) de l'arma contra posicions atrinxerades.

Davant aquest nou motiu d'escàndol, oficials del Pentàgon han declarat que si els periodistes haguessin preguntat per "bombes incendiàries" haurien confirmat el seu ús. Un portaveu va admetre que eren "notablement paregudes" al napalm, però afirmà que causaven menys danys mediambientals.

Segons John Pike, director del grup d'estudis militars de GlobalSecurity.org,

"pots no dir-li napalm, però segueix sent napalm. Ha estat reformulat en el sentit que ara utilitzen un derivat del petroli diferent, però això és tot. Els Estats Units són l'únic país que continua fent servir napalm des de fa molt temps."

Per llogar-hi cadires.

Per llamp

I els responsables militars encara estan en el seu càrrec?

Pot usar-se una subtileta lèxica com si és tractés d'un episodi d'en Perry Mason o un altre serial televisiu?

No és un sarcasme i una burla a la decència i a la intel·ligència i bona voluntat de la gent això?

Passa que la gent s'està emmerdant tant amb aquesta guerra que acabaran per tancar els ulls i mirar cap una altra banda - a la TV segurament.

Re: cinisme i immoralitat
Per defensor

Doncs sí, Llamp, això es cinisme i immoralitat. **El cinisme i la immoralitat s'està instal·lant a alguns governs mal anomenats democràtics.** Una mostra molt il·lustrativa la tenim amb el govern de Espanya; segons el meu criteri, *el president del govern, Sr José María Aznar, i d'altres responsables haurien d'estar a la presó per haver mentit al poble en el tema dels motius per la guerra a Iraq.* Fins i tot, el Sr. Aznar va demanar públicament que se'l creies doncs ell "tenia proves evidents que no podia fer públiques de la perillositat imminent del govern d'Iraq" (*sic*). Tot ha estat una gran mentida i els seus responsables segueixen, cínica i gròllera, amb el front altiu. **La raó de la força s'ha imposat a la força de la raó. Fins quant? Ω**

COMMEMORACIÓ 75è. ANIVERSARI DE LA CONSTITUCIÓ DE L'HAVANA (1928)

1.- Objectius.

- Divulgar els fets de l'Assemblea Separatista de l'Havana i l'existència del text de la Constitució Provisional de la República Catalana.
- Importància de tenir una constitució pròpia de la nació catalana.
- Incidir en el debat públic de la reforma de l'Estatut i de la redacció de la Constitució europea, aportant el elements progressius més destacats continguts en el text de l'Havana del 1928.

2.- Constituir-nos en Comissió.

Per tal de donar entitat pròpia a la iniciativa commemorativa, ens constituïm en "Comissió del 75è. Aniversari de la Constitució de l'Havana (1928)". Funcionarem per consens assembleari. Inicialment componem la comissió: Agustí Barrera, Elisenda Barrera, Oriol (FreeCatalonia), Jimmy (Iguada) i Juli Cuéllar.

3.- Actes centrals.

- Acte de caire històric, a l'Aula Magna de la UB. La'cte ha de servir per divulgar els fets i el context històric de l'Assemblea de l'Havana.
Ponents:
- Agustí Colomines
- Víctor Castells
- Agustí Barrera
- Dijous 2 d'octubre del 2003, Acte d'homenatge als catalans de Cuba, al Palau Dalmau, seu d'Òmni Cultural. Cal la col·laboració i la implicació d'ÒC. Cal parlar amb Jordi Porta.
L'acte serà de caire institucional, buscant la foto i la presència d'alguna representació de la comuni-

tat catalana de Cuba (d'això se'n fa càrrec l'Oriol)

Ponents:

- Jordi
- Coordinador o representant dels Casals Catalans a l'Estranger
- Cònsol de Cuba a Barcelona
- Toni Strubell i alternativament Víctor Aleixandre

4.- Actes paral·lels pel territori.

A partir de la difusió de la proposta d'exposició i del CD cal oferir un telèfon i un correu electrònic (FreeCatalonia) de contacte a tothom qui vulgui organitzar xerrades, exposicions, sopars, etc.

5.- Edició d'un CD "La Constitució de l'Havana 1928".

El CD es vendrà a preu de cost i serà sufragat inicialment per FreeCatalonia i el Jimmy Jazz. També cal estudiar la possibilitat d'oferir-lo en catàleg de productes de l'Editorial EL JONC o com a promoció dins de la revista Sàpiens... El CD es distribuirà a partir de la Diada Nacional de l'11 de setembre.

... Articles de premsa (Carod, Agustí i d'altres), treball de Juli Cuéllar

Text de la Constitució de l'Havana (escanejat).

6.- Ràdio.

Entrevista a "El tren de la Història" programa de Xavier Camariu a Ona Catalana.

Falca o comentari a "Marxa" programa d'història d'Enric Calpena a Catalunya Ràdio.

CatalunyaRàdio, Catalunya informació, Flaix/Ràdio FlaixBack,

6.1- Tv
TV3
FlaixTv

7.- Articles.

Encarregar o fer nosaltres mateixos un bombardeig d'articles, amb contingut històric, a la premsa i a les revistes sensibles.

- L'ESTEL
- El Triangle
- L'Avanç
- Temps d'Història
- El Punt
- Avui, secció diàleg
- Sàpiens
- Tribuna Catalana
- El Contemporani / Afers
- Rels
- L'Accent
- Illacrua (article breu introductor i taula rodona amb membres d'organitzacions independentistes)

9.- Difusió als mitjans de comunicació.

Cal redactar una nota de premsa prèvia a tots els actes i una de posterior valorant-los i adjuntant fotografies. Ω

Països Catalans, 16 d'agost del 2003

Per més informació:

Telèfons: 676 807 805 (Juli), 93 803 34 26 (JimmyJazz)
669 792 793 (Oriol)

Correu electrònic: info@freecatalonia.com

COMMEMORACIÓ 75è. ANIVERSARI DE LA CONSTITUCIÓ DE L'HAVANA (1928)

Ara fa 75 anys...

1. L'Assemblea Constituent del Separatisme Català se celebrà els dies 30 de setembre i 1 i 2 d'octubre de 1928 als locals del Centre Català de l'Havana. Els delegats van debatre dues ponències: les Bases del Partit Separatista Revolucionari de Catalunya (redactada per Josep Carner-Ribalta) i la Constitució Provisional de la República Catalana (redactada per Josep Conagla i Fontanilles).

Les circumstàncies que envolten aquesta efemèride, més enllà de les anècdotes, són una fita històrica que posà a prova la catalanitat de significatives personalitats polítiques i culturals. La dictadura de Primo de Rivera, el primer gran intent espanyolista d'extermini de la identitat catalana del segle XX, forçà l'exili de molts catalans compromesos amb el redreçament nacional.

Malgrat l'adversitat, hi hagué una munió d'individus, entre els quals hi destaca de forma preminent la figura de Francesc Macià, que no es resignaren a conivir amb l'opressió i que van propugnar en la teoria i en la pràctica la necessitat de guanyar la independència per assegurar la dignitat i el progrés del poble català.

Després del fallit alçament armat de Prats de Molló (octubre 1926) i del fracàs de les aliances amb els sectors més progressius de l'Estat espanyol, Macià, en representació del separatisme català, hagué de marxar com a exiliat polític -malgrat tot- a les terres americanes. Amb el propòsit de guanyar-se el suport polític i financer de l'emigració econòmica cap a la causa nacionalista catalana, el viatge de Macià al llarg de tot el continent americà (Uruguai, Argentina, Xile, Cuba, Estats Units) evidencià que el plet de Catalunya era viu i capaç

de generar moltes més adhesions que no pas animadversions.

Allò transcendent és que Macià acceptà la proposta "militant" de Conagla i Fontanilles:

¿No creieu que seria convenient, oportú i de transcendència aprofitar el vostre viatge a terres americanes per a preparar la reunió a l'Havana (quan s'escaigui la vostra vinguda) d'una Assemblea Constituent de delegats revolucionaris catalans a fi de convenir la forma de govern que haurà d'adoptar-se a Catalunya i els punts fonamentals de la Constitució republicana?

Amb l'Assemblea Constituent del Separatisme Català i la consegüent aprovació de la Constitució Provisional de la República Catalana el catalanisme popular establí les bases estratègiques d'un règim de sobirania i llibertats per a Catalunya. Aquest text constitucional, si bé no contemplava la totalitat dels Països Catalans, en certa manera enllaça el separatisme insurreccional dels anys 20, liderat per Macià, amb l'actuació dels republicans federals que ja entre el 12 de febrer i el 9 de març de 1873 "van de dret a la proclamació de l'Estat Català i saben que només el podran estabilitzar si disposen d'un exèrcit que sigui el d'aquest Estat." (Fèlix Cucurull)

Testimoni dels catalans d'Amèrica.

Sovint la història oficial amaga la gran aportació que han fet els catalans al progrés i, fins i tot, a la independència de les repúbliques americanes. En qualsevol cas, el 75è aniversari de la Constitució Provisional de

la República Catalana (l'Havana, 1928) ens serveix per recuperar els forts lligams dels catalans i les catalanes amb les terres americanes i, particularment, amb la República de Cuba.

L'Assemblea de 1928 es féu a Cuba perquè els separatistes catalans residents a Cuba tenien al cap l'heroica lluita del poble cubà contra els espanyols i pretenien emular el Partit Revolucionari Cubà, que el 10 d'abril de 1860 va convocar la Convenció de Guàimaro en la qual es declarà la República de Cuba en armes i es proclamà el Codi fonamental mambí. Cuba, igual que Xile, era un ferm nucli d'operacions catalanistes des d'on el moviment de Francesc Macià comptava amb molts adeptes, que proporcionaven cobertura i, sobretot, diners. No en va, les terres americanes oferiren un ambient democràtic difícilment menyspreable per a un refugiat polític com Macià. Més endavant, la generositat dels americans tornà a obrir les portes a milers d'exiliats polítics catalans que hagueren de fugir després de la derrota i ocupació del territori català (1939) a mans dels franquistes.

Hi tornarem.

Els fets demostren que un poble és viu i resta dempeus si hi ha gent disposada a defensar la seva dignitat. El propòsit de Macià en la seva "gira americana", plena d'adversitats, responia a la voluntat de reemprendre la lluita per la independència i de recomençar després de la desfeta de Prats de Molló.

No podem entendre el 14 d'abril de 1931, la proclamació de la República Catalana, sense la pràctica revolucionària dels anys 20 i la sòlida base teòrica establerta el 1928 a l'Havana amb la Constitució Provi-

sional de la República Catalana. En paraules de Conangla i Fonatnilles:

Aspiro que sigui una concreció, la més adequada possible, dels ideals i de la voluntat independentista de la nostra terra; un sumari de les solucions que es fan indispensables per resoldre problemes polítics, socials i econòmics de Catalunya; una demostració, davant d'Espanya, i del món, de la capacitat catalana per a regir-se i una pauta ben vergonyosa pel centralisme espanyol de les garanties extraordinàries i de les condicions recargolades mitjançant les quals, i no d'altra manera, la República Catalana podria convenir no en federar-se sinó en confederar-se, algun dia, amb altres Estats ibèrics.

Recuperem la memòria històrica.

El catalanisme oficial ha fet èmfasi en una línia històrica d'interpretació que fixa com a punt de partida les Bases de Manresa (1892). La Mancomunitat i l'Estatut de 1932 són les fites històriques del cicle polític iniciat amb les Bases i, lògicament, durant la transició postfranquista els polítics mesells situaren el punt de mira d'acord amb aquests precedents tan minsos.

Això suposa, és clar, l'oblit premeditat d'altres fonts de legitimitat històrica de la catalanitat entre les quals hi ha la Constitució Provisional de la República Cata-

lana (1928), que entronca amb la línia del catalanisme popular del segle XIX i amb el precedent del Projecte de Constitució de l'Estat Català aprovat per Congrés Republicà Federalista de Catalunya (2 de maig de 1883) i que "les seves afirmacions autonomistes són més contundents que les contingudes en les cèlebres bases de Manresa (1892), a les quals s'avança de nou anys, i que les de l'Estatut de Núria (1931)." (Cucurull)

Ara que hom planteja la necessitat de reformar l'Estatut d'Autonomia del Principat i que a Europa es planteja una constitució política, és urgent recuperar els referents històrics que més s'adiuen amb la necessitat d'independència i progrés social dels Països Catalans. Si som dignes de la nostra llibertat farem bé de situar-nos en el mateix sostre de la sobirania nacional i en bona part dels continguts ja previstos per la Constitució Provisional de la República Catalana (1928).

Ens proposem recuperar els fets, els textos i les vivències d'una època i d'uns personatges que són, en gran part, desconeguts per l'actual moviment català d'alliberament nacional. Alhora, creiem que és una bona ocasió per reconèixer l'aportació feta pels catalans a Amèrica i per recuperar els llaços de fraternitat amb les terres americanes i, especialment, amb la República de Cuba.

En aquest sentit convocarem dos actes, un estrictament destinat a la divulgació històrica (en el marc universitari català) i un altre destinat a homenatjar els

catalans d'Amèrica, on esperem obtenir el suport de les entitats més rellevants de la societat civil catalana actual. Paral·lelament, també editarem un CD divulgatiu destinat als casals independentistes, les entitats culturals, els ensenyants i les persones compromeses amb la llibertat de la nostra nació.

Països Catalans, estiu del 2003

"Comissió del 75è. Aniversari de la Constitució de l'Havana (1928)"

Telèfons: 676 807 805 (Juli), 93 803 34 26 (JimmyJazz), 669 792 793 (Oriol)

Correu electrònic: info@freecatalonia.com

ARTICLE PUBLICAT AL DIARI DE TERRASSA EL 6 D'AGOST

"TERRASSA OCUPADA, NO ALLIBERADA"

El passat dijous 24 de juliol, el senyor F. Torrella Niubó, em deixava perplex i indignat amb un article, al Diari de Terrassa, que va escriure referent a allò que va passar fa cinquanta anys. En l'article comentava que José Clapés substituïa a Pedro Matalonga en l'alcaldia de Terrassa i en un dels paràgrafs, deixava anar, com si res: "Pedro Matalonga había sido uno de los primeros combatientes terrassenses que entraron en Terrassa en su liberación -que no ocupación como algunos escriben hoy- el 26 de enero de 1939".

Com té la barra el senyor Torrella de dir que Terrassa va ser alliberada enlloc d'ocupada?. Sap realment què va passar a Terrassa, a Barcelona, a la resta de Catalunya, a mesura que entraven les tropes d'en Franco? Es va instal·lar, amb paraules franquistes, el "Régimen Especial de Ocupación", si, sí d'"Ocupación", no pas de "Liberación". I sap què va ser realment aquest règim d'ocupació?.

Durant gairebé un any, l'autoritat màxima a Catalunya, van ser els militars, les institucions i fins i tot els bancs van estar sota control militar. Aquest fet va ser una excepció, ja que cap més zona de l'Estat viurà i patirà una ocupació i un règim militar com aquest. Cap més zona, només Catalunya. Aquest règim d'ocupació vindrà donat per la idiosincràcia catalana, la resistència fins al final de la guerra i l'odi ancestral dels espanyols cap a Catalunya.

Una franja de territori de 3km entre els passos fronteres amb França, van ser controlats per l'exèrcit i la Guàrdia Civil. Aquest control militar, va obligar a desallotjar moltes masies. Per desplaçar-se per tot Catalunya, calia salconduits i autoritzacions especials dels militars. La nova administració militar va depurar totes les institucions catalanes, des de la Generalitat fins els ajuntaments. La Generalitat i el seu Estatut d'Autonomia, van ser abolits. Es van suprimir tots els organismes municipals elegits pel poble i es va ofegar qualsevol manifestació democràtica. Moltes institucions, com l'Institut d'Estudis

Catalans van ser clausurats i prohibits, com també ho fou la bandera catalana. Les instal·lacions del Servei Meteorològic de Catalunya van ser destruïdes i el seu material traslladat a Madrid. Es va instal·lar una censura brutal que va tancar i prohibir diaris, publicacions i editorials, cinemes i es va confiscar qualsevol cosa que es pogués servir per fer pel·lícules. La llengua catalana va ser perseguida i condemnada una i altra vegada, fins i tot en les esglésies i la pregària. Es van prohibir l'ensenyament de filologia catalana, història medieval, geografia, art medieval i dret civil de Catalunya. Es van canviar noms de carrers i castellanitzar els noms de poblacions, persones, empreses i associacions. Es van enderrocar monuments dedicats a catalans il·lustres. Es va suprimir la Universitat Autònoma de Barcelona. Molts mestres van ser depurats i mai més van poder tornar a donar classes. Es va deixar a la classe treballadora sense cap dret, ni de sindicació, ni de vaga. Milers de documents, públics i privats, van ser confiscats -els quals encara estan retinguts en l'Arxiu de Salamanca.

Entre 1938 i 1953, al voltant de 150.000 catalans van ser empresonats en camps de concentració o presons, 95.000 ciutadans van ser jutjats per consells de guerra sota acusacions de caire polític, foren executades unes 12.000 persones, entre elles, el president de la Generalitat Lluís Companys i unes 190.000 es van veure obligades a exiliar-se, de les que unes 2.000 van morir en camps de concentració nazis amb la permissivitat del govern espanyol.

Senyor Torrella, són per vostè aquests fets, sinònim d'alliberament? Uns fets, recordem-ho, efectuats per una colla de feixistes que van donar un cop d'estat contra el govern legítim i democràtic el juliol de 1936 i va provocar, primer una guerra de tres anys, i després quaranta anys de dictadura.

Senyor Torrella, no sóc jo, qui afirma que l'entrada de l'exèrcit feixista a Terrassa, a Catalunya, va ser una ocupació i no pas una alliberació. Avui en

dia, els millors historiadors del nostre país (Pelai Pagès, Martí Marín, Albert Balcells, Santiago Sobrequés, Josep Maria Solé i Sabaté, Borja de Riquer, Josep Benet, Enric Ucelay, etc) coincideixen en aquests fets. L'hi aconsello que llegeixi algun del seus llibres.

Senyor Torrella, no sóc jo, qui afirma que l'entrada de l'exèrcit feixista a Terrassa, a Catalunya, va ser una ocupació i no pas una alliberació. Li recordo unes paraules de Manuel Fraga, actual president de la Xunta de Galícia, efectuades l'any 1968 quan era ministre d'Informació i Turisme: "Cataluña fué ocupada por Felipe IV, que la venció, fué bombardeada por el general Espartero, que era un general revolucionario, y la ocupamos en 1939 y estamos dispuestos a volverla a ocupar tantas veces como sea necesario y para ello estoy dispuesto a coger de nuevo el fusil. Por consiguiente, ya saben ustedes a que atenerse, y aquí tengo el mosquete para volverlo a utilizar".

Les seves afirmacions, senyor Torrella, em provoquen un barreja de pena i indignació alhora. Pena pel seu to de melancolia. Indignació per ser produïdes per una persona culte i intel·lectual. Per la dignitat i la memòria de totes les víctimes del feixisme, que mai més es torni a dir que l'entrada dels soldats franquistes es sinònim d'alliberament. Mai més.

Signat: **Marc Ferrer i Murillo**

*** Delenda est Hispania

Pitjor que l'opressió és el renunciament.

L'espectacle d'un poble ajupit és molt més trist que el d'un poble oprimat. Quan s'ha renunciat, l'opressió cessa, perquè no hi ha res a oprimir. Viure oprimat, és una dolorosa manera de viure. Renunciar, emmotllar-se, és una vergonyosa manera de morir". Ω

agusti@llibertat.com !!!

El pacte social: els sofistes (III)

Crom el nordic

Amb aquest article acabo el tema de la sofística, que, sens dubte (especialment el primer capítol, massa comprimit) necessitaria més text per a estar explicat degudament. En aquest capítol mencionem al despòtic Crities i al vitalista Antifont, amb d'altres, junt amb un comentari final. En resum, es pot dir que la sofística, més enllà d'èsser un mer i buit escepticisme, és moltes coses diferents segons el sofista: amor patriòtic, crítica a la democràcia, anàlisi a la literatura i al concepte de llenguatge, crítica a la ontologia, ascetisme, lluita per la dignitat de l'home, etcètera. Certament, la sofística concorda amb l'"esperit grec", que més endavant ressorgiria amb força amb la il·lustració (amb noms coneguts com Rousseau, Voltaire, Montesquieu...) i, en part, amb l'idealisme (Schelling, Hegel). Anem ara a Crities.

Crities.

Crities, tiet-avi de Plató (i possiblement una de les influències de joventut d'aquest), fou un dels partidaris més fermes de la doctrina sofista del més fort. Emparentat amb l'alta aristocràcia atenesa, fou educat amb Gòrgies i amb Sòcrates, però amb aquest segon hi tingué relacions difícils. Mentre encara estava Pèricles al poder, s'alià amb els aristocràtics i fou desterrat. Tornà a Atenes i ajudà a implantar-se el govern dels Trenta Tirans, i es venjà contra els demòcrates (prohibí a totes les altres ciutats auxiliars als "partidaris del més feble", sota pena de declaració de guerra). Finalment, quan els Trenta Tirans foren enderrocats, perdé la vida en defensa del règim aristocràtic per ell tant estimat. A la seva tomba, se li ficà la inscripció: "Aquesta és la tomba d'un home extraordinari que va tractar d'aixafar l'orgull del maleït poble d'Atenes". Un bon Anglada del segle V a.C., vaja.

Les teories político-socials de Crities no foren tant elaborades com les de Protàgores i Gòrgies. Crities, com ho faran també Plató i Xenofont, alaba sobremanera els ideals d'Esparta (forts exercicis físics i forta educació moral, gran limitació de la llibertat individual, govern fortament aristocràtic, subestimació de la dona i de l'esclau...), als que contraposa al llibertinatge i amor a la cultura d'Atenes. Teològicament, Crities creu que els déus no existeixen, però que el poble no ha de descobrir això, sinó empassar-se la mentida de la religió per a estar sobredominat pel més fort. La religió té una utilitat social, però el governant no ha de sentir-se'n cohibit pels seus possibles ideals igualitaris. Naturalment, Crities, quan critica tant fortament la democràcia i la religió, té també un concepte fonamentalment negatiu de l'home: l'home per sí mateix, com en Hobbes, és depravat i cruel, i només un govern rígid pot ajudar a redimir-lo. Crities, conseqüent amb el seu pessimisme (degué ésser un home seriós i solitari, per molt simpàtic que caigués als antidemòcrates), afirma: "res és segur en l'home, excepte que aquest ha de morir i que, mentre visqui, experimentarà dolors" (Heidegger, en l'existencialisme, recull aquest pensament). Crities, doncs, és el "petit Hitler" d'aquells temps: despota, seriós, "sociable", torturador i autotortu-

rat, cregut, apassionador, perillós.

Antifont.

Antifont és un sofista contemporani de Sòcrates. Obrí una "tenda de consols", en la que assegurava, com els psicòlegs actuals, curar qualsevol desconsol per la força de les paraules. Antifont contraposava la naturalesa (veritat) a les costums (convencions falses). Però Antifont nega el pessimisme de Crities amb una actitud hedonista, vitalista. Les convencions han quedat enrera, però la naturalesa ens pot fer feliços, paral·lelament als cíncics. (Antifont arriba a dir, potser no massa radicalment, que cal trencar qualsevol costum si aquesta s'anteposa al plaer i a la naturalesa: un hedonisme moderat, comparable a l'epicureisme).

S'han conservat uns escrits amb el nom d'Antifont, però no semblen pertànyer al nostre sofista, sinó a un altre Antifont, Antifont de Ramadante, oligarca enemic de Pèricles. Ramadante afirma que el major bé de l'home són les costums socials: família, lleis, matrimoni, amistat, antianarquia. Per això, cal que els oligàrques deixin estar les seves divisions internes i es donin suport els uns als altres. En definitiva, el sofista i l'oligàrquic homònims eren l'un el contrari de l'altre.

La sofística anònima.

Alguns autors, almenys pressumptament sofistes, apareixen anònims, especialment l'"anònim Jàmblíc". El pseudojàmblíc afirma taxativament que les lleis són necessàries per a l'home, doncs, com Protàgores, les lleis no són la naturalesa però es dedueixen, "emanen" d'ella. Allí on existeixi i mani la naturalesa, cap home s'ho podrà arrevatar, l'home i les lleis són menys poderoses que l'estat natural (idees paraleles al cinisme). Així, la solució és una democràcia moderada, si més no perquè el respecte que en comporta al dèbil està, des del punt de vista del pseudojàmblíc, de Protàgores i de Pròdic, en concordància amb la naturalesa.

Altres idees sobre la sofística anònima foren les d'Antifont de Ramadante, ja mencionat, o les d'un misteriós personatge que, al estil enciclopèdic dels sofistes, versa sobre l'art de convicció de la música i el seu positiu efecte moral.

Conclusió.

La sofística (no oblidem que la major part dels escrits dels sofistes s'ha perdut) fou un poderós moviment que va sacsejar el món grec en tots els aspectes. De fet, la moral helènica s'hauria de prendre des de noves bases, que Sòcrates intentà de donar. Crec haver demostrat com la sofística s'implicà, en la teoria i en la pràctica, en assumptes morals, polítics i socials, des de punts de vista clarament diferents (la "fe en la naturalesa" és dels pocs aspectes que realment tenen els sofistes en comú). La primera crítica antisofista ja vingué de Sòcrates, però d'altres pensadors adoptaren de forma més positiva alguns ideals sofistes: cíncics, cirenaics, epicuris, escèptics. I, repetixo, la influència de la sofística és indubtable en la il·lustració.

El següent capítol versarà de Sòcrates i els cíncics. Ω

Edith Piaf

L'Hymne à l'Amour / Himne a l'amor

Paroles: Léon Durocher. Musique: Gustave Goublier 1894
autres interprètes: Damia, Armand Mestral, Michel
Chaîneaud, Marcel Merks

Le ciel bleu sur nous peut s'effondrer
Et la terre peut bien s'écrouler
Peu m'importe si tu m'aimes
Je me fous du monde entier
Tant qu'l'amour inond'ra mes matins
Tant que mon corps frémit sous tes mains
Peu m'importe les problèmes
Mon amour puisque tu m'aimes

J'irais jusqu'au bout du monde
Je me ferais teindre en blonde
Si tu me le demandais
J'irais décrocher la lune
J'irais voler la fortune
Si tu me le demandais

Je renierais ma patrie
Je renierais mes amis
Si tu me le demandais
On peut bien rire de moi
Je ferais n'importe quoi
Si tu me le demandais

Si un jour la vie t'arrache à moi
Si tu meurs que tu sois loin de moi
Peu m'importe si tu m'aimes
Car moi je mourrais aussi
Nous aurons pour nous l'éternité
Dans le bleu de toute l'immensité
Dans le ciel plus de problèmes
Mon amour crois-tu qu'on s'aime

Dieu réunit ceux qui s'aiment

El cel blau pot esfondrar-se damunt nostre
I la terra pot ben ensorrar-se:
Poc m'importa, si tu m'estimes
Me'n fum del món sencer
Si l'amor arrublex els meus matins
Si el meu cos s'estremeix sota les teves mans
Poc m'importen els problemes
Amor meu: perquè tu m'estimes.

Aniré fins a la fi del món
Em faré tenyir en ros
Si tu m'ho demanes
Aniré a despenjar la lluna
Aniré a furtar la fortuna
Si tu m'ho demanes

Renegaré de la meua pàtria
Renegaré dels meus amics
Si tu m'ho demanes
La gent poden riure's ben bé de mi
Jo faré qualsevol cosa
Si tu m'ho demanes

Si un dia la vida t'arrabassa de mi
Si tu mors o ets lluny de mi
Poc m'importa si tu m'estimes
Car jo també haig de morir
Tindrem per a nosaltres l'eternitat
Dins el blau de tota la immensitat
Al cel, ja no cap de problema
Amor meu creus que ens estimem?

Déu aplega els qui s'estimen. Ω

L' espanyolisme de l'Sport i El Mundo Deportivo

Albert Poblet

A Barcelona hi ha dos diaris esportius en espanyol, *El Mundo Deportivo* i *l'Sport*. Un té darrere el Grupo Godo i l'altre el Grupo Zeta. El Barça ocupa la majoria de l'espai dels dos diaris i certament no se'ls pot negar la seva parcialitat cap als colors blaugranes. Pel que fa al tema lingüístic mai han fet cap pas cap a la normalització lingüística i el català hi és pràcticament absent. Pel que fa a les qüestions més polítiques, tot i que en diverses vegades han fet algun gest cap al reconeixement de les seleccions catalanes, aquests diaris són els mateixos que es refereixen a la selecció espanyola com "la selecció", mentre que la selecció catalana és la "selección catalana". També són els mateixos diaris que parlen de "los jugadores nacionales" referint-se als jugadors nascuts a l'Estat Espanyol i que mai no es refereixen a Catalunya com a nació. Queda bastant explícit, doncs, quin és el nacionalisme s'amaga darrere d'aquests dos diaris.

Per posar dos exemples prou clars de la ideologia política que hi ha darrere d'aquests dos diaris només cal donar un cop d'ull a l'edició del dia 27 de juny.

Comencem per *El Mundo Deportivo* que el passat dia 27 feia una entrevista al nou directiu Toni Rovira encarregat del món associatiu i de les penyes. En un fragment de l'entrevista es feia referència al Congrés de Penyes que celebra el Club a finals del mes d'Agost. Com molts deuen saber, en aquest congrés la llengua que s'hi empra és l'espanyola, tot i que la majoria dels penyistes són dels Països Catalans i alguns de fora de l'Estat. En un moment de l'entrevista, *El Mundo Deportivo* li pregunta si és possible en un futur realitzar el Congrés en català amb traducció simultània. Fins aquí tot correcte: la llengua del club és el català, del país d'on és el Barça també i, per tant, fer-ho en català amb traducció simultània hauria de ser el més normal del món. No ha estat mai així, però. El nou directiu comenta que el desig de la directiva és que el català tingui una presència real al Congrés, al costat del castellà.

El Mundo Deportivo no queda content amb aquesta resposta i amb aquest equilibri que desitja el directiu i afegeix "existen más peñas fuera de Cataluña que en tierra catalana, hay riesgo que se sientan discriminadas?" Analitzem-ho. En primer lloc, és cert que fora de Catalunya hi ha més penyes del Barça que a Catalunya però:

- 1) Per diversos motius, principalment la distància geogràfica, la majoria de penyistes del Congrés són del Principat de Catalunya. Per tant, encara que hi hagi més penyes fora de Catalunya, al Congrés hi ha majoria de penyistes de Catalunya i per tant amb capacitat plenes en català.
- 2) *El Mundo Deportivo* suposa que les úniques persones que entenen català són els habitants de Catalunya. Oblida, per tant, que el català és una de les llengües del País Valencià, de les Illes Balears i de la Catalunya Nord, on també existeixen moltes penyes del Barça. Pel mateix que es deia abans, els penyistes que vénen al Congrés solen ser de localitats properes a Barcelona, on se cele-

bra l'esdeveniment. Per tant, és lògic creure que és més probable que vinguin penyistes de Maó, de Perpinyà o de Benicarló que no d'Osuna, de Mérida o de Burgos.

- 3) *El Mundo Deportivo* assumeix també que l'espanyol és una llengua que totes les penyes del Barça de fora de Catalunya entenen. Convindria recordar als senyors d'*El Mundo Deportivo* que l'espanyol, tot i ser una llengua de més de 300 milions de persones, ho és de més de 300, no pas de 6.000 milions. El Barça té penyes a Austràlia, a Brasil, al Regne Unit, a Itàlia, etc., països on l'espanyol no és llengua oficial, com tampoc ho és el català. Sembla evident creure que una persona de la Penya Barcelonista de Melbourne tindrà la mateixa capacitat per entendre el català com l'espanyol.

Anem, però, al més significatiu. *El Mundo Deportivo* assumeix que fer les coses en català a Catalunya si hi ha algú de fora de Catalunya és una discriminació. Segons *El Mundo Deportivo*, doncs, si en un acte hi ha una persona de Burgos que no entén el català, encara que l'acte es faci a Catalunya i hi hagi 2.000 persones que sí l'entenen, resulta discriminatori. És a dir, segons *El Mundo Deportivo*, per evitar la "discriminació cap a una persona" o per un 10% de persones, que ve a ser el mateix, el Barça ha de renunciar a la llengua del club. Com que fins ara el Congrés s'ha fet en castellà, tot i l'assistència de penyistes d'Austràlia, de Perpinyà o de Londres, que no entenen l'espanyol, hauria de ser lògic creure que existeix també una discriminació respecte aquestes penyistes. En canvi, durant la celebració del Congrés en els darrers anys *El Mundo Deportivo* mai no ha aixecat la veu contra aquesta discriminació. Tampoc *El Mundo Deportivo*, durant les últims congressos, no va queixar-se sobre la discriminació que suposa per als penyistes catalans del Barça el fet de no poder celebrar el Congrés en la seva llengua. La pregunta que cal fer-li a *El Mundo Deportivo* és si la llengua oficial del FC Barcelona i de la ciutat on es fa el congrés és el català i si la majoria de participants entenen el català, a quin indret han d'anar els penyistes catalans per poder celebrar el congrés del seu club en català? *El Mundo Deportivo* tampoc no va esmentar les escridassades i xiulades que van rebre alguns penyistes catalans per part de penyistes espanyols per fer les seves intervencions en català.

L'Sport, sempre amb el Barça, tampoc no es queda curt. El mateix dia feia referència a la classificació de quatre tennistes de l'estat per a la tercera ronda: Ferrero, Robredo, Nadal i Feliciano López. En concret, el gran titular que ens presenta és "Wimbledon habla español". El titular és impecable: certament els quatre tennistes saben parlar espanyol. Llàstima, però, que els quatre hagin nascut als Països Catalans o hi visquin. Robredo és nascut a Hostalric però amb residència a Olot, Ferrero és d'Ontinyent, Nadal de Manacor i López, encara que va néixer a Toledo, resideix des de fa temps a Sant Cugat i parla perfectament el català. El titular hauria pogut ser perfectament "Wimbledon habla catalán". Però no: el nacionalisme banal espanyol els impedeix de veure una altra cosa que no sigui que parlen espanyol. Ω

Iraq: La democràcia comença per l'expulsió de les forces ocupants

Iraq te un Consell de Govern. Ha estat nomenat pels Estats Units. El primer acte d'aquest Consell ha estat anul·lar diverses festes, en particular el dia del derrocamment de la monarquia que havia estat instal·lada per l'imperialisme britànic. Al mateix temps, han decretat que sia festa "nacional" el dia que l'exèrcit nord-americà prengué Bagdad i sotmeté el país al saqueig i a l'ocupació. Amb això queda dit que aquest Consell representa a la nació iraquiana. Ho conforma la composició del Consell: caps tribals, representats de l'alta clerecia, títols del Pentàgon, senyors de la guerra. Igual que a l'Afganistan, el protectorat nord-americà recolza en els elements més reaccionaris, en els exponents de la descomposició del país.

Aquesta gent pretén elaborar una Constitució, sota la bota de l'ocupant. Una Constitució que perpetua la dominació del país i la seva fragmentació del país en tribus, religions i altres màfies, a fi d'impedir que el poble iraquí unifiqui les seves forces en una Assemblea Constituent sobirana.

L'escena del nomenament va tenir lloc en una sala d'actes de Bagdad. Feu de teloner el representant de la ONU, i estava assegut a primera fila el representant d'en Bush, que havia escrit el guió i seleccionat als actors. Queden exclosos de les competències d'aquest Consell el petroli, la defensa i tot allò que els Estats Units estimin que afecta als seus interessos.

Aquest mateix dia, a Washington, el govern Bush anunciava que mantindria durant un llarg període les actuals forces d'ocupació: 148.000 soldats nord-americans, 13.000 d'altres països. Però que alguns serien substituïts per militars d'altres països (se n'esperen durant l'estiu 30.000, entre ells els 1.300 que en senyor Aznar hi ha posat a les ordres del comandament polonès). El secretari de Defensa ha manifestat que si fa falta hi enviarà més tropes.

Aquestes declaracions donen la clau d'allò que hi ha darrera la designació del Consell. L'ocupant no pretén lliurar el poder, sinó donar-se una cobertura "iraquiana" per tal de dividir i minar la creixent resistència a la ocupació. Al mateix temps, no eren aquests els plans d'en Bush. Pretenia nomenar un Consell Polític consultiu, sense funcions governamentals. Ha hagut de nomenar un "govern" precisament per la magnitud d'aquesta resistència. Però amb això ha traslladat les contradiccions al si d'aquest "govern", els components del qual tenen els seus propis interessos de secta i clan i en una situació de resistència popular no necessàriament s'alinearàn sempre tots incondicionalment amb l'ocupant.

Des del punt de vista dels treballadors i de la democràcia, l'exigència democràtica central, condició per a tot progrés, és que se'n vagin les tropes ocupants. I avançar cap a aquesta sortida no depèn dels aiatol·las o els senyors kurds de la guerra, i molt manco de la ONU, que exerceix de majordom dels Estats Units. Depèn dels treballadors i del poble iranià. Per això la potència ocupant ha recolzat, des del principi, falsos partits d'esquerra com el PC, que no és més que un agent del poder invasor i com a tal te un escó en el Consell de Govern. I també sindicats sotmesos a l'ocupant, preferentment ètnics, a fi d'impedir la unitat de la classe treballadora iraniàna.

Per lo tant, és evident la importància de defensar els drets dels treballadors i la seva capacitat per a dotar-se d'organitzacions independents. Ω

PERE FELIP I BUADES

CITACIONS HISTÒRIQUES AL VOLTANT DE LA GUERRA

GUERRA I HISTÒRIA - 4ª part:

època contemporània, les guerres mundials

PER RICARD COLOM

Llur guerra mata
allò que sobreviu
A llur pau"

(*Cató de guerra*, Bertoldt Brecht, 1898-1956, dramaturg marxista alemany).

★ "Els dictadors munten en tigres dels quals no gosen abaixar-se'n. I els tigres estan començant a tenir fam" (Winston Churchill, estadista britànic, 11 de novembre de 1937).

★ "Tampoc no és pas arribat el moment (de regeneració) dels nostres països (occidentals): és menester que hi passi la guerra, que ja no pot trigar gaire, l'han merescuda tant que és inevitable. Després potser escampi l'horitzó. I per ventura arribi un temps en què deixin de semblar rebels a tota llei civil i enemics del gènere humà els qui volen fonamentar llur pau damunt els principis de la justícia i de la caritat" (Lanza del Vasfo, poc abans d'esclatar la 2ª Guerra Mundial, hivern 1937-38).

★ "Si la humanitat d'avui no s'ha pas convençut del caràcter perjudicial d'un sistema que l'ha duta de la crisi al crac, del crac a la revolta, de la revolta a la guerra; que corromp la pau i la torna treballosa i inquietant; que fa de la guerra un cataclisme universal gairebé tan desastrós per als vencedors com per als vençuts; que destrueix el sentit de la vida i la vàlua de l'esforç; que fa malbé el sentit de la vida i la valor de l'esforç; que produeix la lletjor del món i l'embrutiment del poble, si els homes d'avui acusen qualsevol de ser el culpable dels grans mals que els atalen tot atribuint-los a qualsevol causa abans que no al desplegament de la màquina, és perquè no hi ha pitjor sord que el qui es nega a oir" (*Peregrinatge a les fonts*, 1938, Lanza del Vasto, 1901-1981, deixeble cristià europeu de Gandhi).

★ "Per evitar la guerra, heu preferit la deshonora. Doncs bé, ja en teniu, de deshonora. Tot seguit, tindreu també la guerra" (Winston Churchill, davant el pacte de Munic de França i Gran Bretanya amb Hitler, 1938).

★ "La guerra revolucionària és una antitoxina, que no sols destruirà el verí de l'enemic, sinó que també ens depurarà de tota immundícia. Tota guerra justa, revolucionària, està dotada d'una força immensa, capaç de transformar moltes coses o d'obrir el camí a la transformació d'aquelles. La guerra xinajaponesa transformarà la Xina i el Japó. Sempre que Xina persistesca en la Guerra de Resistència i en el front únic, el vell Japó serà convertit en un nou Japó, i la vella Xina, en una nova Xina, i tant a la Xina com en el Japó homes i coses se transformaran al llarg d'aquesta guerra i després de finida" (*Sobre la guerra prolongada*, maig de 1938, *Obres Escollides*, t. II., Mao-Tze-Dong).

★ "La història demostra que les guerres es divideixen en dues classes: les justes i les injustes. Totes les guerres progressistes són justes, i totes les que impedeixen el progrés són injustes. Els comunistes ens oposem a totes les guerres injustes, que impedeixen el progrés, però no estem en contra de les guerres justes, progressistes. Els comunistes, lluny d'oposar-nos-hi, hi participem activament. Quant a les guerres injustes, la Primera Guerra Mundial és un cas en què ambdós bàndols combateren per interessos imperialistes; per tant, els comunistes del món enter s'hi oposaren obertament. La manera de combatre una guerra d'aquesta mena és fer tot el que puguem per prevenir-la abans que no esclati i si arriba a esclatar, oposar la guerra a la guerra, oposar la guerra justa a la guerra injusta, sempre que això sia possible" (*Sobre la guerra prolongada*, maig de 1938, *Obres Escollides*, t. II., Mao-Tze-Dong).

★ "Allò que el General Weygand anomenà la Batalla de França passà. Em faig la idea que la Batalla de Gran Bretanya està a punt de començar. D'aquesta batalla depèn la supervivència de la civilització cristiana. En depèn la nostra pròpia vida britànica... Hitler sap que haurà de trencar-nos en aquesta illa o perdre la guerra. Si podem romandre dempeus davant ell, tot Europa pot ser lliure i la vida del món pot avançar de ple, les terres altes il·luminades pel sol. Però si defallim, aleshores tot el món, fins i tot els Estats Units, inclús tot el que hem conegut i que ens ha interessat, s'enfonsarà en l'abisme d'una nova Edat Fosca, feta més sinistra, i potser més prolongada, per la llum de la ciència perversa. Per tant recolzem-nos en els nostres deures, i suportem-nos així i, si l'Imperi Britànic i la Commonwealth duren per mil anys, els homes encara diran: "Aquest era llur hora més bella"

(Extracte del discurs de Winston Churchill a la Cambra dels Comuns, 18-6-1940).

★ "Els astuts vencen sempre en el primer moment i solen ser vençuts abans de la fi" (Giovanni Papini, 1881-1956, escriptor catòlic italià).

TEMPS DE LA GUERRA FREDA

★ "L'home ha de fixar un final per a la guerra. Si no, la guerra en fixarà un per a l'home" (John Fitzgerald Kennedy, 1917-1963, president dels E.U.A.).

★ "En tots els països hom discuteix ara si esclatarà o no una tercera guerra mundial. Front a aquesta qüestió, també devem estar espiritualment preparats i examinar-la de manera analítica. Som resoltament partidaris de la pau i contra la guerra. Tanmateix, si els imperialistes insisteixen a desencadenar una guerra, no devem sentir por. La nostra actitud davant aquest afer és la mateixa que davant qualsevol altre desordre: en primer lloc, estem en contra, en segon, no el temem pas. Després de la Primera Guerra Mundial aparegué la Unió Soviètica, amb dos-cents milions d'habitants; després de la Segona Guerra Mundial sorgí el camp socialista, que abasta nou-cents milions d'éssers. Podem afirmar que si, a pesar de tot, els imperialistes desencadenen una tercera guerra mundial, uns altres cents de milions passaran inevitablement al costat del socialisme, i no quedarà ja gaire espai als imperialistes en el món; fins i tot és probable que s'ensorri totalment tot el sistema imperialista" (*Sobre el tractament correcte de les contradiccions en el si del poble*, 27 de febrer de 1957).

★ "Provocar avalots, fracassar, tornar a provocar aldarulls, fracassar de nou, i així fins a la ruïna: aquesta és la lògica dels imperialistes i de tots els reaccionaris del món front a la causa del poble, i no marxaran mai contra aquesta lògica. Aquesta és una llei marxista. Quan diem que l'imperialisme és ferotge, volem dir que mai no canviarà de natura, que els imperialistes mai no bandejaran llurs ganivetes de carnissers ni s'esdevindran mai Budes, i així fins a llur ruïna.

Lluitar, fracassar, tornar a lluitar, fracassar de nou, tornar un altre camí a lluitar, i així fins a la victòria: aquesta és la lògica del poble, i el poble tampoc no hi marxarà mai en contra. Aquesta és una altra llei marxista. La revolució del poble rus ressiguí aquesta llei, i l'ha seguida també la revolució del poble xinès"

(*Banjar les il·lusions, preparar-se per a la lluita*, 14 d'agost de 1949, *Obres Escollides*, t. IV. Mao-Tze-Dong).

★ "Hem d'anar seguint un camí cobert de sang. No tenim cap altra alternativa. Per a nosaltres és una qüestió de vida o mort, una qüestió de viure o existir. Hem d'estar preparats per plantar cara als reptes que ens esperen" (Gamel Abdel Nàssir, 1918-1970, estadista egipcià i panarabista).

★ "Tots els qui, entre nosaltres, hem servit en una guerra o una altra sabem molt bé que totes les guerres són la glòria i l'agonia dels joves" (Gerald R. Ford, president dels Estats Units).

TERCERA GUERRA MUNDIAL

★ "La darrera veu audible abans de l'explosió del món serà la d'un expert que dirà: tècnicament és impossible" (Peter A. Ustinov, 1921, escriptor i director anglès).

★ "No sé com serà la tercera guerra mundial, però sé que la quarta serà amb pedres i llances" (Albert Einstein, 1879-1955, físic i matemàtic juevoalemany, Premi Nobel de Física 1921).

PRIMERA GUERRA MUNDIAL

★ "Si arriba a haver-hi qualque altra guerra en Europa, vindrà d'alguna maleïda favada als Balcans" (Otto Eduard Leopold von Bismarck-Schönhausen, Schönhausen 1815-Friedrichsruh 1898, el *Canceller de Ferro* de la unitat i la independència alemanyes, tot profetitzant la 1^a Guerra Mundial).

★ "Fins que el món arribi al seu final, hom recorrerà sempre en darrera instància a l'espasa" (Wilhelm II, 1859-1921, Kaiser alemany, destronat arran haver perdut la guerra).

★ "Res no pareix, de moment, més rar en la guerra que oir les mateixes veus de comandament que tant repetidament van ser oïdes en el període de la instrucció. Ha de ser proclamat ben alt; ningú mai a França no havia pensat que una diada poguessin servir de debò" (Pèire Benoit, 1885-1962, novel·lista occità).

★ "La decisió final d'una guerra no deu ser considerada com a absoluta. La nació vençuda sol mirar la derrota com un mal passatger que pot ser esmenat en l'avenir per mitjà de combinacions polítiques" (Karl von Clausewitz, Burg, 1er 1780-Breslau, 16-11-1831, militar prussià i pensador bel·licista).

★ "Sàpies que som folls ara amb l'estúpida mort.

Morts no pas per la bandera ni pel Rei ni per l'Emperador, Sinó per un somni nascut en una barraca de pagès I per les secretes escriptures del pobre" (Sonet del professor Tom Kettle des de les trinxeres franceses, en una lletra a sa germana, on acaba expressant el desencís per les execucions d'independentistes irlandesos del 1916, mentre a muntó irlandesos morien lluitant als camps de França).

★ "Tsar: Durarem fins al Nadal?.

Soldat: Tant em fa..

Tsar: Voleu dir que us agradava que ens matassin.

Soldat: Nicolau el sanguinari, no m'agrada matar ningú. Teniu potser idea de quanta gent heu matat vós? No, infants... Vós sols sabieu els soldats morts i perquè uns altres us els comptaven. Set milions morts al front, tot un oceà! (L'afita). No, Nicolau no és pas un sanguinari, és un home sense imaginació"

(*Nicolau i Alexandra*, pel·lícula de Franklin J. Schaffner, 1973).

★ "Vet ací el resultat de la guerra: una classe alta indiferent a les seves responsabilitats; una classe mitjana que ha renunciat als seus principis morals i un classe treballadora mal allotjada, mal nodrida i posseïda per un esperit de ressentiment" (William Somerset Maugham, 1874-1965, escriptor i espia anglès nat a França).

SEGONA GUERRA MUNDIAL

SEGONA

★ "És lliçó eterna de la Història que una concepció ideològica recolzada en la paor no podrà mai ser reduïda per virtut de procediments legals de l'autoritat establerta, sinó únicament per obra d'una altra concepció ideològica nova i d'acció no menys audaç i resolta" (Adolf Hitler, Brannau-am-Inn, Àustria, 1889-Berlín, 1945, dictador i genocida nazi).

★ "ELS DE DALT DIUEN. LA PAU I LA GUERRA són de natura distinta.

Però llur pau i llur guerra Són com vent i tempesta. La guerra neix de llur pau Com el fill de la mare.

Té

Els mateixos trets terribles.

Cursos d'Aikido a Mallorca

29,30 i 31 d'agost

Curs d'estiu amb Diego Espinosa, 4r Dan Aikikai

Professor: Diego Espinosa 4r Dan

Lloc: Divendres CAM C/ Capità Riera Pou, Palma

Dissabte i diumenge Polisportiu Prínceps de España, Son Castelló,

Palma

Horaris: Divendres 20a 21h30

Dissabte 11 a 13 i 18 a 20

Diumenge 11 a 13

Preu: Curs complet 30 €

Informació: www.dojocam.com <mailto:pacosensei@terra.es> tel 971 291 092

28 de setembre

1r Curs d'Aikido Solidari Ciutat de Manacor

Professors: Josep Antoni Fuster 5è Dan

Juan Diaz 4r Dan

Manolo Garcia 3r Dan

Esteva Begara 3r Dan

Lloc: Polisportiu Miquel Àngel Nadal, Manacor

Horaris: 10:30 inscripció, 10:45 presentació 11:00 a 12:00

pràctica 12:15 a 13:15 pràctica 17:00 a 18:00 pràctica 18:15 a

19:15 pràctica

Preu: Donació voluntària a benefici de Llevant en Marxa, que la destinarà al seu projecte de subministrament d'aigua a Etiòpia.

Informació: www.llevantenmarxa.com/aikido

<mailto:dojosantfrancesc@aikidoweb.net>

tels: 659 945 313 - 971 843 792

En preparació

Curs d'iniciació a l'Aikido

Professor: Joan Miquel, 3r Dan

Lloc: Gimnàs del Col·legi Sant Francesc - Carrer Major, 28 - Manacor

Horaris: dissabte 10 a 11:30 i 17 a 18:30 diumenge 10 a 11:30

Preu: Curs complet 15 €.

Informació: <mailto:dojosantfrancesc@aikidoweb.net> 659 945

313 971 843 792

En Preparació

Curs d'iniciació al Katsugen Undo (Sei Tai)

Professor: Sebastià Matamales

Lloc: Gimnàs del Col·legi Sant Francesc - Carrer Major, 28 - Manacor

Horaris: dissabte 12 a 13:30 i 19 a 20:30 diumenge 12 a 13:30

Preu: Curs complet 15 €.

Informació: <mailto:dojosantfrancesc@aikidoweb.net> 630 815

463

31 d'octubre, 1 i 2 de novembre

Curs d'Aikido amb Stephane Benedetti, 6è Dan Aikikai

Professors: Stephane Benedetti, 6è Dan Aikikai

Lloc: Dojo Tanabe - Plaça Segòvia, 5 - Palma

Horaris: divendres 20:30 a 22

Dissabte 11 a 13 i 18 a 20

Diumenge 11 a 13

Preu: Curs complet 45 €. Una classe 15 €.

Informació: www.dojotanabe.com <mailto:info@dojotanabe.com>

971 478 368

En preparació

Curs i exàmens d'Aikido a Manacor

Lloc: Gimnàs del Col·legi Sant Francesc - carrer Major, 28 - Manacor

28,29 i 30 de novembre de 2003

Curs amb Yoshimitsu Yamada, Shihan 8è Dan Aikikai

Lloc: Polisportiu de Calvià - Crta de Calvià a Capdellà - Calvià

Informació: <http://www.terra.es/personal/chong-ma>

<mailto:aikimanu@teleline.es>

POLIESPORTIU DE SINEU

Cicle de conferències "Els Països Catalans ara"

La trobada del dissabte dia 9 d'agost a la nit al poliesportiu de Son Magí, a Sineu, amb la presència de prop d'un centenar de persones, arreplegades entorn de dues grans taulades presidides pel diputat d'ERC al Congrés dels Diputats d'Espanya, Joan Puigcercós, féu evident que som a l'era d'ERC a Mallorca: La formació política capaç de fer front, amb eficiència, a les GRANS MENTIDES QUE L'ESpanyOLISME DE SEMPRES CONTINUA ESCAMPANT PERTOT ARREU.

Extracte de les 10 mentides de l'espanyolisme que en Joan Puigcercós va explicar amb anècdotes i fetes que li ha passat durant les seva estada al Congrés dels diputats de Madrid.

1.- Els Països Catalans són un invent dels nacionalistes.

2.- El castellà sempre s'ha parlat als Països Catalans

3.- El castellà mai ha estat imposat per la força.

4.- Si la gent no parla o no compra en català, és perquè no vol.

5.- Tant el Decret de Nova Planta com el franquisme afavoriren l'economia dels Països Catalans.

6.- El nacionalisme català és de dretes.

7.- Els Països Catalans són rics a base d'explotar Espanya.

8.- El nacionalisme espanyol no existeix.

9.- No cal un referèndum d'autodeterminació perquè anam a votar cada 4 anys.

10.- No cal la independència dels Països Catalans perquè ara estam dins Europa.

La presidència de la trobada: d'esquerra a dreta, Miquel Adrover, arquitecte de Campos, Joan Puigcercós, diputat al Parlament Espanyol, Joan Lladó, secretari d'Esquerra Republicana a Mallorca, Cecili Buele, militant rònec d'Esquerra Republicana.

En Pere Alfons Martínez de Barcelona fa 50 anys que viu a Santa Margalida. Es simpatitzant d'Esquerra Republicana.

Na Mercè Garau viu des del 1989 amb el Doctor Garcia Sevilla a Sant Cugat del Vallès. Passa els estius a Cala Rajada i sol anar a les conferències de Sineu. Tel. 936 742 099

Na Maria Magdalena Roger i en Domingo Frau estudiaven català a uns cursos que organitzava l'Obra Cultural Balear devers l'any 1977 on també hi anava l'editor de l'Estel. Ens trobarem a la conferència d'Esquerra Republicana.

N'Eulalia Raió i na Neus Pons de Sineu també hi eren.

Els sineuers Antoni Pons, Miquel Rabassa, Rafel Gómez, Antoni Ferrer i Marfa Francesca Gelabert, militants tots d'ERC. Tel. 629 490 525

Lluita al carrer/Kale borroka.

X.: Donde haya juventud
Siempre que haya juventud
Los gobiernos corruptos
Los tiranos, las fuerzas de ocupación
No descansarán en paz
Las calles se erizarán de barricadas
El aire de las ciudades se hará irrespirable con el humo de los neumáticos encendidos
Los policías con sus perros se abalanzarán como buitres hambrientos y
Numerosos sobre las multitudes envueltas en el gas lacrimógeno como en un sudario
Mientras los gobiernos centrales o federales hacen aprobar nuevos Decretos bandos y edictos para combatir la ...

J.: Gent com vosaltres, que no analitzeu correlació de forces (que diria Mao) ni us adoneu encara que estem en una societat civil amb guerra de trinxeres (que diria Gramsci) i no pas a la presa bolxevic del Palau d'Hivern (sou paleobolxevics), ni sabeu que quan una part està en minoria ha de triar els mètodes (lloc i moment, diuen els teòrics de la guerra guerrejada) escaients per al propi alliberament, i que tampoc teniu cap estructura ni organisme creïble davant la ciutadania per plantar cara a la repressió derivada de les vostres accions avantguardistes irresponsables i políticament cegues (trencavidres i espantaàvies) que ens allunyen de l'engròs de la població que teòricament hauríem de guanyar-nos. Feu el treball de provocació gratis als serveis policials i propagandistes espanyols, globalitzadors, capitalistes, etc...i, a més a més, quan fàcilment us reprimiran, us cagareu en tot. Si us plau, engegueu el vostre cervell tant com us abaixeu la vostra cremallera i reconverteu-vos urgentment en éssers intel·ligents que comprenen la realitat i la manera de ser de llurs conciutadans. Gràcies.

Catalunya i salut mental!

L': Visiteu aquesta web:

http://barcelona.indymedia.org/front.php3?article_id=25278&group=web-cast

i podreu conèixer, una mica més, la forma d'operar dels serveis secrets de la policia espanyola.

Esteu alerta. Són a tot arreu.

J.: Bé, això ja ho sabem, i és lògic i d'esperar d'un Estat, fins i tot potser n'hi hagin en llistes com aquesta. I què? Sempre n'hi ha hagut a tot arreu. Gandhi deia que ell pretenia ser transparent de pensaments envers la policia colonial. Em pareix la cosa més encertada. La noviolència no necessita de clandestinitats ni cau en la provocació policial, etc. com fan els radicaloides violents de qual-sevol branca, perquè la noviolència ha d'anar dirigida al ciutadà corrent amb idees clares i axiomes certs i premisses aclaridores.

El nostre problema no és tant la policia espanyola ni que s'infiltri o es deixi d'infiltrar, sinó les ments caparrudes, fòssils, fanatitzades i inútils dels sectors radicaloides més o menys partidaris d'alguna mena de violència pel propi compte, que fan el joc a la provocació de la policia espanyola -i ja sabem que polis s'infiltra entre els xous trencavidristes per augmentar-ne l'espectacularitat i la vistositat de les trencadisses.

Per un enemic extern i carregar totes les culpes sobre aquest enemic i ploriquejar i fer victimisme és molt ximple i és el que fa quasi sempre el patètic nacionalisme català i els radicaloides de tota mena. No saben fer una altra cosa perquè viuen en la mandra i la rancúnia permanents. Però és natural que l'enemic faci això, criatures!. El que és idiota és que "els nostres" facin el que fan: no desmarcar-se de la violència, no utilitzar la noviolència activa, no aprendre de les victòries sinó insistir en les vies mortes i suïcides, no adreçar-se a la ciutadania corrent, concentrar-se en ghettos anarcorastafaris a fumar-se els canuts, etc. A unes tàctiques idiotes, nascudes d'unes premisses falses i d'uns desigs irrealistes i infantils, corresponen -naturalment- una realitat desastrosa i uns resultats de pena.

Si els catalans féssim el que toca per independitzar-nos (com feren els lituans, els croats, els eslovens, els irlandesos...), és a dir, adreçar-nos a la ciutadania en general, deixar-nos de rojors polsoses i mecanicistes nascudes de les rancúnies mal païdes, etc. faria ja temps que seríem lliures i no patiríem les ràtzies i els pogroms mediàtics, culturals, lingüístics, físics, etc. als quals ara ens sotmet el podrit Imperiet aPPañol, que sols pot colonitzar idiotes subdesenvolupats com som avui dia el catalanam.

Cadascú té segons pensa i segons sembla, no vulgui enganyar-s'hi ningú. No al ploriqueig, si us plau.

Contra l'estúpidesa violenta, per la bona imatge de l'independentisme

Un exemple de bona imatge -i per cert que amb pebrots, però sense violència, poden ser en Xirinacs davant la Model, els de Greenpeace (que tan bé saben xuclar càmera), Gandhi, etc...

Són aquestes experiències reals les que ens convé estudiar i assimilar.

No hem pas de perdre mai els papers ni les bones maneres, ni caure en rabietes ni en slogans espantaàvies. Ni bramar consignes en favor de grups terroristes ineficaços i autodissolts, ni trencar cristalls de bancs que ja ho tenen tot assegurat i que sols servirà per criminalitzar i desprestigiar el nostre independentisme. Tot això són culdesacs on els nostres enemics ens volen veure, i per això ens provoquen. Tinguem, doncs, una mica de seny. Si ells volen ser els nostres toreros no siguem tan rucs de voler fer-los de toros: talment no fem sinó donar joc a la Fiesta Nazional.

Ens hem d'adreçar a l'engròs dels catalans d'una manera serena, realista i contundent. Un text de moviments noviolents:

DEL MOVIMENT PRODRETS CIVILS I CONTRA LA GUERRA DEL VIETNAM DE MARTIN LUTHER KING.

"Per la present, em lliuro a mi mateix -en cos i ànima- al moviment de noviolència. Per tant, tindrè presents aquests deu manaments:

1. Medita diàriament en la vida i els ensenyaments de Jesús.
2. Recorda sempre que el moviment de noviolència de Birmingham cerca la justícia i la reconciliació, no pas la victòria.
3. En les teves paraules i en el teu comportament, observa sempre els modals de l'amor; ja que Déu és amor.
4. Demana diàriament d'ésser usat per Déu per tal que tots els homes puguin ser lliures.
5. Sacrifica els teus desigs personals per tal que tots els homes puguin ser lliures.
6. Observa amb amics i enemics les regles normals de cortesia.
7. Procura prestar serveis regulars a la resta de gent i al món.
8. Abstin-te de la violència de mà, de llengua i de cor.
9. Esforça't per estar en bona salut espiritual i corporal.
10. Segueix les instruccions del moviment i dels capitans a les manifestacions".

Alvin Toffler i els noviolents parlen sovint de la guerra psicològica associada a les guerres, que ve a ser un tema central en l'actual confrontació contra Appanya. Els noviolents tipus Gandhi, King, Greenpeace... poden tenir molta disciplina i virtuts militars o sentit d'Estat sense caure en la violència, i vet ací una de les confusions centrals de l'actual nacionalisme català, enxampat entre dilemes "insolubles" tipus "violència o feblesa", per manca de rigor polític, històric, analític ...per mirar-se massa el melic de la Font de Canaletes, per escassa volada, cansament sense raó.

La IRA fou creada per un parlament irlandès autoproclamat però sortit de les urnes, de majoria absoluta independentista (Sinn Féin), per tant, nasqué com a Exèrcit d'un Estat autoproclamat per una majoria absoluta parlamentària i democràtica. No era cap guerrilla.

ETA, en canvi, nasqué com a guerrilla i acabà esdevenint grup terrorista: Un grup militar que, a més, controla el seu partit polític (a la staliniana), és a dir, antidemocràtic, sense base suficient de vots i amb una relació viciada entre política i grup armat.

El plantejament de Terra Lliure fou igualment viciat, si bé molt més amateur, desorganitzat, etc. Cal reconèixer-los el tremp, però la violència és condemnable especialment en grups amb criteris tan confusos i sobretot quan ataquen població civil.

En tots aquests temes cal filar molt prim i pocs independentistes d'extrema esquerra catalans (ni bascos) hi filen gaire prim car el terreny on ens movem està minat i no és com per a anar-hi a la babalà (els del PNB són els més subtils i que entenen millor les coses, i també ERC, al meu parer; els de CiU potser també hi entenen moltes coses, entre altres el caràcter desballestament ingenu i pansit dels catalans i llurs pròpies encantadores pagues de polítics professionals).

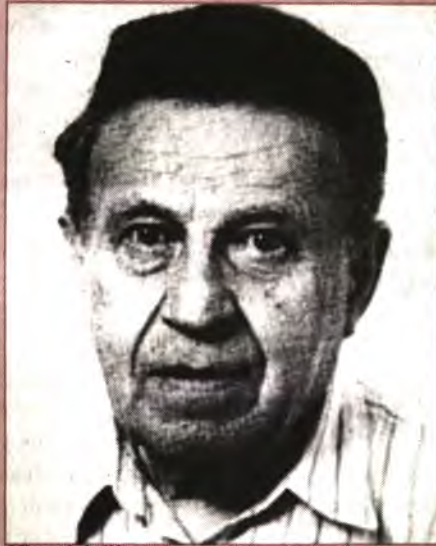
Els cervells grisos espanyolistes, a llur manera i per a llurs porcs interessos, solen filar molt més prim i ser molt més subtils que tots els afectats polítics del catalanisme, candorosos nacionalistes de hobby, i ploràmiques crònics (cosa que resulta extremadament ridícula per als espanyols i, en general, per a tot poble sense problemes d'opressió nacional) i que facilita llur racisme contra nosaltres. Ω

Documenta Balear: novetats editorials

Un nou llibre de Miquel Julià

La recent publicació de *Claroscurs: l'església dels mallorquins*, llibre editat per Documenta Balear en el número 48 de la col·lecció "Menjaments", ha fet que tornem a copsar la capacitat de feina d'un home com Miquel Julià. Ha estat una feina fosca, amagada en el seu estudi del carrer Pérez Galdós de Ciutat de Mallorca. Miquel Julià s'ha passat molts d'anys estudiant, investigant en la història de l'església mallorquina. Ho diu ell mateix en la introducció que enceta tan singular aportació a la història de Mallorca: "M'ha costat anys de dedicació fer arribar aquest llibre, com finalment ha succeït, a les teves mans acollidores; ara únicament manca que hi puguis trobar allò que inicialment em vaig proposar: analitzar la presència i la influència de l'Església a Mallorca i fer-ho amb honestat, imparcialitat i equanimitat (...)". Són cinquanta capítols que marquen una història ben conflictiva. Des dels orígens cristians fins a la dictadura de Franco i als problemes plantejats en aquest començament de segle XXI. S'ha de tenir en compte que Miquel Julià, com a intel·lectual alletat en el Seminari de Mallorca i sacerdot en els anys més difícils de la postguerra (va exercir a Bunyola i Manacor), no analitza, ni molt manco, la història de l'església mallorquina des de l'escola històrica d'un Josep Fontana, per entendre'ns. Per a Miquel Julià, com diu el material de promoció del llibre, "l'església mallorquina va ser el baluard més ferm, i encara inexpugnable, de la llengua i de la identitat del poble de Mallorca. I perseverà en aquesta comesa fins i tot quan, a partir del segle XVIII, la Il·lustració borbònica hi fomentà l'ús de la llengua castellana".

Miquel Julià

En totes les afirmacions de Miquel Julià, en la seva voluntat, en la pràctica posterior a les resolucions del Concili Vaticà II que ell com a sacerdot va portar al carrer en la Bunyola i el Manacor dels anys cinquanta i seixanta, hi ha efectivament aquesta voluntat de reconvertir segles de supeditació clerical al poder de la Inquisició, la repressió més ferotge i el caciquisme, en el fonament de la nostra identitat com a poble. Per a Miquel Julià, sacerdot a la fi, les "clarors", en la història del catolicisme romà a les Illes són superiors a les "ombres" que hom podria trobar si aquesta història del Poder damunt del poble s'analitzàs amb majúscules. Vejem les afirmacions del mateix autor en la introducció a *Claroscurs*: "Per això intentaré analitzar els fets i actituds eclesiàstiques a través de la coherència o discrepància envers dues fidelitats bàsiques [de l'església catòlica]: la identitat del poble, que hagué de fecundar evangeli-

cament, i la llengua del poble, amb la qual hagué d'unir i evangelitzar aquella identitat. És en la Bíblia i en la doctrina de l'Església on trobam la raó i fonament d'aquestes fidelitats".

És l'opció, com a creient i membre durant anys de l'Església Catòlica, de Miquel Julià. Més que analitzar el paper superestructural de la ideologia religiosa com a fonament essencial, ciment que cohesionava la societat medieval, moderna o contemporània, l'interessa aprofundir en aquesta concepció del paper de l'Església mallorquina com a garant-en determinats períodes històrics", de l'"ànima" i la cultura del poble mallorquí. Ningú no podrà negar l'esperit de servei de l'obra de Miquel Julià, el seriós treball d'investigació realitzat dins el camp on sempre s'ha mogut el nostre intel·lectual. La sinceritat seria el valor més remarcable d'aquest assaig. I, malgrat les diferències de punts de vista, crec que és important poder comptar en la nostra bibliografia recent amb un document de consulta com aquest *Claroscurs* que acaba d'editar Documenta Balear.

Un treball que, com assenyala l'autor en l'apartat d'Agraïments, ha comptat amb l'ajut inestimable de "tota una xarxa d'historiadors i editors (...) entre els quals, en el meu cas, vull esmentar Pere Fullana i Puigserver, Maria T. Renom i Ferrer i Guillem Morro i Veny, i d'altres amb llargues i pertinaces recerques i treballs, entre els quals, també en el meu cas, em cal esmentar el monjo montserratí, Josep Massot i Muntaner, el prevere felanitxer, Pere Xamena juntament amb Francesc Riera i el pare Josep Amengual i Batle, a més del ja traspassat Llorenç Pérez Martínez, director que fou de la Biblioteca March".

El llibre ens narra múltiples històries: des de la Mallorca que alletà l'esperit incommensurable de Ramon Lull, la Mallorca medieval, passant per la difícil convivència entre cristians i jueus. Hi és també el fet remarcable de la influència del Concili de Trento, les repressions lingüístiques, el decret de Nova Planta, l'església amb el seu conflicte amb els liberals, la Renaixença a Mallorca i el paper del bisbe Campins. Per no parlar de la mítica figura de mossèn Antoni-Maria Alcover i de la problemàtica suscitada per l'anticlericalisme republicà fins arribar a la sublevació feixista de 1936, la repressió contra l'esquerra i la cultura catalana, la descripció del brutal predomini nacionalcatòlic de la postguerra fins arribar a l'esperança que representà el Concili Vaticà II.

I és aquí on Miquel Julià, ens aporta el testimoni sincer de la seva pràctica militant en defensa de la llengua catalana. Ho diu explícitament la nota de promoció del llibre que comentam: "La submissió al règim [franquista] aviat va portar conseqüències fatals, sobretot quan l'any 1965 la clerecia en massa desoï i tergiversà les disposicions del concili II del Vaticà sobre l'adopció de la llengua vernacle en la litúrgia, i adoptà la llengua castellana arreu de les esglésies de Mallorca".

I seria a partir d'aquí, amb les memòries de Miquel Julià d'aquell tèrbol període històric, que l'autor podia prosseguir amb la història de l'Església mallorquina alhora que, indubtablement, ens aportaria noves contribucions al coneixement dels fonaments dels catolicisme i el cristianisme a la nostra terra. Ω

(Miquel López Crespí)

Mediterrània enllà hi ha un altre país on de les síndries, de les prunes, de les figues, de les tomates... també en diuen síndries, prunes, figues i tomates. I és que amb la llengua sarda els catalans compartim més de 4000 paraules, fruit d'un llarg període de presència catalana a l'illa (1297-1713).

Algú ha sentit parlar mai de la *llagosta a la catalana*? A Nuoro, en el cor de Sardenya, és un plat corrent. I dels *musclos a la catalana*, en teniu coneixement? Els fan a Càller, la capital. L'eco de les pedres del cap i casal sard també amaga reminiscències de la nostra expansió mediterrània: el gòtic català de la catedral, el claustre de l'església de Sant Domènec, l'absis i el campanar del santuari de Bonaire, una avinguda dedicada a la Mare de Déu del Lluc... A més, als afores de Càller hi ha les viles de Monserrato i Teulada (nom també d'un poblet de la comarca valenciana de la Marina Baixa) i, a la costa oest, l'illot d'Il Catalano. Per l'antropòleg Mario Atzori, el pas de la corona catalano-aragonesa, primer, i l'espanyola, després, ha deixat una empremta cultural ibèri-

Si mai es desvetllen els bous

ca en el substrat local.

El secà i la màquia configuren, de forma intermitent, gran part del territori illenc. De tant en tant, el paisatge sard et sorprèn amb un dels més de 7000 monuments megalítics, entre els quals destaquen els de caràcter defensiu. Es tracta d'unes torres prehistòriques conegudes com nuracs, que foren construïdes inicialment arran de les nombroses rivalitats tribals i posteriorment foren reforçades a causa dels reiterats intents d'invasió externs.

«Mai hem tingut el control polític de l'illa. És a dir, gairebé sempre hem estat una colònia», em confessava una veïna de Sàsser. I és que els sards han vist passar les principals civilitzacions mediterrànies. La petja catalana de l'Alguer així ho certifica. Amb tot, la italianització galopant de l'illa fa difícil sentir tant l'alguerès com el sard. Un gruix important del jovent està convençut que usar qualsevol llengua pròpia de l'Estat italià que no sigui l'italià, és a dir el toscà, fa vulgar.

Giulio Paulis, professor de lingüística de la Universitat de Càller, subratlla que mai s'ha desenvolupat a Sardenya una consciència lingüística. El complex d'inferioritat es va accentuar entre els sards a partir dels anys 50. Les classes benestants van adoptar l'italià mentre el sard esdevenia la llengua dels pagesos i pastors. Paral·lelament, una escola i una televisió exclusivament en italià han acabat d'esguerrar el fet nacional sard. «La meua àvia em parlava en sard. Jo l'entenia perfectament. Quan jo li responia en italià, li costava moltíssim d'entendre'm. I és que a mi els meus pares ja em van parlar italià tot i que entre ells es parlaven sard», m'explicava una ensenyant de llengües a secundària, que sap parlar diferents idiomes europeus però que diu no veure's en cor d'expressar-se en sard.

Així i tot, són constants els clans independentistes. Entre les parets del Càller antic, una corrua de cartells reivindiquen «Unu logu, una linba, una kultura, una istoria, unu populu. Indhipendhentzia».

Bainzu Piliu, professor de la Universitat de Sàsser, pensa que l'Estat italià ha convertit Sardenya en una terra dependent econòmicament: «La metròpoli romana no deixarà mai morir de gana l'illa per tal de poder perpetuar l'esmentat lligam. És a dir, no permetrà mai que els sards es puguin rebel·lar contra un mal govern». Piliu, fundador del Partit Independentista Sard, denuncia que els milanesos i d'altres nord-italians estan comprant l'illa a trossets «per tal que després treballem per a ells com a cambres o haguem d'emigrar. I és que Itàlia ha descobert que Sardenya és molt bonica». En aquesta línia, l'escriptor Salvatore Satta compara l'ensopiment polític de la Sardenya dels darrers temps amb un parell de bous arraulits dormint vora els marges d'un camí. I el despertar de la nació sarda a un carro que quan té junyits ambdós bous «aleshores és, més que un carro, un instrument de guerra». Ω

QUIM GIBERT,
ENSENYANT

Com costa d'escriure basca

Contrastant

Fa unes setmanes vam penjar un article sobre com li costava a l'EFE de dir que el ciclista Ibán Mayo era basc. De fet, li costava tant que no ho deia. Així, en el text de la notícia s'explicava la població on havia nascut, la província a què pertany el municipi i l'estat del qual és ciutadà.

Algú podria creure o defensar que es tracta d'un anàlisi molt primmirada i que aquell text caldria situar-lo dins el terreny de l'anècdota i, per tant, sense cap mena d'importància.

El dia 17 d'agost, però, la ciclista basca Joane Somarriba guanyà per tercera vegada el Tour de França. I, tot i que d'una manera menys elaborada que en el cas d'Ibán Mayo, l'agència EFE torna a evitar l'adjectiu *basc*, en aquesta cas, *basca*.

Libertad digital (www.libertaddigital.es) publica la notícia que li proporciona EFE (còpia a les 21.46 del dia 17 d'agost):

La española Joane Somarriba se hace con su tercer Tour de Francia femenino

La *vizcaína* Joane Somarriba ha logrado finalmente hacerse con su tercera victoria en el Tour de Francia de ciclismo femenino. La española entra al "Club de los Tres" junto a la francesa Jeannie Longo y a la italiana Fabiana Luperini. Además, anuncia su retirada para concentrarse en la medalla de oro en los Juegos Olímpicos.

LD (EFE) La española Joane Somarriba logró cumplir con las previsiones, para finalmente hacerse con su tercera victoria en el Tour de Francia de ciclismo femenino, tras disputarse la decimocuarta y última etapa, entre Versalles y París, y en la que ganó al sprint la alemana Petra Rossner. Somarriba, ganadora también de las ediciones de 2000 y 2001, ha igualado en número de triunfos a la francesa Jeannie Longo y la italiana Fabiana Luperini, que también ganaron tres veces la Grande Boucle.

La española, que alcanzó el liderato en la cuarta jornada tras ganar dos etapas, se ha impuesto por delante de la suiza Nicole Brandli y la alemana Judith Arndt, que le han acompañado en el podio final de París. Con esta victoria, Somarriba alcanza a la francesa Jeannie Longo y la italiana Fabiana Luperini, que también ganaron el Tour femenino en tres ocasiones consecutivas. Así, la española suma este título a los obtenidos en 2000 y 2001, mientras que Longo ganó las ediciones de 1987, 1988 y 1989, y Fabiana Luperini lo hizo en 1996, 1997 y 1998.

Tras su triunfo en el Tour de Francia, Somarriba comentó que fue una victoria "más cómoda" de lo esperado y que su nuevo reto va a ser los Juegos Olímpicos del próximo año, en Atenas. "He cumplido mi objetivo y éste no era otro que reverdecer laureles en el Tour. Lo he logrado y aunque estoy en ese club de tres victorias con la francesa Jeannie Longo y la italiana Fabiana Luperini", dijo. "No me obsesiona romper la balanza, pues quiero brillar en los Juegos Olímpicos y desde ya voy a comenzar a centrar toda mi preparación en esa Olimpiada", agregó la flamante ganadora de la carrera francesa.

La ganadora de la carrera reconoció que en los últimos días los responsables del Tour se han dirigido a ella para que repita e intente ganar. "Vuelvo a repetir que hacer historia es importante para cualquier deportista, pero en estos momentos lo que quiero es descansar y comenzar a pensar en los JJ.OO. en los que las cosas no me han ido bien hasta el momento".

És simptomàtic que la constitucionalista agència EFE, *española por supuesto*, se salti un dels engranatges bàsics en aquesta Espanya configurada com l'estat de les autonomies: l'autonomia basca no apareix per enlloc.

Hemeroteca

Mentides d'estat

Ignacio Ramonet

www.mondiplomatic.com, juliol de 2003

"M'estimaria més morir que proferir una inexactitud."

George Washington.

És la història del lladre que crida: "Al lladre!". Com creieu que va titular George W. Bush el cèlebre informe acusatori contra Saddam Hussein, que va presentar el 12 de setembre del 2002 davant del Consell de Seguretat de les Nacions Unides? "Una dècada de mentides i de desafiaments". I què hi afirmava en desgranar les "proves"? Un rosari de mentides! L'Iraq, deia bàsicament ell, manté uns vincles estrets amb la xarxa terrorista Al-Qaida i constitueix una amenaça per a la seguretat dels Estats Units perquè posseeix "armes de destrucció massiva" (ADM), una expressió terrorífica inventada pels seus assessors de comunicació.

Tres mesos després de la victòria de les forces dels Estats Units (i els seus sipais britànics) a Mesopotàmia, sabem que aquestes afirmacions, que havíem posat en dubte, i amb fonament (1), eren falses. Cada cop queda més clar que l'Administració nord-americana ha manipulat les informacions sobre les ADM. L'equip de 1.400 inspectors de l'Iraq Survey Group que dirigeix el general Dayton encara no ha trobat l'ombra d'indici d'una prova. I nosaltres comencem a descobrir que, en el mateix moment en què Bush llançava aquestes acusacions, ja havia rebut els informes dels seus serveis d'intel·ligència, en què es demostrava que tot això era fals (2). Segons Jane Harman, representant demòcrata de Califòrnia, ens trobaríem davant de "la maniobra d'intoxicació més gran de la història" (3). Per primera vegada els Estats Units es pregunten quines són les veritables raons d'una guerra, quan el conflicte s'ha acabat.

En aquesta colossal manipulació, hi ha hagut una oficina secreta al si del Pentàgon, l'Oficina de Plans Especials (Office of Special Plans, OSP), que ha exercit un paper capital. Segons Seymour M. Hersh, en un article publicat pel *New Yorker* (4), el 6 de maig del 2003, Paul Wolfowitz, número dos del Departament de Defensa, va crear l'OSP després de l'11 de setembre del 2001. Aquesta oficina, dirigida per un "falcó" convençut, Abram Shulski, té com a missió l'anàlisi de les dades recollides per les diferents agències d'informació (CIA, DIA, NSA), a fi d'establir unes síntesis i trametre-les al Govern. L'OSP, refiant-se d'uns testimonis d'exiliats pròxims al Congrés Nacional Iraquià (organització finançada pel Pentàgon) i del seu president, el controvertit Ahmed Xalabi, hauria exagerat molt

l'amenaça de les armes de destrucció massiva i també els vincles entre Saddam Hussein i Al-Qaida.

Escandalitzats per les manipulacions i expressant-se sota el nom de Veteran Intelligence Professionals for Sanity, un grup anònim d'antics experts de la CIA i del Departament d'Estat afirmava el 29 de maig, en un informe dirigit al president Bush, que en el passat, les informacions "ja s'havien falsificat perraons polítiques, però mai d'una manera tan sistemàtica per enganyar els nostres representats elegits a fi d'autoritzar una guerra" (5).

El mateix Collin Powell va ser manipulat. I així s'hi juga el seu futur polític. Ell hauria fet front a les pressions de la Casa Blanca i del Pentàgon a l'hora de difondre les informacions més discutibles. Abans del seu famós discurs del 5 de febrer del 2003 davant del Consell de Seguretat, Powell primer va voler llegir l'esborrany preparat per Lewis Libby, director del gabinet del vicepresident Richard Cheney. Contenia unes informacions tan dubtoses que sembla que Powell es va enfurismar, va llençar els fulls per terra i va exclamar: "Això no ho lleigeixo. És una m... (6)". A la fi, el secretari d'Estat va exigir que George Tenet, director de la CIA, s'assegués en un lloc ben vist al seu darrere, el 5 de febrer, i compartís la responsabilitat del que es deia allí.

En una entrevista a la revista *Vanity Fair*, publicada el 30 de maig, Wolfowitz va reconèixer la mentida d'Estat. Va confessar que s'havia pres la decisió d'avançar l'amenaça de les ADM per justificar una guerra preventiva contra l'Iraq "per raons burocràtiques". "Ens vam posar d'acord en un punt -va precisar-, les armes de destrucció massiva, perquè era l'únic argument en què tothom podia estar d'acord (7)".

Així doncs, el president dels Estats Units va mentir. En la seva desesperada recerca d'un *casus belli* per eludir les Nacions Unides i aplegar en el seu projecte de conquesta de l'Iraq alguns còmplices (el Regne Unit, Espanya), Bush no va dubtar d'empescar-se una de les mentides d'estat de més envergadura.

I no va pas ser ell sol. Davant de la Cambra dels Comuns de Londres, el 24 de setembre de 2002, el seu aliat, Anthony Blair, primer ministre britànic, declarava: "L'Iraq posseeix armes químiques i biològiques. [...] Pot desplegar els seus míssils en 45 minuts". A la seva intervenció davant del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, el 5 de febrer passat, Powell declarava: "Saddam Hussein ha iniciat investigacions sobre un gran nombre d'agents biològics que provoquen malalties com ara la gangrena gasosa, la pesta, el tifus, el còlera, la verola i la febre hemorràgica". "Creiem que Saddam Hussein ha reconstituït, efectivament, armes nuclears", mantenia finalment el vice-president Cheney el març del 2003 a la vigília de la guerra (8).

Armes d'intoxicació massives

Mentides d'estat

El president Bush va recalcar les mateixes acusacions en innumbrables declaracions. En un discurs difós per ràdio a la nació americana, el 8 de febrer del 2003, va arribar fins i tot a presentar aquests detalls: "L'Iraq ha enviat experts en explosius i en fabricació de documentació falsa a treballar amb Al-Qaida. Ha ofert així mateix a Al-Qaida formació en el camp de les armes biològiques i químiques. En diverses ocasions a la fi dels anys noranta es va enviar a l'Iraq un agent d'Al-Qaida perquè ajudés Bagdad a aconseguir metzines i gasos". Totes aquestes denúncies, adoptades i amplificades pels principals mitjans de comunicació bel·licistes transformats en òrgans de

propaganda, les van anar repetint *ad nauseam* les cadenes de televisió Fox News, CNN i MSNC, la cadena de ràdio Clear Channel (1.225 emissores als EUA) i fins i tot prestigiosos diaris com el Washington Post o el Wall Street Journal. Arreu del món, aquestes acusacions falses han constituït el principal argument de tots els bel·licistes. A França, per exemple, les van adoptar sense cap mena de vergonya personalitats com ara Pierre Lelouche, Bernard Kouchner, Yves Roucaute, Pascal Bruckner, Guy Millière, André Glucksman, Alain Finkelkraut, Pierre Rogoulot, etcètera (9).

També van repetir les acusacions tots els aliats de Bush, començant pel més entregat de tots, José Maria Aznar, president del Govern espanyol, el qual, a les Corts de Madrid, el 5 de febrer del 2003, assegurava: "Tots sabem que Saddam Hussein posseeix armes de destrucció massiva. [...] També sabem tots que disposa d'armes químiques" (10). Uns dies abans, el 30 de gener, complint amb un encàrrec que li havia fet Bush, Aznar va redactar una declaració de suport als Estats Units, la Carta dels Vuit, signada, entre d'altres, per Blair, Silvio Berlusconi i Vaclav Havel. Allí afirmaven: "El règim iraqià i les seves armes de destrucció massiva representen una amenaça per a la seguretat mundial".

Així, durant més de sis mesos, per justificar una guerra preventiva que no volien ni les Nacions Unides ni l'opinió pública mundial, una veritable màquina de propaganda i d'intoxicació, sota la direcció de la secta doctrinària de l'entorn de Bush, va escampar aquestes mentides d'estat amb un desvergonyiment propi dels règims més odiats del segle XX.

S'inscriuen en la llarga tradició de mentides d'estat que marca la història dels Estats Units. Una de les més sinistres afecta la destrucció del cuirassat americà Maine a la badia de l'Havana el 1898, que va servir de pretext a l'entrada en guerra dels Estats Units contra Espanya i a l'annexió de Cuba, Puerto Rico, les Filipines i l'illa de Guam.

El vespre del 15 de febrer del 1898, cap a les 21 h 40 min, el Maine va ser en efecte víctima d'una violenta explosió. El vaixell es va enfonsar a la rada de l'Havana i hi van morir 260 homes. Tot seguit, la premsa popular va acusar els espanyols d'haver col·locat una mina sota del buc de la nau i denuncià la seva barbàrie, els seus "camps de la mort" i fins i tot la seva pràctica de l'antropofàgia.

Dos empresaris del ram de la premsa entrarien en competència aleshores a la recerca del sensacionalisme: Joseph Pulitzer, del *World*, i sobretot William Randolph Hearst, del *New York Journal*. Aquesta campanya va rebre el suport interessat d'homes de negocis dels EUA, que havien invertit molt a Cuba i somiaven de foragitar-ne Espanya. Però el públic no hi mostrà cap interès. Els periodistes tampoc, per cert. El març del 1898, el dibuixant del *New York Journal*, Frederick Remington, escrivia des de l'Havana al seu cap: "Aquí no hi ha guerra, demano que em deixin tornar". Hearst li va enviar com a resposta aquest telegrama: "Quedi-s'hi. Proporcioni els dibuixos, que jo li proporciono la guerra". Aleshores es va produir l'explosió del Maine. Hearst va muntar una campanya violenta, tal com es veu a *Citizen Kane*, la pel·lícula d'Orson Welles (1941).

Durant unes quantes setmanes, dia rere dia, va dedicar moltes pàgines dels seus diaris a l'assumpte del Maine i va reclamar venjança repetint incansablement: Remember the Maine! In Hell with Spain ("Recordau el Maine! Espanya a l'infern!"). Tots els altres diaris van seguir. La difusió del *New York Journal* va passar de 30.000 exemplars a 400.000, i després va superar regularment el milió! L'opi-

nió pública estava encesa. L'ambient va esdevenir al·lucinant. Pressionat per totes bandes, el president William McKinley va declarar la guerra a Madrid el 25 d'abril del 1898. Tretze anys més tard, el 1911, una comissió d'investigació sobre la destrucció del Maine determinava que s'havia produït una explosió accidental a la sala de màquines (11).

Manipulacions d'esperits

El 1960, en plena guerra freda, la Central Intelligence Agency (CIA) va difondre entre alguns periodistes uns "documents confidencials" que demostraven que els soviètics estaven a punt de guanyar la cursa armamentística. Tot seguit, els principals mitjans de comunicació van començar a exercir pressió sobre els candidats a la presidència i a reclamar a crits un augment substancial dels crèdits de defensa. John F. Kennedy, assetjat, va prometre invertir milers de milions de dòlars en la reactivació del programa de construcció de míssils balístics de creuer (the missile gap). Això era el que desitjava no solament la CIA, sinó tot el complex militar i industrial. Un cop elegit i votat el programa, Kennedy descobriria que la superioritat militar dels Estats Units enfront de la Unió Soviètica era aclaparadora.

El 1964, es va tractar de dos destructors que havien estat atacats al golf de Tonkin per uns torpedes nord-vietnamites. De seguida, la televisió i la premsa ho van convertir en una qüestió nacional. Van clamar contra la humiliació. Reclamaren represàlies. El president Lyndon B. Johnson va prendre els atacs com a pretext per llançar bombardeigs de represàlia contra el Vietnam del Nord. Va demanar al Congrés una resolució que li havia de permetre, arran dels fets, comprometre-hi l'exèrcit dels Estats Units. La guerra del Vietnam començava així el que no s'acabaria amb derrota fins el 1975. Més tard es va saber, per boca dels qui tripulaven els dos destructors, que l'atac del golf de Tonkin havia estat una pura invenció.

La mateixa panoràmica amb el president Ronald Reagan. El 1985 va decretar tot d'una "l'urgència nacional" per raó de l'"amença nicaragüenca" que representaven els sandinistes al poder a Managua, tot i que havien estat elegits democràticament el novembre del 1984 i respectaven tant les llibertats polítiques com la llibertat d'expressió. "Nicaragua -afirmava tanmateix Reagan- és a dos dies en cotxe de Harlingen, Texas. Estem en perill!" El secretari d'Estat, George Schultz, expressava davant del Congrés: "Nicaragua és un càncer que s'introdueix amb habilitat dins del nostre territori, aplica les doctrines del Mein

Kampf i amenaça de controlar tot l'hemisferi (12)". Aquestes mentides van justificar l'ajut massiu a la guerrilla antisandinista, la Contra, i van desembocar en l'escàndol de l'Irangate.

No ens estendrem pas en les mentides de la guerra del Golf del 1991, prou analitzades (13) i que queden en els records com a paradigmes de la intoxicació massiva moderna. Unes informacions que es repeteixen constantment -com ara: "L'Iraq, quart exèrcit del món", "el pillatge a les incubadores de la maternitat de Kuwait", "la línia defensiva inexpugnable", "els atacs quirúrgics", "l'eficàcia dels Patriot", etcètera- s'ha demostrat que eren totalment falses.

Després de la controvertida victòria de Bush a les eleccions presidencials del novembre del 2000, la manipulació de l'opinió pública es va convertir en una preocupació bàsica de la nova Administració. Després dels execrables atemptats de l'11 de setembre del 2001, va passar a ser una veritable obsessió. Michael K. Deaver, amic de Rumsfeld i especialista en psy-war, 'guerra psicològica', resumeix així el nou objectiu: "A partir d'ara, s'ha de concebre l'estratègia militar en funció de la cobertura televisiva, [ja que] si teniu al costat l'opinió pública, res no se us resistirà; sense aquesta, el poder és impotent".

Des del començament de la guerra contra l'Afganistan, es van crear a Islamabad, Londres i Washington els Centres d'Informació sobre la Coalició. Aquestes autèntiques oficines de propaganda van estar concebudes per Karen Hugues, assessora sobre mitjans de comunicació de Bush, i sobretot per Alister Campbell, el poderós guru de Blair en tot el que té relació amb la imatge política. Un portaveu de la Casa Blanca explicava així la seva funció: "Les cadenes difonen contínuament informacions, 24 hores sobre 24; doncs bé, aquests centres els proporcionaran informacions 24 hores al dia, cada dia" (14).

El 20 de febrer del 2002, el New York Times descobria el projecte més astorador en el camp de la manipulació de les ments. Per tirar endavant "guerra de la informació", el Pentàgon, obeint unes consignes de Rumsfeld i de Douglas Feith, subsecretari d'Estat per a la Defensa, va crear en secret i va posar sota la direcció d'un general de l'exèrcit de l'aire, Simon Worden, una misteriosa Oficina d'Influència Estratègica (OIE), amb la missió de difondre falses informacions al servei de la causa dels Estats Units. L'OIE tenia autorització per practicar la desinformació, sobretot pel que fa als mitjans de comunicació estrangers. El diari novaiorquès precisava que l'OIE havia signat un contracte de 100.000 dòlars mensuals amb un gabinet de comunicacions,

el Rendón Group, al qual ja havien contractat el 1990 en la preparació de la guerra del Golf i que havia fet la declaració falsa de la "infermera" kuwaitiana que afirmava que havia vist soldats iraquians fent pillatge a la maternitat de l'hospital de Kuwait i "agafar els nadons de les incubadores i matar-los sense pietat, llençant-los per terra" (15). Aquest testimoni va resultar decisiu per convèncer els membres del Congrés perquè votessin a favor de la guerra.

Oficialment dissolta després de les revelacions de la premsa, l'OIE va continuar realment en actiu. Com s'explicarien, si no, algunes de les manipulacions més grolleres de la recent guerra a l'Iraq? En concret, l'estrepitosa falsedat referent a l'espectacular alliberament de la soldada Jessica Lynch.

Tots recordem que, a principi de l'abril del 2003, els principals mitjans de comunicació dels EUA van difondre amb un impressionant luxe de detalls la seva història. Jessica Lynch formava part d'un grup de deu soldats nord-americans capturats per les forces iraquianes. La soldada va caure en una emboscada el 23 de març, va resistir fins a la fi, disparant contra els seus atacants fins acabar les municions. La van apunyalat després i, lligada, la van portar a un hospital en territori enemic, a Nassiriya. Allí la va colpejar i maltractar un oficial iraquí. Al cap d'una setmana, van arribar a alliberar-la unes forces especials transportades amb un helicòpter en el curs d'una operació sorpresa, precedida de ràfegues de trets i d'explosions. Tot i la resistència dels guardians iraquians, els comandos van aconseguir entrar a l'hospital, agafar Jessica i portar-la a Kuwait amb helicòpter.

Aquell mateix vespre, el president Bush va anunciar a la nació, des de la Casa Blanca, l'alliberament de Jessica Lynch. Vuit dies després, el Pentàgon enviava als mitjans de comunicació una cinta de vídeo filmada durant la gesta, amb unes escenes dignes de les millors pel·lícules bèl·liques.

Però el conflicte de l'Iraq es va acabar el 9 d'abril, i uns quants periodistes -en concret els de *Los Angeles Times*, del *Toronto Star*, d'*El País* i de la cadena BBC World- van anar a Nassiriya per comprovar la versió del Pentàgon sobre l'alliberament de Jessica. I van quedar perplexos. Segons la investigació que van fer entre els metges iraquians que havien cuidat la jove -i confirmada pels metges dels Estats Units que la van examinar un cop alliberada-, les ferides de Jessica (una cama i un braç trencats, un turmell dislocat) no procedien de cap tret d'arma de foc sinó que les havia provocat l'accident que va tenir el camió amb què viatjava... Tampoc no havia estat mal-

tractada. Al contrari, els metges havien fet tot el que havien pogut per curar-la: "Havia perdut molta sang -va explicar el doctor Saad Abdul Razak-, i li vam haver de fer una transfusió. Sort que alguns membres de la meua família són del mateix grup sanguini que ella: O positiu. I vam poder obtenir prou sang. Quan va arribar aquí, el pols li anava a 140. Considero que li vam salvar la vida" (16).

Arriscant-se de manera exagerada, aquests metges van intentar contactar amb l'exèrcit dels Estats Units per tornar-los Jessica. Dos dies abans de la intervenció dels comandos especials, fins i tot havien portat amb ambulància la seva pacient prop de les línies nord-americanes. Però allí els soldats van obrir foc contra ells i van estar a punt de matar la seva pròpia heroïna.

L'arribada abans de l'alba, el 2 d'abril, dels comandos especials equipats amb una impressionant panòplia d'armes sofisticades, va sorprendre el personal de l'hospital. Feia dos dies que els metges havien informat les forces nord-americanes que l'exèrcit iraquí s'havia retirat i que Jessica els esperava. El doctor Anmar Ouday explicava els esdeveniments a John Kampfner de la BBC: "Allò semblava una pel·lícula de Hollywood. No hi havia cap soldat iraquí, però les forces especials nord-americanes utilitzaven les seves armes. Disparaven a tort i a dret i s'anaven sentint explosions. Cridaven: "Vinga! Vinga! Vinga!" L'atac contra l'hospital va ser una mena d'espectacle o una pel·lícula d'acció de Sylvester Stallone" (17).

Va gravar aquelles escenes, amb una càmera amb visió nocturna, un exajudant de Ridley Scott en la pel·lícula *La caiguda del falcó negre* (2001). Segons Robert Scheer, de *Los Angeles Times*, es van enviar immediatament les imatges, per al muntatge, al comandament central de l'exèrcit dels EUA, a Qatar i, un cop supervisades pel Pentàgon, es van difondre a tot el món (18).

La història de l'alliberament de Jessica Lynch restarà en els annals de la propaganda de guerra. Als Estats Units, ben segur que es considerarà com el moment més heroic d'aquest conflicte. Encara que s'hagi demostrat que es tracta d'una invenció tan falsa com la de les "armes de destrucció massiva" en possessió de Saddam Hussein o la dels vincles existents entre el règim iraquí i Al-Qaida.

Embriagats de poder, Bush i el seu entorn van enganyar els ciutadans dels Estats Units i l'opinió pública mundial. Les seves mentides constitueixen, segons el professor Paul Krugman: "El pitjor escàndol de la història política dels EUA, pitjor que el Watergate i pitjor que l'Irangate" (19). Ω

NOTES:

- (1) Vegeu "De la guerre perpétuelle". A: *Le Monde diplomatique*, març de 2003.
- (2) Cf. *International Herald Tribune*, 14 de juny de 2003, i *El País*, Madrid, 1 i 10 de juny de 2003.
- (3) *Libération*, París, 28 de maig de 2003.
- (4)
- (5)
- (6) Cf. *International Herald Tribune*, 5 de juny de 2003.
- (7)
- (8) *Time*, 9 de juny de 2003
- (9) Cf. *Le Monde*, 10 i 20 de març de 2003; *Le Figaro*, 15 de febrer de 2003. Vegeu així mateix Anna Bitton, "Çils avaiant soutenu la guerre de Bush". A: *Marianne*, 9 de juny de 2003. Ara que ha quedat al descobert la mentida, sorprèn el silenci d'aquestes personalitats...
- (10) *El País*, 4 de juny de 2003.
- (11)
- (12) Vegeu l'entrevista amb Noam Chomsky. A: *Télerama*, 7 de maig de 2003.
- (13) Vegeu, en concret, *La Tyrannie de la communication*, París: Gallimard, 2001.
- (14) *The Washington Post*, 1 de novembre de 2001.
- (15) Aquesta falsa infermera era la filla de l'ambaixador de Kuwait a Washington i va concebre i redactar el seu fals testimoni Michael K. Deaver, exassessor en comunicacions del president Reagan, per al gabinet Rendón Group.
- (16) *El País*, 7 de maig de 2003.
- (17) BBC, Londres, 18 de maig de 2003.
- (18) *Los Angeles Times*, 20 de maig de 2003.
- (19) *The New York Times*, 4 de juny de 2003.

L'ANTIFEIXISME A MALLORCA. XLLIBRE

(Les lluites dels anys vuitanta)

La crisis del PCE a les Illes (i II)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

A mitjans dels anys vuitanta, la dreta, malgrat l'èxit que per a ella significà el canvi de règim, les continuades victòries electorals, portava -i porta cada dia!- una intensa guerra ideològica contra les idees d'autodeterminació, canvi i progrés social

Un dia de 1985, després de la ruptura amb el PCE del PCIB, amb na Lila i na Lluïsa Thomàs, en Manel Domènech, en Miquel Rosselló, en Rafel Morales, les germanes Massanet (n'Assumpta i na Magdalena) i altres companys decidírem muntar l'Ateneu Popular Aurora Picornell. Na Francesca Bosch, com de costum, s'hi apuntà decidida i ens ajudà en l'organització dels actes i cicles de conferències. L'Ateneu Aurora Picornell va ser una provatura de servir la memòria nacionalista i republicana de les Illes, la història del moviment obrer i les idees del marxisme per a les properes generacions de mallorquines i mallorquins. Idees que, a mesura que es consolidava la reforma del franquisme, eren oblidades per més i més sectors de la societat.

A mitjans dels anys vuitanta, la dreta, malgrat l'èxit que per a ella significà el canvi de règim, les continuades victòries electorals, portava -i porta cada dia!- una intensa guerra ideològica contra les idees d'autodeterminació, canvi i progrés social. En fundar l'Ateneu Popular Aurora Picornell sabíem que una època grisa s'apropava. Es tornaven a cremar els homes i les dones a la "civilitzada" Europa. A Dresden, Hamburg, Madrid o París, s'hi feien fogueres amb llibres i persones. Els atacs constants contra la immigració! Alòlotells sense escrúpols, armats per misteriosos grups amb prou diners, atacaven -ataquen encara!- a les nits les cases en runes on es refugien els immigrants àrabs o sud-americans.

Francesca Bosch, una de les principals impulsores de l'Ateneu, actuava com els antics cristians. L'Evangeli portat a la pràctica lluny dels ensucrats sermons de les troncs, que només serveixen per a alleugerir la consciència d'una societat egoista, només preocupada pels diners i els aparells que es poden comprar als hípers. M'ho digué moltes vegades, anant plegats a les reunions del Casal d'Amistat Mallorca-Cuba, a les de l'Ateneu Aurora Picornell (algunes de les quals fèiem a casa del recordat company, el tinent Rafel Morales, espòs de n'Assumpta Massanet): "Vaig perdre un temps preciós amb el carrillisme i el reformisme, en temps de la transició. Ara me n'adon que tota la vida vaig defensar una política errada -l'eurocomunisme-. Unes posicions que l'únic que varen fer va ésser enfortir la burgesia, col·locar ramats d'oportunistes a les poltrones institucionals, debilitar les idees del marxisme i el leninisme entre la classe obrera i el poble"

5-II-1985. Francesca Bosch i Miquel López Crespi presenten a la premsa l'Ateneu Popular "Aurora Picornell" l'organització cultural i antilimperialista més important de mitjans dels vuitanta de la qual l'escriptor de sa Pobla va ser vicepresident. Francesca Bosch havia deixat el PCE l'any 1984.

(Última Hora, 12-II-84).

Na Francesca Bosch, després de la seva ruptura amb l'eurocomunisme i amb el seu passat carrillista, tengué posades les esperances de canvi del socialisme en les reformes de Gorbtxov

Dins la línia de defensar aquestes idees de justícia social i de combat permanent contra les desigualtats organitzàrem la presentació de l'Ateneu. La primera reunió informativa per a la premsa tengué lloc en el local del PCB (carrer del Sindicat, 74, 1er, Ciutat de Mallorca) a les 17h, del dimarts dia 5 de març de 1985. Ens encarregàrem de la presentació Francesca Bosch i jo mateix. Isabel Fernández i Joan Torres, del diari Última Hora, cobriren la informació, que sortí publicada dia 6 de març de 1985.

En els darrers anys de la seva vida, Francesca Bosch, ajudant a enfortir l'experiment del PCPE (PCB), treballant activament per a l'Ateneu Popular, dirigint Nostra Paraula, participant en les nostres reunions de la junta directiva del Casal d'Amistat Mallorca-Cuba, volgué recuperar el temps perdut quan cooperà amb el pactisme antirepublicà de Santiago Carrillo.

Na Francesca Bosch, després de la seva ruptura amb l'eurocomunisme i amb el seu passat carrillista, tengué posades les esperances de canvi del socialisme en les reformes de Gorbtxov. S'enfadava moltíssim si li insinuaves que la situació, a la Unió Soviètica, era de restauració capitalista. No suportava tampoc les crítiques a la burocràcia que ella encara volia creure que no era tan perversa ni degenerada com li contàvem. Creia fermament que

les reformes de Gorbtxov podrien salvar el socialisme del fang i la brutor on havia estat portat per la nova burgesia soviètica.

A les divuit trenta Manolo Càmera constatava que havia perdut "la batalla dels locals". De mala manera, en veure que ja no pot fer res, surt de la seu pegant una portada i dient: "¡Habrà hostias!"

Però tornem als moments inicials de la ruptura del PCIB amb el PCE eurocomunista. Francesca Bosch, amb veu emocionada, em va telefonar a les cinc de l'horabaixa del dimècres dia 6 de juny de 1984. Jo escrivia com de costum al meu despatx del carrer d'Antoni Marquès, i malgrat mai no havia tengut res a veure amb els dirigents del PCE que havien abandonat la lluita per la República i el socialisme (entès com a lluita pel poder dels treballadors), vaig pensar que era el meu deure mostrar la meua solidaritat activa amb el grup de companys (autèntics revolucionaris; alguns d'ells mai no havien militat en el PCE) que envoltaven els que es volien escindir i crear una nova organització que lluitàs per la República, l'autodeterminació i el socialisme. Quan vaig arribar al local del PCIB del carrer del Sindicat, la seu del PCE ja era ocupada pels futurs "prosoviètics". A les divuit trenta Manolo Càmera constatava que havia perdut "la batalla dels locals". De mala manera, en veure que ja no pot fer res, surt de la seu pegant una portada i dient: "¡Habrà hostias!"

Més tard en Manolo va anar a cercar més eurocomunistes que, molt enfadats pel que s'esdevenia davant els seus ulls, encercen el local, amenaçant no deixar entrar ni sortir ningú. Hi ha crits i per uns moments

pens que els amics de Càmera i Vilchez assaltaran el local i agrediran físicament Miquel Rosselló, Gaspar Soler, Francesca Bosch, Sebastià Bauçà o Xisca Oliver. Després de parlar una bona estona amb Francesca Bosch i valorar la situació, decidesc que és hora de marxar. Sortosament no hi ha hagut assalt ni cap agressió física, malgrat els crits dels eurocomunistes contra els que romanen dins la seu són constants i augmenten per moments d'intensitat.

Un poc més tard el grup Càmera-Vilchez decideix aïllar els militants del PCIB i els tallen el telèfon. A partir de les vint hores les comunicacions amb l'exterior (el cercle encara continuava quan jo vaig poder abandonar el local rebent alguna empenta per part dels "vigilants" eurocomunistes) es fan mitjançant un "walkie-talkie" que algú ha deixat a Miquel Rosselló.

La maniobra de "recuperació" del local no va funcionar perquè en Càmera mai no va poder reunir tants de militants com Josep Valero i Francesca Bosch. Dijous, dia set de juny, ja hi havia més de cent homes i dones donant suport a l'escissió del grup de Miquel Rosselló.

Aquella mateixa nit, a les quatre de la matinada, en Manolo Càmera i els seus rompien els panys de les portes del local del PCE del Fortí i l'"ocupaven" de forma violenta

Aquella mateixa nit, a les quatre de la matinada, en Manolo Càmera i els seus rompien els panys de les portes del local del PCE del Fortí i l'"ocupaven" de forma violenta. Trenta minuts després hi compareix en Miquel Rosselló amb el contracte del lloguer i acusa Càmera d'acció il·legal que pot ser denunciada davant els jutjats. La denúncia de Miquel Rosselló contra Manolo Càmera es fa efectiva (consulteu el número de Nostra Paraula abans esmentat) al jutjat de guàrdia de Ciutat a les nou del matí. En Miquel Rosselló lliurà a les autoritats judicials l'inventari complet de mobles i altres propietats que hi ha en el local per si de cas els "reformistes" han robat res. Són dies de màxima tensió entre ambdós grups enfrontats.

En un escrit referent a l'estat de les finances del PCIB publicat en el número 12 de Nostra Paraula (pàg. 14) podem trobar unes paraules de la responsable del tema que ens informa a la perfecció de com va acabar "la batalla dels locals". Diu Xisca Oliver, com aquell que no diu res: "Quedan en poder del PCIB, los locales Sede Central, Fortí, Andratx y Sede Menorca. Quedan en poder de la llamada 'Comisión Permanente', los locales de Inca e Ibiza (ciutat)".

Diumenge dia deu de juny la ruptura del PCE és una realitat. A les deu del matí es reuneixen comissions del PCB d'Ignaci Gallego i del PCIB, que ja és en mans de Josep Valero, Francesca Bosch i Miquel Rosselló. El Comitè d'Unitat PCB-PCIB

és format per Enrique Acosta, Juan Barea, Francesca Bosch, José Carmona, Francesca Oliver, Xavier Pellicer, Miquel Roselló, Juan Sánchez, Llúisa Thomàs i Josep Valero.

Posteriorment als esdeveniments que hem resumit una mica més amunt, tengué lloc un míting "per la unitat dels comunistes" al cine Born de Ciutat; hi ha unes interessants fotografies al número 13 de *Nostra Paraula* (primera quinzena de juliol de 1984). Consolidada la ruptura amb l'eurocomunisme vengué a Palma Ignacio Gallego, secretari general del PC (nom que llavors duia el partit prosoviètic espanyol) i en el míting contra l'eurocomunisme carrillista intervingueren Enrique Acosta (encara secretari general del PCB), Josep Valero (com a secretari general del PCIB) i Xavier Pellicer, en nom del CJC (Cercles de Joves

Comunistes). El final de l'eurocomunisme semblava un fet irreversible, ja que, a part del nucli històric del carrillisme illenc (Valero, Bosch, Roselló, Thomàs...), nombroses agrupacions del PCIB iniciaven igualment el camí de la ruptura definitiva amb tota la política carrillista. Aquestes agrupacions eren les de Maó, Santa Eulàlia, es Fortí, Son Cladera, Universitat, s'Arenal, Andratx, Calvià, Marratxí, Lluçmajor, Campos, Santanyí, Manacor, Capdepera, Esporles, Sóller, Pollença, Coll d'en Rabassa, Agrupació Centre, Inca i les d'Eivissa.

Josep Valero va llegir l'informe polític que consagrava la definitiva ruptura amb els eurocomunistes

L'acte final de la consolidació dels PCPE-PCB a les Illes s'esdevingué una

mica més endavant, en la "Conferència d'Unitat" que tengué lloc els dies 28 i 29 de juliol de 1984 a la Casa del Poble d'Esporles (Mallorca). Josep Valero va llegir l'informe polític que consagrava la definitiva ruptura amb els eurocomunistes. Diu Valero (*Nostra Paraula*, número 15): "En las Baleares se ha dado el primer caso de que un partido autónomo del PCE ha roto con la dirección central y ha iniciado un proceso de unidad con la organización del PC de Baleares". I afegeix, incidint en la crisi general de l'eurocomunisme (del qual el mateix Valero havia estat un destacat dirigent): "...la crisis del PCE y del eurocomunismo, lo invalidan para vertebrar la opción aglutinadora de la izquierda. El PCE es hoy una maquinaria electoralista, que huye de cualquier planteamiento teórico riguroso y que

trata de paliar el fracaso...".

L'editorial de *Nostra Paraula*, número 15 (agost 1984), confirmava sense lloc a dubtes la ruptura final del PCE a les Illes. Deia l'editorial: "Hemos realizado la Conferencia de Unidad [Esporles], en el mejor ambiente de optimismo y camaradería. El proceso que se inició el 7 de junio con el documento de ruptura ideológica y orgánica con el PCE, ha culminado con la aprobación del material de la Conferencia y la elección de los nuevos órganos de dirección. Por unanimidad y gritos ¡PCB, PCB, PCB...! quedó aprobado nuestro nombre: Partido dels Comunistes de Balears". I acabava: "Limpios de polvo y paja, limpios de 'eurocomunismo' i 'eurorenovadores', reafirmados nuestros principios marxistas-leninistas... ahora... ¡a trabajar!". Ω

La violència contra la nostra cultura L'atemptat contra l'Editorial Moll

Si ara us hagués de concretar exactament el dia, el mes i l'any que vaig començar a coincidir en la lluita pels nostres drets nacionals i en defensa de la cultura catalana amb l'amic Miquel Julià, no us ho sabria dir amb certitud. Són ja tants d'anys! Ben cert que deu fer més d'una dècada quan vaig començar a llegir les seves interessants col·laboracions en el diari *Última Hora*, de Ciutat. Posteriorment, en la batalla en defensa de la llibertat d'expressió i dels mitjans de comunicació catalans, el combat per L'Estel (que aleshores s'anomenava *S'Arenal de Mallorca*), que determinats espanyolistes de totes les tendències! s'entestaven a silenciar, coincidírem igualment. He parlat de tot això en el capítol "En defensa del català. El 'Comité de defensa de s'Arenal de Mallorca'" del meu llibre *Literatura mallorquina i compromís polític* (Edicions Cort, Ciutat de Mallorca, 2003).

Posteriorment ens trobarem en totes les Diades en defensa de la llengua catalana i l'autogovern que convocava l'OCB, en les manifestacions per la Independència de cada final d'any, a la redacció de *L'Estel*, quan Miquel Julià portava a l'amic Mateu Joan Florit les seves col·laboracions i, qui signa aquest article, les meves.

En el fons, des de les nostres posicions culturals i polítiques divergents sempre coincidíem en el que és essencial: la defensa aferrissada de la llengua catalana, l'exigència de més autogovern per a la nostra terra i, també, per què no dir-ho?, ens unia i uneix la dèria per la literatura. Perquè Miquel Julià, a més d'un activista en defensa de la cultura catalana, és, igualment, un incansable conreador dels més diversos gèneres literaris i ha excel·lit tant en la poesia com en l'assaig de forma força prou interessant.

Més encara. Tots sabem com resulta de difícil a la nostra terra aconseguir dels nostres intel·lectuals (escriptors, metges, arquitectes...) un compromís actiu amb el poble i la lluita pel nostre deslliurament nacional i social. En temps de la dictadura franquista, si exceptuam els exemples

L'atemptat contra l'Editorial Moll anava dirigit contra la vasta obra en defensa del català de Francesc de B. Moll.

de Josep M. Llompart, Jaume Adrover i uns quants més, sobraven els dits d'una mà per a comptar qui era de veritat actiu en el combat antifeixista. Més tard arribà la democràcia pactada entre el franquisme reciclat i els nous aspirants a l'exercici del poder. Aleshores, si exceptuam els intel·lectuals que continuaren la seva tasca en l'OCB, algunes organitzacions d'esquerra, sindicats i ONG, el silenci i la manca de compromís actiu continuà. Pocs escrits, manifestos i documents públics contra l'imperialisme i el feixisme hem vist aquests darrers anys. Per això, quan hi hagué l'atemptat contra l'Editorial Moll -era l'any 1997-, el silenci semblava que seria la norma general novament. Un silenci paorós semblant al que s'ha esdevingut ara mateix amb el processament de l'escriptor nacionalista i d'esquerra Jaume Santandreu. Si exceptuam alguns, molt pocs, escriptors, la majoria d'intel·lectuals mallorquins no s'ha volgut comprometre en la defensa pública d'un lluitador com és Jaume Santandreu.

Processat pels membres més sectaris i dogmàtics d'EU per un presumpte "delicte" d'opinió, per haver escrit un article d'opinió criticant un mal gestor d'aquesta formació política, concretament el doctor Josep Carbonero, el silenci del món intel·lectual ha estat l'acostumada norma general.

Però tornem a l'atemptat contra l'Editorial Moll. Aquesta bestial provocació de la ultradreta era una agressió contra un dels fonaments essencials de la cultura catalana a les Illes. Hem escrit sovint sobre la importància històrica de l'obra de Francesc de B. Moll (la represa del *Diccionari*, les rondalles, les gramàtiques normatives, les col·leccions literàries d'Editorial Moll, la Fundació de l'OCB i centenars d'activitats semblants de valor inabastable), i per això mateix no podíem romandre indiferents al salvatgisme neonazi desfermat, en forma de foc, contra l'Editorial Moll. De tota la gent a la qual vaig trucar, el més receptiu, qui no oposà cap mena d'entrebanc per a signar públi-

cament un comunicat de repulsa, va ser l'amic Miquel Julià i Prohens. La carta, de la qual serví l'original que signarem en el bar de davall de casa meua, va sortir publicada al *Diari de Balears* dia tres de maig de 1997 i, posteriorment, en altres diaris i revistes de les Illes. El manifest de condemna contra la brutal agressió feixista signat per Miquel Julià i per l'autor d'aquest article dia primer de maig de 1997, deia, sota el títol "Editorial Moll: les rels d'un atemptat": "Llastimosa manera d'entendre la intervenció cultural i demostració d'una gran càrrega d'autoodi", declarava el President de la Comissió de Cultura i Patrimoni, Damià Pons; "Encara hi ha intolerància dins la nostra societat", afirmava la Presidenta del CIM; accions d'un grup marginal i covard", deia Eberhard Grosske, després de conèixer l'atemptat contra l'Editorial Moll i contra la nostra pròpia llengua i cultura mallorquina.

'Per molt que sembli mentida, els hereus dels vencedors en la guerra civil contra el poble (1936-39), la nissaga dels violents que el vint-i-quatre de febrer propassat va fer seixanta anys que afusellà un metge modèlic i ciutadà exemplar, Emili Darder, i altres, com Pere Reus, jutge de pau i home d'enorme prestigi moral, pel sol fet d'ésser polítics d'esquerres i intel·lectuals mallorquinistes, aquella nissaga avui encara perviu i també s'alimenta de la mateixa carronya de llavors, de l'odi contra les realitats mallorquines i les arrels catalanes d'aquest poble.

'Volem denunciar i rebutjar l'atemptat contra l'Editorial Moll, recentment perpetrat, i la violència de tots aquests grups antimallorquins (ells s'autoanomenen 'anticatalans') i de tots els enemics de la justícia i la pau. Al mateix temps demanam a la Delegada del Govern, Catalina Cirer, que posi remei a uns brots de violència de conseqüències imprevisibles".

Ahores d'ara, encara esperam que altres intel·lectuals, en teoria "dels nostres", es mobilitzin contra la violència feixista en contra de la nostra cultura. Ω

(Miquel López Crespí)

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE TOT CATALUNYA

APOGEU DE L'ESPANYA NEGRA: ANYS 1575-76

PER RICARD COLOM

E com els espanyols reescriuen la Història.

Els capitols de Sta. Fe els Catòlics concedien a Colom un 10% de totes les possessions que descobrís en el seu viatge. Lluís de Santàngel, ric home valencià tresorer de la Confederació catalanoaragonesa, pagava l'expedició.

Quan els Catòlics s'adonaren de què havia descobert Colom, maniobraren per fer-se arrere en això del 10%: era massa.

En aquella època Castella tenia uns 8 milions d'habitants i la Corona catalanoaragonesa sols un milió, en molta inferioritat política i militar (Fernando, anomenat "catalanote" i "viejo catalán" per la xenòfoba aristocràcia castellana deia: *la boñigas de Castilla son oro en Aragón*). Fou aquest "catalanote" qui, segons el mateix Felipe II, preparà i dissenyà el gran Imperi dels Àustries.

Castella anà maniobrant durant els pròxims anys per a quedar-se en exclusiva amb tot l'or americà.

Llegiu aquest documentat estudi d'en Puigneró i Bilbeny: <http://www.unitat.org/colom.htm>

Durant els Àustries tot llibre sobre Amèrica era estretament vigilat, censurat i reescrit, els vaixells sistemàticament escorcollats a fi d'amagar el gran Genocidi contra els amerindis, amb més de 100 milions de morts en dos segles, més a muntó més també després fins i tot en els actuals Estats jacobins criolls igualment racistes: www.laneta.apc.org/cdhbcasas/. D'això en digueren la "leyenda negra inventada por los luteranos".

"Espada de infieles, martillo de herejes y forja de Imperios", però en realitat "picaros, soplones, inquisidores y caciques". Ja els coneixem, no cal ni que ens ho expliquin. Allò negre són els fets, no pas que en parlin i sien coneguts: la dita "Leyenda Negra", que, segons la propaganda de l'espanyolisme enranciat oficial són "exageraciones de los enemigos de España" i del complot judeomacònic, és la pura veritat coneguda arreu del món, excepte a l'Estat Espanyol, on les autoritats i la burocràcia espanyolista sempre han maldat de moltes maneres per amagar, sota una obsessiva censura i manipulacions obscurantistes, els propis tenebrosos crims que tan clarament els denuncien a la llum de tot el món. Parlem d'uns fets que, a més a més, qualsevol pot conèixer -si vol- estudiant i ajuntant dades històriques que no tenen cap doble lectura possible i que són clares com el sol del migdia.

"Estim la Llibertat, i l'estim més a mesura que conec millor la submissió del poble a l'esclavatge, a l'opressió i a la tirania, i a horribles ídols del passat que brillen, lluïts pels ressecs llavis dels esclaus.

Però, en aquest amor per la Llibertat, també estim aquells esclaus, perquè cegament van besar els morros de bèsties ferotges, en calma i beneïda inconsciència, sense sentir el verí dels escurçons i cavant, sense saber-ho, llurs tombes amb llurs pròpies ungles".

(Jubran Khalil Jubran, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

Un altre documentat estudi sobre la falsificació espanyola de la Història: <http://www.bcngrafics.com/cristobalcolon/> "En cuanto a la libertad de conciencia, es evidente que ningún príncipe permite a sus súbditos otra religión que no sea la suya. Y así antes perdería todos mis dominios que consentir en ello" (Felipe II, el "rey renacentista" de la propaganda oficialista de Madrid).

13-2-1575: El nou rei francès Henri III és consagrat a Reims.
4-1575: Els protestants volen coldre lliurement i demanen que els autors de les massacres de Sant Bartomeu sien punits.

1575: Primeres ordenances de l'Estudi General de Vic. Redreç reial per a la provisió de càtedres a l'Estudi General de Lleida, que provoca greus incidents.

El valencià Pere Joan Nunyes ocupa una càtedra d'arts a l'Estudi General de Barcelona.

Segona declaració pública d'ensulsiada econòmica de l'Imperi policial hispanopapista. Les pregàries dels calvinistes són escoltades: Fallida bancària dels Fugger, la banca a la qual els Habsburg han demanat la major part dels crèdits de guerra. Greus conseqüències econòmiques: deute consolidat de 22 milions de ducats, deute flotant de 15 milions. Ruïna de l'eix Medina del Campo-Anvers (ruta de tràfic mercantil i financer península-Europa), col·lapse del comerç de la llana. Declivi comercial de Burgos, Santander i Bilbo.

"Províncies Unides" a Occitània: la noblesa, amb el suport huganot, contra el rei francès.

La vila navarresa d'Olite s'aixeca contra els excessos de la companyia del capità Priego, tot el veïnat es nega en massa a assistir a la soldadesca d'ocupació, tot desafiant l'ocupació militar castellana. Tots els regidors són empresonats per "rebel·lia" i la vila queda sense autoritats. A continuació ve un comissari per investigar el cas, demana 21 ducats i, com no hi ha diners, li han de pagar en blat. Per prudència, el rei ordena tornar la tropa "a la frontera de Castilla" i llavors, com sol passar, hi torna l'ordre.

Teresa de Jesús funda convents a Beas i Seblia. "El libro de la vida", autobiografia de Teresa d'Àvila, cau en les urpes

de la Inquisició, i hi troben opinions sospitoses. No serà publicat fins prou després de morta.

1575: "Espanya en auxili de la Religió Catòlica" (versió oficial de la propaganda espanyola)

Imperi turc de Selim III, cap al 1570-75.

Establiment de la "mita", treball forçat per als indis per un temps determinat, amb sous misèrrims i alta taxa de mortalitat, amb despoblament de les tribus afectades. És una de les múltiples modalitats del Gran Genocidi espanyol contra els amerindis.

Pedro Malaver Silva, governador de Nova Extremadura, mor en un intent d'obrir una ruta des de Los Llanos vers l'est: desesperats per l'or, continuen cercant-hi "El Dorado".

9-1575: Tomen els enfrontaments religiosos a França. Louis de Condé al cap dels protestants, amb François d'Alençon.

10-10-1575: Victòria catòlica de Henri de Guise a Dormans.

14-11-1575: Elizabeth d'Anglaterra refusa de reconèixer la independència neerlandesa, enmig de diversos problemes amb neerlandesos i espanyols.

21-11-1575: François d'Alençon signa una treva amb Catherine de Médicis, en la qual es desmarca dels malcontents.

14-12-1575: Stephen Bathroy, príncep de Transilvània, és elegit com a rei de Polònia.

Ca. 1575: Augmenta el nombre d'albergueries "ventes" perquè cada dia es viatja més.

1575-1576: Els portuguesos funden la colònia de Luanda en Angola, com a centre d'esclavització de negres, que, després, els vaixells portuguesos duran al Brasil.

1575-1585: Segons Joseph Conder, 100.000 indis són liquidats a la zona minera de potosí, en ple apogeu del Gran Geno-

cidí.

1575-1600: La costa brasilera s'esdevé el principal territori productor de sucre del món occidental, a base d'esclaus africans. Forta immigració des de Portugal i les Açores.

2-1576: Henri de Navarra, retíngut a la Cort francesa, s'escapa per encapçalar els protestants.

Primavera 1576: En tornar de la campanya militar per Flandes mor Lluís de Requesens i el govern de la província mig revoltada queda buit. Joan d'Àustria és nomenat nou governador dels Països Baixos, a fi de calmar la seva set de poder i títols.

6-5-1576: "Pau de Monsieur" posa fi a la cinquena fase de les guerres de religió a França.

6-1576: Signatura de l'Edicte de Beaulieu-lès-Loches, reconeix moltes prerogatives als huganots i ratifica la condemna moral de la matança de St. Bartomeu. Els protestants obtenen vuit viles de seguretat i Coligny és rehabilitat. A fi d'atreure's François d'Alençon al bàndol reial, rep terres entre les quals l'Anjou i Maine i s'esdevé duc d'Anjou. Henri III convoca Estats Generals (Corts franceses).

1576: Una pragmàtica insta els desocupats i rodanons del regne de València a trobar senyor o a deixar el reialme en tres dies.

Representacions teatrals de la batalla de Lepant en algunes viles catalanes.

Mor a Sardenya el bocairentí Miquel Mahiques, autor d'unes obres inèdites de Teologia i Sagrada Escripura i eclesiàstic de l'ordre Agustina. Mestre en Arts i Teologia en la Universitat de València i de Lleida, ciutat on fundà un col·legi de l'ordre. Fou bisbe auxiliar de Sogorb-Albarrasí. Més tard Carles I el proposà d'Arquebisbe d'Alés i posteriorment de Sàsser (Sardenya).

JOAN D'ÀUSTRIA.

Joan d'Àustria, nou governador dels Països Baixos.

Teresa de Jesús funda el convent de Caravaca. Al "Libro de las Fundaciones" relata la història dels convents que funda, la major part contra grans oposicions, però amb l'ajuda manifesta del cel. Pertot troba ànimes generoses que volen abraçar les austeritats de la regla primitiva del Carmel.

TERESA D'ÀVILA.

Confusió als Països Baixos, enmig dels excessos de tota mena dels terços espanyols.

Enfrontaments entre els pirates neerlandesos i la marina mercant anglesa.

Crisi diplomàtica hispanoanglesa a causa de les declaracions de l'arquebisbe de Toledo, Gaspar Quiroga i dels Inquisidors del Civil de Sevil·lia contra Elizabeth.

Des de França pretenen casar Alençon amb la reina d'Anglaterra, la qual cosa té diverses complicacions en els enfrontaments religiosos a França i Països Baixos.

Acord per reestablir el lliure comerç entre Anglaterra i Portugal per tres anys.

Mor el pintor de l'Emperador, Tiziano.

Martin Frobisher arriba a Terra de Baffin, al nord de l'actual Canadà.

1576-1578: Joan d'Àustria governa Flandes.

1576-1582: Enric de Navarra viu al castell de Nerac, on crea una cort d'intel·lectuals, diplomàtics i cavallers en un ambient de festa on s'entremesclen gastronomia, cacera, música i comèdia italiana.

8-1576: L'huganot Enric III de Navarra (futur IV de França, fundador de la Dinastia Borbona), transforma Nerac en la vera capital (nord)navarresa o d'Euskalherria semiindependent.

12-10-1576: L'emperador del Sacre Imperi, Maximilià II, mor als 49 anys i és succeït pel fill, Rodolf.

D. 19-10-1576: Converses de pau a Ca la Vila de la ciutat Gant (Flandes). Des de diversos sectors hom cerca acabar amb el patiment i la misèria provocades per la guerra civil. Tots els

reialmes flamencs fidels a Felipe II s'apleguen en uns Estats Generals o Corts i s'esforcen per establir contactes amb les províncies revoltades d'Holanda i Zelanda i amb el príncep d'Oranje. Ambient de motí entre les tropes espanyoles que provoca una actitud de gran moderació entre els delegats flamencs.

4-11-1576: Diumenge, a la catòlica Anvers, una de les ciutats més riques i alegres de Flandes. Els soldats del rei, mal pagats per Joan d'Àustria, s'amotinen per no rebre la soldada. Els ciutadans d'Anvers prenen algunes mesures ineficaces per tal de protegir-se. Tot just a la vora de les murades d'Anvers hi ha la ciutadella (dita d'Alba) i les tropes reials. Uns 3000 amotinats d'Alost s'hi ajuntaren també, tan impacients per saquejar que ni es prenen cap descans en arribar-hi després de la marxa. "Diada de la fúria espanyola":

11h: Els portals de la ciutadella són oberts i 6.000 homes armats escometen pel pla que duu a Anvers contra els valons i la milícia que n'havien eixit per plantar-los cara, però en un minut arriben a la muralla.

Migdia: Els ciutadans havien alçat unes febles barreres que són inútils i han de lluitar amb inútil valor carrer per carrer, disparant des de les finestres.

Vesprada: Les hordes espanyoles arriben a la Plaça de Mere, lloc de mercat; on hi ha un fort combat. Munts de cadàvers omplen el paviment.

Vespre: Reprenen la batalla a la Plaça Gran, lloc d'edificis magnífics, els espanyols hi saquegen i calen foc.

Nit: L'incendi s'escampa i prest un miler de cases i mansions, les més belles de la ciutat, amb milions en tresors, cremen. Les flames il·luminen els combatents des dels pinàculs de la catedral veïna. La batalla s'escampa també pertot Anvers, els carrers coberts de sang. Goswyn Verreyek, el margrave de la ciutat, combat amb el burgmestre, el qual tomba davant i al final també hi cau ell mateix, damunt un munt de cadàvers de ciutadans, soldats i magistrats. Les tropes espanyoles no hi fan cap distinció entre amics o enemics, ni entre papistes o protestants, ni rics o pobres, ni vells, dones i nins: tot hom és igualment exterminat amb un cert igualitarisme.

5-11-1576: Després d'un primer saqueig, encara cobejosa de més tresors, cerquen "els tresors amagats" i es dediquen a torturar als suposats posseïdors. Ruïnes ennegrides és el que queda de palaus de marbre, carrers sencers esdevingut cendra, piles de cadàvers mutilats i mig socarrats. Els espanyols hi ha assassinat uns 8000 civils, segons les versions més fiables. El preu dels tresors cremats (sense comptar els cents de magnífics edificis) arriba a prou milions d'euro, una quantitat encara major en els tresors saquejats. A més, han furtat i extorsionat enormes sumes a mercaders estrangers, tot provocant tensió amb Anglaterra.

D. 5-11-1576: La pèrdua de capital mercantil de la capital de Brabant és incalculable i mai no es recuperarà a aquest dur colp. La notícia de la barbàrie d'Anvers s'escampa per Flandes i els ocupants espanyols es guanyen l'esperable odi profund de la nació neerlandesa, com sol passar a tot arreu on els espanyols claven la sangonosa pota.

8-11-1576: "Pacifació de Gant": Espantats per la barbàrie espanyola, flamencs catòlics del sud i protestants del nord s'uneixen contra les tropes d'ocupació del rei. La signatura solemne és a Ca la Vila, es tracta d'un acord provisional -gran triomf de la diplomàcia oranjista- pel qual queda restablerta la pau entre les 17 províncies neerlandeses i valones, les quals acorden acaçar conjuntament les tropes espanyoles amotinades, els exiliats dels dos camps poden tornar a casa i queda garantida la lliure circulació de persones. Holanda i Zelanda queden com a protestants sota la regència de l'almirall van Oranje i la resta com a zona catòlica amb llibertat de cultes.

11 a 12-1576: Aquest acord, provisional però totalment oficial, dona gran avantatge legal als abans perseguits calvinistes -just quan hi ha un buit de poder espanyol-, la fe dels quals s'estén ràpidament per Flandes, mentre les tropes amotinades són perseguides pels flamencs units. Torna una calma fràgil, amb les dissensions religioses i independentistes com a fons. Els calvinistes no se'n refien gens: Constitució política de Zelanda i Holanda, que es declaren "Províncies Unides" i lliuren provisionalment el poder políticomilitar a en Guillem d'Oranje. ☺

El duc d'Alba segons els holandesos

La massacre espanyola contra Anvers.

C A L A B O N A

Fa 10 anys que en Carlos Gerlo i na Delki Gillioni regenten el Restaurant Vitraux al carrer des Rafel, 1 de Cala Bona. Un lloc on se menja a la carta per una mitjana de 10 euros. Tel. 971 813 528

Fa 9 anys que en Josep Maria Calado va obrir l'assessoria fiscal, de gestió i comptabilitat al carrer es Rafal, 1 de Cala Bona

Fa 9 anys que la família Costa-Macias de Galícia regenta el restaurant Costa al Passeig Marítim, 38 de Cala Bona. Se menja a la carta per uns 10 € de mitjana. Tel. 971 813 495

Possessió nacional

Sempre ha costat creure en esoterismes. Comprensible. Però també deu ser un error pretendre entendre-ho tot des de la lògica —des de l'hemisferi esquerre del cervell— com si la ciència ho hagués d'explicar tot, com si no hi hagués més realitat fora d'això. Siguem objectius! hom diu. És més important l'objecte que el subjecte, o que l'art, o que la mística, o que l'amor, o que el psiquisme, o que l'atzar turbulent, o que la llavor plàsmica de tot el que existeix, o que els sentiments,.....? Tenim la lògica i la ciència inflamades i moltes altres àrees de la realitat atrofiades.

Fa temps que hauríem d'haver desterrat la fe cega, com també la no creença cega. Allò que no percebem per qualsevol via —sigui pels sentits, per la intuïció, per la raó o per l'esperit— no hauríem d'integrar-ho com a real, però si no percebem el contrari, tampoc negar-ho. La fe cega, sense cap fonament, hom la considera buida, fictícia, sigui en relació al que sigui. Si hom creu en Déu o qualsevol dels seus eufemismes d'avui —com l'univers, l'energia del cosmos, la vida, la natura,....— és perquè el deu percebre per una via o per una altra, no pas per tot el que en diuen, normalment adulterat o manipulat. Ens han robat tantes paraules fonamentals —com Déu, llibertat, democràcia, justícia, sobirania, independència, pau, terrorisme, sostenibilitat, poble, públic,....— i tot allò fonamental que elles amaguen....!

Tot això per dir que en general hom no creu —ni tampoc hauria de negar— les anomenades possessions espirituals. Les pel·lícules ens les han mostrat sempre espectaculars. Segurament no n'hem vist mai cap així. Tanmateix, hi podem creure. Tots en veiem i fins i tot les patim. Als Països Catalans n'estem envoltats, si bé no són epilèptiques —tot el que fa referència a l'esperit és molt menys esotèric i més planer, vivencial i natural del que s'ha tendit a interpretar. Aquestes possessions són subtils i moderades però molt poderoses, perquè porten l'etiqueta de la normalitat. Quantes vegades no veiem persones posseïdes per la ment i l'esperit d'altres que les dominen sense ni ser-ne conscients?

Però el cas més flagrant és la possessió nacional: molts individus d'una nació més feble, dominada, ocupada, acaben essent posseïts per la nació invasora a molts nivells: de mentalitat, de cosmovisió, d'hàbits culturals, escoltant majoritàriament la seva música, emprant la seva llengua, adoptant els seus punts cardinals geogràfics, assimilant la seva història com a pròpia, veient el seu cinema, consumint els seus productes, veient els seus anuncis, llegint els seus diaris, veient els seus programes de TV, escoltant les seves ràdios, escoltant els seus polítics, acceptant les seves regles, les seves lleis, defensant els seus arguments, assumint part de la seva personalitat, parlant com ells, essent com ells. I tot ben submisament.

Quants catalans coneixem que a cada quatre frases no hi facin anar al menys una paraula

o expressió en castellà? Que potser els passa això a Espanya o a França? Quantes converses sentim en la nostra llengua a Barcelona — a la mateixa capital de la nació— o a Perpinyà, o a Alacant, o a València, o a Palma de Mallorca? Quants n'hi ha que pensin i visquin la realitat plenament des de la mentalitat, cosmovisió, construccions gramaticals i expressions catalanes? Estem posseïts per l'esperit de l'imperialisme espanyol i francès. I continua avançant encara la seva penetració i normalització. Fins i tot queda malament dir-ho, malgrat la llengua i cultura retrocedeixen dia a dia. El mateix sistema opressor genera defensors entre els seus oprimits —no n'hi ha per tant! no estem pas tan malament!; és l'anomenat autoodi i una espècie de síndrome d'Estocolm nacional. Com que hem nascut ja en un estat de permanent opressió, ni tan sols ensumem què seria la plena normalitat cultural, nacional i lingüística.

Ho veiem cada dia en els vestigis del que era el nostre poble. S'ha perdut el geni de la cultura i de la llengua, la genuïtat de la nació; per això vivim de renda dels genis passats i ja no en surten de nous: només es pot ser universal des de l'arrelament profund en una cultura deferminada. La majoria dels que avui es diuen catalans arreu dels Països Catalans ho són de manera aigualida, no pas en el sentit ple del terme: quasi ningú viu la vida des de la catalanitat plena en totes les seves vessants com fa per exemple qualsevol francès a Lyon, qualsevol anglès a Londres o qualsevol espanyol a Segòvia. Molts no ho volen i els que ho voldríem no podem, ens ho prohibeixen. Els pobles oprimits no tenim aquest dret universal i ja gairebé ni tan sols el reivindiquem fora de minories lluitadores. Pobre cultura mil·lenària que s'escola de pressa com l'aigua pels claveguerams! Fa tan de temps que estem immersos en una cultura de resistència que ni tan sols ens adonem que estem realment posseïts, en el nostre cas, per les ànimes espanyola i francesa, per no dir també pels amos del marketing o del pensament únic.

I, ai las! No hi ha exorcistes eficients per alliberar-nos més enllà d'un mateix que en prengui consciència, que es planti sobre els seus peus —com les columnes de l'arquitectura de Gaudí, que s'aguanten sobre sí mateixes— i que comenci el procés de descontaminació nacional forània, que es reenamori de la pròpia cultura i nació, no per millor, sinó per pròpia —com diu la cançó cubana: el nostre vi és el nostre vi, i si surt agre, és el nostre vi— i així, mica en mica, tornar-li la vida rica i plena, permanentment creativa i genial, recuperant la pròpia plenitud i contribuint alhora amb tot l'esplendor a la riquesa i diversitat universals. I un cop regenerats personalment: l'autoorganització territorial per a la gesta col·lectiva, des de la força de la unió d'un Poble plantat sobre els seus peus amb les armes gairebé invencibles de l'acció no violenta. Ω

Lluís Planes, portaveu de Jo també em planto-Cap a la independència.

Sobre l'autoestima i els catalans

Acostumats com estem a parlar, un dia sí un altre també, de "normalitzacions", referides sobre tot a la lingüística (efectivament, la llengua és un dels símbols i referents més importants de la nostra identitat), ens oblidem d'una altra "normalització", la democràtica, que encara no tenim, sense la qual pràcticament serà impossible aquella primera. Sembla que a alguns ja els va bé de no incidir més sobre la normalització psíquica i col·lectiva del nostre poble quan es tracta de fomentar l'ús dels nostres drets (per exemple, el dret de lliure determinació o el d'autonomia i independència) per a decidir el nostre camí i dotar-nos de suficient personalitat per a trencar les cordes, més curtes o més llargues, tant se val, que portem lligades al coll, parafrasejant M. de Pedrolo.

Denunciar l'agressor, fer una crida a la consciència internacional perquè siguin respectats els drets de les nacionalitats —no sols els d'aquelles representades per un Estat—, hauria de ser una prioritat a fi que no quedi tot en paper mullat. Per això, es fa necessari de promoure, en el nostre petit món, més debats i fòrums sobre identitats i problemes identitaris, parlant especialment del nostre poble, però, també d'altres nacions sense Estat. I és dins aquest context psicosocial on caldria incloure els continguts de *Autoestima i Països Catalans*. Una selecció de les ponències que es van presentar en un cicle de jornades de psicologia, titulades «La catalanitat, una identitat sòlida», que van tenir lloc entre l'octubre del 2000 i el març del 2001 en diferents llocs dels Països Catalans (Gandia, Girona, Arenys de Mar, Fraga i Carlet), sota l'empara del «III Congrés de Cultura Catalana» i altres entitats, conformen aquest llibre.

Algun dels autors de *Autoestima i Països Catalans*, com Quim Gibert, hi parlen de viure desacomplexats per a reivindicar la nostra catalanitat, o hi mostren el petit "calvari" que sovint hem de suportar. En aquest llibre, prologat per Francesc Ricart, hi cobren rellevància i actualitat conceptes com autoestima (quin valor donem a la nostra identitat); autoodi (practicat sobretot per aquells "espècimens" que pertanyen a un grup i que reneguen de pertànyer-hi. Segons el filòleg Josep Murgades, un altre dels autors, podríem dir-ne "zel del convers" o "exteriorització apoteòsica... de l'autoodi més profund"); vergonya, culpabilitat, victimisme, colonialisme, guerra psicològica, desemparament après (o "aprenentatge de l'abnegació de si mateix en profit dels altres"), autocentrament (i descentrament), conceptes, aquests dos, directament relacionats amb el de alienació, que per a Bernat Joan i Marí, autor de l'última ponència del llibre, "fan referència a la capacitat d'una determinada societat humana d'observar-se des de la perspectiva de si mateixa, de ser capaç d'identificar els seus propis interessos col·lectius i de prescindir de les visions que sobre aquesta tinguin unes altres comunitats humanes". Ω

Àngel Velasco

Títol del llibre: *Autoestima i Països Catalans*

Sots-títol: *Segones Jornades de Psicologia "La catalanitat, una identitat sòlida"*.

Autors: *Quim Gibert, Josep Murgades, Marc-Antoni Adell i Bernat Joan*.

Editorial: *La Busca edicions*

Barcelona, abril-2003.

Les agressions del PP contra la nostra cultura

Manifest de l'escriptor Miquel López Crespí en defensa del català

José Maria Rodríguez, conseller d'Interior i Funció Pública del Govern i secretari general del Partit Popular de les Illes ha anunciat l'aprovació d'un decret que retallarà l'exigència del nivell de català per a accedir a l'administració de la Comunitat Autònoma (no sembla que vulguin retallar el nivell d'exigència de l'espanyol, en canvi). I, per a més inri, la premsa informa que l'espanyol tornarà als premis Ciutat de Palma per primer cop des del 1979. Tot un premeditat atacat contra el tímidsim procés de normalització lingüística que havia encetat el mateix PP. El que més ha sorprès d'aquests nous atemptats que es preparen contra la llengua catalana ha estat l'escassetat i tímidesa de la protesta d'alguns sectors que haurien de ser el capdavanters de la defensa de la nostra cultura. L'escriptor Llorenç Capellà es feia ressò d'aquest sospitós silenci que plana damunt la nostra societat, com si estigués anestesiada per la xafogor de l'estiu o completament desmobilitzada després de la desfeta del Pacte de Progrés, i escrivia, indignat davant tanta passivitat: "Què en diu la UIB d'aquest remenat que du el senyor Rodríguez? I l'AELC? I el Gremi d'Editors? I els professors de català, alguns dels quals, no fa gaire, formaren un col·lectiu i signaren conjuntament articles sobre el Pepé i la llengua, a les mateixes pàgines d'aquest diari? Què en diuen el PSM i UM, sobretot UM, i Unió de Pagesos? Què en diuen els estudiosos i els universitaris que preparen es maletes per anar-se'n a Prada a fer país? Què en diu tothom? Què en diu Antich?".

La situació del català és delicada i som encara lluny d'aquella necessària normalització cultural per la qual fa tants d'anys que lluitam. Sovint ens adormem amb flors i violes. L'actual defensa del bilingüisme per part del PP és un atac ben premeditat a la línia de flotació de la nostra cultura. Les declaracions de membres destacats del PSOE com Damià Cànoves, per exemple, dient a la premsa sense cap mena de vergonya que el PSOE "està contra tots els nacionalismes, el català i el d'aquí inclosos", demostren quin és el tipus de dirigents polítics que, en campanya electoral, tenen la barra de dir que lluiten pels nostres drets democràtics. L'actual posició de l'UGT a favor de les mesures discriminatòries contra el català decretades pel PP (en

El PP: el més gran enemic de la cultura catalana.

nom de la lluita contra la discriminació!) ja ens demostra per enèsima vegada el que podem esperar d'aquest personal.

Les declaracions de Lorenzo Bravo, secretari general d'UGT, palesen una indiferència envers la defensa del català (o una bel·ligerància a penes vetlada) vertaderament esgarrifosa. En declaracions fetes a *Diari de Balears* el vint-i-sis de juliol de 2003 empra els mateixos conceptes de la dreta cavernària és a dir parla d'"imposició del català", per tal de justificar les mesures del secretari general del PP contra el català. Bravo afirma, quan el periodista li demana si la postura d'UGT no és una defensa del bilingüisme: "És absurd parlar de bilingüisme o de normalització lingüística, hem de parlar de convivència. Hem de defensar el català amb normalitat, sense imposar-lo. Ara, totes les institucions han de fomentar-lo, i UGT, que n'és una, la primera. Del contrari, el català no té futur".

Ben al contrari que el senyor Bravo nosaltres pensam que són precisament actituds covardes i, en definitiva, contràries a la necessària normalització del català, el que posa en perill la nostra cultura. És absurd parlar de normalització lingüística! Cal tenir una mentalitat neoliberal dura per a deixar a la llei de la selva el futur de la nostra llengua mentre tot, de la legalitat vigent a la inèrcia social, de la iniciativa política als interessos macroeconòmics, imposa

molt activament una llengua que no és pas la pròpia d'aquest país, sinó la pròpia de tots aquests poders foranis que tenen la paella pel mànec i encara es fan els màrtirs si els ve a tomb.

I, per dir-hi clar: ja que tant creuen en el "bilingüisme", ¿per què aquest només és aplicable als catalanòfons? ¿Com es pot parlar a aquestes alçades del "bilingüisme" com d'un fet natural en aquesta societat, quan tothom està en condicions de saber que és el resultat d'una imposició històrica? Qui pretenen enganar amb la desgastada retòrica bilingüista, quan malvivim un procés de substitució del català pel monolingüisme espanyol?

Ja que tant creuen en la "llibertat" de tothom, ¿com es pot "imposar" el català a un país de llengua catalana? ¿Com ha de ser "discriminatori" el fet de garantir a tothom l'accés a la llengua del país on hom viu? Es nega el català, en el seu domini lingüístic, allò que es garanteix a l'espanyol al seu territori... i al nostre.

I, ja que creuen tant en la "convivència", ¿qui és que trenta la convivència, sinó qui va imposant en terra d'altri? ¿Qui discrimina, sinó qui nega el dret a la integració en aquells qui han vengut en cerca de vida millor? ¿Qui agradeix, sinó aquell qui, en nom d'un nacionalisme imperialista, mira de manipular barrejant els no catalanòfons contra la nova pàtria que han triat?

Aquells qui estan confortablement instal·lats en sectors de poder no semblen haver sentit

mai a parlar de la imposició de l'espanyol, tant històrica com actual. I és que el nacionalisme del poder és molt còmode, certament. Del poder de debò: aquell que no és "ni del Principat, ni d'aquí".

Com explica *Diari de Balears* (24-VII-03), els Joves de Mallorca per la Llengua han estat un dels primers col·lectius que han reaccionat contra aquestes agressions a la llengua catalana. Deia el diari: "Els Joves de Mallorca per la Llengua varen manifestar la seva preocupació per l'anunci del decret que redueix els requisits de coneixement del català per a l'accés a l'Administració pública de les Balears. Aquesta entitat considera que la reducció del nivell màxim de coneixement del català, des del C (mitjà) al B (bàsic), 'no garanteix un domini suficient del català escrit'. L'organització demana al Govern que 'recapiti i faci enrere el projecte de decret; que prengui, en tot cas, mesures per avançar dins l'Administració pública la llengua que es troba en situació d'inferioritat social'".

Per això, perquè la situació és prou greu, tot el que sigui defensar, promocionar, impulsar la cultura catalana ens és necessari i no en podem prescindir sota amenaça d'extinció.

Rebaixar a un nivell bàsic el coneixement de català que es requereix per a oposar a una plaça laboral de l'Administració autònoma és un atac frontal a la llengua davant el qual no podem romandre indiferents; potenciar el bilingüisme fent retornar l'espanyol als premis Ciutat de Palma, acabant així amb vint-i-quatre anys d'història monolingüe catalana és posar fre al tímidsim procés de normalització cultural actual. Més encara: constitueix una regressió històrica inadmisible, perquè, en comptes de fer un esprint normalitzador, que és el que necessitam, s'hi força la marxa enrere, és a dir, se'ns obliga a renunciar a les escasses victòries aconseguides. Com si el pas dels anys hagués d'animar-nos, no ja a consolidar la nostra llengua, sinó a abandonar-la. Com si, en comptes d'anar avançant en l'aprofundiment social de la democràcia, haguéssim d'anar renunciant a les llibertats una a una.

Per això, perquè vivim en ple estat d'excepció contra la llengua catalana, és que trobam més necessari que mai impulsar novament i portar a tots els indrets de la nostra societat la "Proclama per l'ensenyament del

català" que signaren, entre moltes altres persones i organitzacions culturals i polítiques, Josep Massot i Muntaner, Miquel López Crespí, Llorenç Capellà Fornés, Miquel Serra Magraner, Lluís Arola Ferrer, Gabriel Oliver-Biel Majoral, Rosa Calafat Vila, Cecili Buele Ramis, Biel Florit, Pere Rosselló Bover, Josep Guia, JERC-Illes, Joves de Mallorca per la Llengua, STEI-Illes, la Plataforma d'Estudiants per la Llengua, Mautlets, ERC-Illes, Esquerra Valenciana... Deia aquella "Proclama" que avui tornam a fer més nostra que mai:

"Sabem que vivim una situació delicada, però també que el redreçament de la llengua catalana és possible i que és ineludible prendre les mesures mínimes immediatament. Ara es dona una situació favorable per emprendre aquestes mesures, amb el pacte de progrés al govern, ja que tots els grups que en formen part han manifestat la necessitat de normalitzar el català.

"És imprescindible normalitzar l'ensenyament de les Illes Balears amb vista a un futur pròxim i llunyà; i la normalització que sempre han reclamat les forces cíviques és un ensenyament plenament en català. Emparrant-nos en la situació de l'ensenyament al Principat de Catalunya, constatam que és possible legalment i realment fer un ensenyament d'aquest tipus (fet bàsic, encara que no suficient per a la integració dels no-catalanoparlants i per a la no desintegració de la comunitat lingüística catalana).

"Per tot això apel·lam a la voluntat de tots els individus i col·lectius i demanam un decret que assegurí que l'ensenyament a tots els nivells i a tots els centres de les Illes Balears es vehiculi íntegrament en català i que tingui en compte la realitat cultural -geogràfica, històrica, literària, etc. de totes les terres de parla catalana.

L'aplicació d'aquest decret s'hauria de fer progressivament, a fi d'evitar traumes, però sense dilacions".

Per això, mesures anticatalanes, mesures contra tot el poble de les Illes, com la de rebaixar el nivell d'exigència de la nostra llengua per a accedir a la funció pública o fer retornar l'espanyol als premis Ciutat de Palma, són, insistim-hi, autèntiques agressions contra el procés de normalització que no poden quedar sense resposta. Ω

La Constitució atribueix a la Monarquia, l'Exèrcit i l'aparell judicial franquista plenes potestats

La ilegalització de Batasuna, partit polític "nacionalista radical" base, dictada a l'agost del 2002 en aplicació de la nova Llei de Partits Polítics, va obrir una sèrie prolongada de mesures contràries a les llibertats d'expressió, d'organització, de manifestació. Llibertats conquerides després de dur combat després de la mort d'en Franco.

El crescendo d'aquestes mesures segueix fins el dia d'avui. El 4 de juny, el Tribunal Suprem —de conegut origen franquista— llança una ultimàtum al Parlament basc: o dissol el grup parlamentari Sozialista Abertzaleak (SA), o Juan María Atutxa (President de la Cambra) i els integrants de la Mesa del Parlament que no recolzin aquesta mesura "s'enfrontaran a un procés penal per denegació d'auxili a la justícia". El 30 de juny, el responsable de distribuir les assignacions del Parlament Basc als grups parlamentaris decidí, per imperatiu personal, no lliurar la quantitat corresponent al grup SA. Mentrestant, continua l'enfrontament entre la mesa del Parlament Basc (que decidí per tres vots contra dos no aplicar el dictat del Tribunal Suprem) i el Suprem. El darrer episodi és la interferència del Consell General del Poder Judicial (òrgan administratiu sense autoritat judicial) en les actuacions del Tribunal Superior de Justícia del País Basc, únic competent per a jutjar l'acció judicial empresa pel Govern contra el parlament Basc.

Quin és el problema de fons? Més enllà de les disputes, la qüestió central és si les institucions heretades del franquisme —en aquests cas el Tribunal Suprem— tenen potestat per damunt de les institucions elegides com el Parlament Basc, que com a tals haurien de ser instruments de la sobirania popular.

L'enfrontament que ha viscut aquest país des de la mort d'en Franco entre els drets dels treballadors i dels pobles i l'herència franquista, s'expressa avui de manera oberta i explosiva.

La Constitució atribueix a la Monarquia, l'Exèrcit, a l'aparell judicial franquista, plenes potestats. Per la qual cosa democràcia i Constitució no són sinònims. I per això segueix vigent l'exigència de la majoria que no es realitzà el 1975-1979: la "ruptura democràtica". Exigència que fins el pacte consti-

tucional assumien els partits que se reclamen del socialisme o de la emancipació nacional.

Quan n'Aznar i els jutges franquistes tracten de tirar enrera les llibertats fonamentals conquistades, se fa evident que, al cap i a la fi, el règim diforme sorgit de la transició no ha resolt cap de les aspiracions essencials dels treballadors i dels pobles. De manera que, en certa manera, tornam a trobar-nos avui en el punt de partida. No és casual, idò, que torni pels seus furs la principal exigència negada per la Constitució: **el dret d'autodeterminació d'Euskadi, Països Catalans o Galícia. No pot haver-hi democràcia a l'Estat espanyol per a ningú si aquest dret no és respectat.**

N'Aznar vol forçar la unitat de tots els partits, en nom de l'"antiterrorisme", per tal d'aconseguir la submissió del Parlament Basc. La seva principal força resideix en que en Zapatero, aferrat a la seva política de pactes amb el PP fins a la mort, recolza totes les decisions del govern i els tribunals franquistes (ja veiem a quin preu per el PSOE i per els treballadors, als qui nega una sortida política democràtica).

No obstant això, el creixent rebuig a la ofensiva de n'Aznar pren a vegades formes inesperades. Així, el 27 de juny, el Parlament de Catalunya votà una declaració institucional amb el vot en contra del PP, reclamant "el respecte a la voluntat de la ciutadania lliurement expressada a les urnes, als drets històrics dels pobles i a la autonomia de les Cambres Parlamentàries", afirmant que "la creixent crispació provocada per les amenaces d'utilitzar mesures excepcionals de caràcter legal pot conduir a la deslegitimació de l'edifici institucional autonòmic construït amb dificultats com a fruit del pacte constituent".

El 4 de juny, 35 diputats catalans subscripiren una declaració en la que sol·liciten la repetició de les eleccions municipals al País Basc, allà on s'anul·laren candidatures.

Aquesta presa de posició correspon a les aspiracions de la majoria, que exigeix democràcia i una solució política a la qüestió basca, la qual cosa requereix acabar amb el govern Aznar i amb l'herència del franquisme. Ω

Pere Felip i Buades

CUINA DELS PAÏSOS CATALANS

Arròs de peix mallorquí

Ingredients:

Una bona quantitat de peix roquer petit, dit morralla (serrans, donzelles, vaques, esparralls, tords, pastanagues, etc.) i/o caps i espines grosses de peixos, crustacis, ceba, tomàquet, fonoll bord, all, julivert, arròs, safrà, pebre negre, sal, oli i aigua. Per acompanyar, pebrot verd i tendre o bé raves.

Preparació:

Es posa el peix a bullir amb aigua sense sal i el fonoll. Es fregeix en una paella la ceba, trinxada, i quan sigui rossa, s'hi posa el tomàquet, ratllat. Un cop fet el sofregit, s'aboca la paella a l'olla i es deixa que bulli bé, durant una mitja hora, almenys, fins que el brou sigui ben tèrbol. Després, es cola el brou i s'espren el peix amb la mà de morter, fins que deixi anar tot el suc, si és petit; si és peix gros, es separa per menjar-lo darrere l'arròs i, si són caps, es tria les miques de tall i es posen al brou.

Es fa arrencar novament el bull a aquest brou i s'hi tira la sal, el pebre negre, el safrà i l'arròs (cal que quedi clar). Quan li faltin un parell de minuts, s'hi afegeix l'all i el julivert, picats al morter.

Un cop cuit, s'aboca de seguida en una sopera, per aturar l'ebullició i que l'arròs no s'estovi. Mentre es menja, es va mossegant un tros de pebrot o de rave, sense amanir, per desembarfar.

Arròs amb gató eivissenc

Ingredients:

Gató (petit tauró, també anomenat gat o moixó), ceba, tomàquet, coliflor, all, julivert, oli, aigua, sal i pebre vermell.

Preparació:

Es posa el peix una estona en sal i es sofregeix, en una cassola amb oli i un pessic de sal. Després, s'hi afegeix una mica de ceba i un all picats i també es deixa fer ros. Llavors s'hi afegeix el tomàquet ratllat, la coliflor neta i feta a trossos, un brot de julivert i una mica de pebre vermell. Quan està tot sofregit, es cobreix amb aigua. Quan l'aigua arrenqui el bull, s'hi tira l'arròs i es deixa coure uns divuit minuts. S'apaga el foc i es serveix.

Arròs clar de llagosta

Arròs menorquí Wow!

Ingredients:

Llagosta viva, ceba, pebrot verd ben tendre, tomàquet, sal, oli, aigua i arròs.

Preparació:

Es posa en una cassola al foc, un bon raig d'oli amb un pessic de sal. Es pica la ceba i s'hi posa. A continuació, es trinxa el pebrot i s'hi tira. Quan estigui cuit, s'hi afegeix el tomàquet picat i es deixa coure fins que tot plegat faci una confitura. Després, s'apaga el foc.

S'agafa la llagosta pel cap i, amb l'altra mà, se li plega la cua, tot posant-la damunt una safata que reculli bé el líquid que farà. Amb un bon ganivet, se li talla el cap en rodó. Es deixen degotar les dues parts dins la cassola i també s'hi tira el suc que ha fet, abans no qualli. S'hi dona una remenada.

Es trenca una banya de la llagosta, arran del cap. A la base del ventall que fa la cua i té l'anus: s'hi fica la banya pel cap ample, fins que surti per l'altre extrem i es torna a treure, estirant. El budell quedarà net.

Es trosseja la cua a daus i es tira a la cassola. S'obre el cap de la llagosta pel llarg, en vertical. Amb una cullereta, se li treu el fetge, que és groc verdós, i es fregeix en una paella amb un raig d'oli, remenant-lo per a què quedi ben esmicolat. Si és una femella i porta ous, també s'hi fregeixen. Un cop cuit, es tira a la cassola. Es trosseja el cap i també s'hi tira. Cal que tots el trossos de llagosta quedin amb la closca a la banda de sobre. Es mig-cobreix amb aigua i s'hi tira la sal. Es torna a encendre el foc i es deixa que arrenqui el bull. Quan bulli fort, s'hi tira una mica d'arròs (cal que quedi clar) i es deixa coure uns divuit minuts. Després, s'apaga el foc i es serveix.

¿Vols deixar de beure?

PODEM

AJUDAR-TE

Tel: 616 08 88 83

Alcohòlics Anònims

prou agressions
dels estats espanyol i francès
a la nostra llengua

Volem veure el resultat
EN CATALA

ATA
URMA
ERUA
INGUA

Un metge que assisteix un part.
O una vida que comença.
Un instant que dura per sempre.
O simplement llum,
il·luminant la vida.

T' il·luminem la vida
endesa i tu

E
fecsa endesa

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739 940-609 783 949

Es lloga tercer pis a sa Pobla, completament equipat en lloc cèntric. 120 m2, cuina, bany, saleta gran menjador, 2 dormitoris dobles i un individuals, balcons... Tel. 652 225 818 - 971 547 823.

Venc a ses Rotes d'Alaró adossat forrat de pedra. Tres dormitoris, tres sales de bany, saló amb xemeneia. Vistes molt bones i molt de sol. Portassa per a dos cotxes i traster. Preu 420.710 €.

A Binissalem, venc casa. Dues altures, 12 metres de façana, 3 dormitoris, 1 bany, terrassa, garatge, porxo, jardí. Opcional caseta de convidats. 144.243 €. Cèntric. Tel. 661 427 008.

Colònia de Sant Jordi. Venc taller nàutic 360 m2. Amb vivenda de 80 m2. Tel. 658 846 065.

Binissalem. Ven casa dues altures, dos dormitoris, cuina amoblada, bany, porxo, terrassa, portassa i pati. 144.420 €. Tel. 661 427 008.

Binissalem. Traspàs bar al carrer del Fang, completament equipat i pantalla de cine amb tot l'equip de projecció. Tel. 667 516 011 - 600 443 924.

Particular ven estudi-apartament de 35 m. a Cala Pi, moblat i en perfecte estat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Petita comunitat i vistes a la mar. Poques despeses. Tel. 699 212 404.

Es lloga pis al carrer del Corall, 13. Zona tranquil·la a s'Arenal. Moblat, 3 dormitoris, cuina menjador, bany, dutxa, gran sala amb foganya, 2 terrasses, jardí, garatge opcional, a 80 metres del bus i 200 de la platja. Tel. 696 751 319.

Venc àtic, Aragó-Via Cintura. 100 m2. + 60 terrassa, moblat, aire condicionat, fred i calor. Molt solejat, 3 dormitoris, 2 banys complets (un en suite) armaris emportats, cuina amb vitroceràmica i electrodomèstics, pocs veïnats, garatge, ascensors, climallit i persianes mallorquines d'alumini, Envelats. 33 milions de pessetes. Tel. 971 474 046.

A Alaró venc solar hort de 500 metres. Amb solls per animals, aigua, llum, i arbres fruiters. 8.500.000. Tel. 661 872 342.

SERVEIS
PROFESSIONALS

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia. 670 067 314

Duet de cançons en català s'ofereix per tocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 43830 jtp://paisos-catalans.org// tres.

Comunions, festes. Gran espectacle de pallassos en català. Tel. 677 898 462.

Comunions, festes. Gran espectacle de Màgia en català. Tel. 658 117 262.

Mallorquina de 52 anys responsable i no fumadora s'ofereix per fer companyia a senyora, també a hospitals per hores. Tel. 666 212 404.

Al.lota de 21 anys, cerca feina pels caps de setmana. Experiència en bar/restaurant. Vehicle propi. Zona nord de Mallorca, pla i raiguer. Maria Magdalena. Tel. 651 779 659.

PERSONALS

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes: si sommieu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a cinema i platja. Carles Llovers. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180

Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Òscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

Som na Lledoneta Tàrrega tenc 16 anys i m'encantarà intercanviar correspondència amb al.lots nacionalistes mallorquins, menorquins o eivissencs. Lledoneta86@hotmail.com o a l'Avinguda de Barcelona. Urb. Vilamar, 50 * 12.560 Benicàssim

Anoia mallorquina, de 21 a 40 anys, s'ofereix home madur universitari, per les seves estades a Barcelona. Seriositat. Tel. 619 979 762 de 19 a 21 hores dies feiners.

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriviu a: JERC, Santiago Russinyol, 1. Àtic 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es

Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocinat per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Llengua (Ensenyans a distància de la Yenwa Andalus) P. Pedro Romana, 1-4-2 -14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet. http://www.estelnet.com/lluïta

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacio-

nals catalans: C.S.C * 934 411 188
Si vols rebre l'Euskararen Berripera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2- 01020 Victoria Gasteiz.

A tots els valencians que vulguin contribuir a la reconstrucció nacional del País valencià, l'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Són els nacionalistes valencians. 963 879 408

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252.

Escaiola, figures de tota classe: naixements, angelets... Som artesà, preus sense competència, ofertes periòdiques. Em trobareu a les principals fires de Mallorca tota, i al tel. 971 294 444.

Des de l'Arxiu de Documentació i Propaganda Política-ADP estam fent un gran fons documental de la propaganda editada pels partits polítics, sindicats i moviments socials. Si teniu per casa adhesius, calendaris de butxaca, targetes reivindicatives... que no les faceu servir ens les podeu fer arribar a: ADP Ap. de Correus nº 1.106 07080 Ciutat de Mallorca. Correu elec.: adp@mallorcaweb.net. Disposam d'un fons de material repetit per intercanviar amb altres arxius o particulars interessats.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlarem. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

Venc ciclomotor Mobiclette Rural, primera mà, 5 anys. 390 euros.

Tel. 655 417 727. Joan, sa Pobla, horabaixes.

VENDES

Venc taula de cuina 80 x 80 i 4 cadires, tot de fusta del nord a estrenar, 290 €. Tel. 661 872 342.

Particular ven estudi/apartament 35 m2. a Cala Pi amb perfecte estat a moblat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Comunitat petita i viestes a la mar. Poca despesa. Tel. 669 212 404

Mobles estil modern de menjador. Taula grossa i 6 cadires. \$21 €. Tel. 661 427 008

Ven moble de rebedor amb 2 cadires estil classic. 120 €. Tel. 616 427 008.

Particular ven estudi moblat a Cala Pi. Vistes a la mar, terrassa de 6 metres, tranquil, jardí comunitari, aparcament. Tel. 666 212 404

Venc vidre per a taula 180x90. Cantons rodons totalment ulselat. 120 €. Tel. 971 445 183.

Venc entradeta: moble llarg, dues cadires i raconera. Tot nou. 115 €. Tel. 661 427 008.

Es ven en el terme municipal de Lloseta, casa senyorial d'uns 300 m2. amb varies habitacions, salons, cuina, soterrani amb celler, amples jardins amb arbres fruiters i palmeres. Solar de 1.200 m2 dels quals afectes de cadastre són 5 solars. Abstenir-se immobiliàries. Tel. 649 656 159.

Es ven amarrament 8x3 a Port Portals. Siutació escollera. Fàcil aparcament. Tel. 971 232 260 - 667 604 104.

Es ven nínxol nou al Bon Assossec. 1'88 m2. 3.000 €. Escripura i impostos a càrrec del comprador. Tel. 971 735 439.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca.
Telefonau-nos a l'Estel.
Tel. 971 265 005

INCENDIS I
URBANITZACIONS

La manca d'una veritable política forestal - Catalunya és un territori amb un 60 % de superfície boscosa - afeït a un descontrol en la planificació de les urbanitzacions, són les causes més destacades d'aquesta nova onada d'incendis forestals que torna a colpir amb força la nostra nació.

És cert, que enguany la meteorologia ha estat molt favorable al foc, i que les negligències i els piròmans són un veritable càncer pel nostre país, però això no impedeix afirmar que, per una banda, les tasques de prevenció públiques i privades - que s'haurien de fer a l'hivern - no són gaire efectives i, per altra banda, que la construcció anàrquica d'habitatges al bell mig de la natura és un veritable desori, un total contrasentit que s'ha d'aturar immediatament.

A més a més, tampoc estaria malament considerar la proposta del sindicat UGT, la qual contempla l'expropiació, per part de l'administració, dels boscos de titularitat privada que estiguin descuidats. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO

A TU, QUE HO VOLS TOT

A ADESLAS hem canviat el concepte d'assegurances de salut amb un nou estil, més eficient, més modern. Amb pòlisses adaptades al teu estil, a qualsevol estil de vida. Amb gestions més ràpides i una resposta eficaç i immediata per a totes les teves necessitats. Les d'avui i les que vinguin.

ADESLAS COMPLETA

- DES DE LA MEDICINA GENERAL FINS A LES ESPECIALITATS MÉS AVANÇADES
- MÉS DE 29.000 METGES O ESPECIALISTES
- 290 CLÍNQUES I HOSPITALS, AMB HABITACIÓ INDIVIDUAL

ADESLAS EXTRA

- LLIURE ELECCIÓ DE METGE O D'ESPECIALISTA DINS DEL NOSTRE QUADRE MÈDIC O FORA D'ELL
- REEMBORSAMENT DEL 80% EN HOSPITALS O METGES NO CONCERTATS
- SENSE LÍMIT DE DESPESES NI DESEMBOLSAMENT EN EL NOSTRE QUADRE MÈDIC

ADESLAS DENTAL

- SENSE PERÍODES DE CARÈNCIA
- SERVEIS ESPECIALITZATS PER UN MÍNIM COST
- URGÈNCIES DENTALS

SERVEI D'ATENCIÓ
DIRECTA - 24 h

☎ 902 200 200

@ www.adelas.es

FAX 902 205 205

Consultes, gestions i solucions

adelas

C A L A B O N A

Na Mònica Acuña de l'Uruguai és dependenta de la botiga Cala Bona Art al Passeig Marítim,39 de Cala Bona. Tel. 971 586 730

Fa 3 anys que que la família Lliteres-Brizuela regenta al botiga de llepolies Mallorca al Passeig Marítim,58 de Cala Bona. Tel. 620 711 8000097

Fa 4 anys que na Bel Riera a qui veiem amb les seves ajudants regenta el Restaurant Ca Na Bel al creuer de Costa dels Pins-Son Cervera. Despatxa menús a 6 €. Tel. 971 840 431

Fa 30 anys que en Joan Bauçà a qui veiem amb el seu ajudant Andreu Cervera regenta la botiga Ultramarins Bauçà al Passeig Marítim,62 de Cala Bona. Tel. 567 813 794

Fa 15 anys que en Lluís Díaz regenta el Restaurant es Mollet al Port de Cala Bona. Se menja peix i marisc fresc a una mitjana de 25 euróns a la carta. Obert cada dia. Tel. 971 585 923

Els bessons Riera són els amos joves de la Joieria Mar al Passeig Marítim,10 de Cala Bona. Tel. 971 585 324

Na Susana Nieto és la Bardama del P Bar al Passeig Marítim de Cala Bona. Tel. 971 586 817

Fa 3 anys que en Rafel Adrover regenta la botiga El Paso al Passeig Marítim,21 de Cala Bona. Tel. 971 585 166

Fa 6 anys que el Dr. Sergi Rodríguez de Cuba te consulta de medicina a na Llanbies,65 de Cala Bona. Tel. 971 587 857

Fa 4 anys que en Pep Macies regenta el Restaurant Fonoll Mari al final de Cala Bona. Se menja a la carta per una vintena d'euróns. Tel. 971 813 641

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

C.P. .... Població .....

C.I.F. .... Tel .....

M'interessa una subscripció

C/c o llibreta núm.

Codi Entitat	Codi Agència	D.C.	Número de Compte

Se subscriu L'ESTEL per un any prorrogable si no hi ha ordre en contra i per un import de 35 € anuals

Signatura:

Fa mig any que n'Audrey Kelly amb el seu home Pàtric Gallacher regenta el bar The Woolpack a na Llanbies,77 de Cala Bona. Tel. 665 371 434

Va mig anys que n'Antoni Vives i els seus germans regenten la Cafeteria Vives al Passeig Marítim.41 de Cala Bona. Tel. 971 587 933

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al Apartat de Correus 124 07600 s'Arenal de Mallorca